

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2018. 38. hét

Új fogyasztóvédelmi tájékoztató segít a felhasználóváltásban

Vettünk egy telket, ahol építkezni szeretnénk. Mi a teendők új közműcsatlakozás kialakítása előtt? Honnan tudunk tájékozódni?

A "Panasza van? Segítünk!" sorozat újabb két kiadványával segíti a fogyasztók tájékozódását a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH). A legújabb fogyasztóvédelmi füzetek a kereskedőváltással és a közműcsatlakozással kapcsolatban felmerülő kérdésekre adnak választ.

Az 5-ös számú kiadvány célja, hogy segítse az eligazodást a felhasználókkal kapcsolatban álló energia- és közműszolgáltatók között. A dokumentum röviden bemutatja a villamosenergia-, a földgáz-, a távhő- és a víziközmű-szolgáltatók működését, illetve tájékoztatást nyújt a földgáz- és villamosenergia-szolgáltatás esetén lehetséges kereskedőváltás folyamatáról, és kitér az egyetemes szolgáltatói és a versenypiaci szerződés közötti különbségekre. A 6-os számú kiadvány azok számára hasznos, akik új közműcsatlakozás kialakítását tervezik. Az információs füzet betekintést nyújt a szerződéskötés, majd a csatlakozás kiépítésének és üzembe helyezésének folyamatára. Az elkövetkező hetekben a MEKH valamennyi megyeszékhely kormányhivatalában bemutatja új kiadványait, melyeket a szolgáltatók ügyfélcentrumaiba is eljuttat. A sorozat korábbi kiadványai letölthetők az alábbi linkről: <http://www.mekh.hu/fogyasztovedelmi-kiadvanyok>.

Eredeti

(Békés Megyei Hírlap, 2018. szeptember 17., hétfő, 12. oldal)

Meg tudja keseríteni az életünket az okostelefon

KÉSZÜLÉKJAVÍTÁS, CSERE, VÉTELÁR-VISSZAFIZETÉS - LEGTÖBBSZÖR VÉGIG KELL MENNI A SORON

Fogyasztóvédelmi sorozatunkban hétköznapi, mára szinte mindenkit érintő témakörben, az okostelefonok vásárlásával, garanciájával, cseréjével kapcsolatban várjuk olvasóink kérdéseit, panaszait, észrevételeit. Kiderült, ami elromolhat, az el is romlik - és nem kérhetünk azonnal cserét.

CSONGRÁD MEGYE

- Fél éve vásároltam egy okostelefont a fiamnak, amit azóta már háromszor javítottak ugyanazokkal a problémákkal. Most már nem akarok szerelgetést, ezt megtehetem?

- A polgári törvénykönyv alapján első lépésben kérhetünk javítást, cserét, és ha ez nem lehetséges, akkor következhet a vételár leszállítása, a kereskedő költségére történő

kijavíttatás. De indokolt esetben jöhet a szerződéstől való elállás és az eredeti vételár visszakövetelése. A jótállási jogok sorrendje a fentiek alapján kötött, de a törvény úgy rendelkezik, hogy áttérhetünk a minket megillető következő jogosultságra, ha arra a forgalmazó magatartása - itt a többszöri sikertelen javítás és az ezzel okozott kényelmetlenség - ad okot. Tehát kérheti a cserét vagy akár vételár-visszafizetést is, még akkor is, ha a telefon még javítható lenne.

- Megvettem a készüléket, amire régóta spóroltam. Sajnos meghibásodott, visszavittem az üzletbe, ahol nem akartak a telefont foglalkozni, egyből a szervizhez irányítottak. De én tőlük vásároltam - ez így szabályos?

- A hibás teljesítés miatti - akár szavatosság, akár jótállás alapján fennálló - felelősség az eladót, vagyis a forgalmazót terheli. Így fogyasztóként jogosultak vagyunk minden esetben annál az eladó vállalkozásnál jelezni a hibát, akitől a terméket megvásároltuk. Fontos, hogy még akkor sem lehet továbbirányítani a szervizhez, ha kötelező jótállás alapján javítási igényt szeretnénk bejelenteni. Érdekes ugyanakkor, hogy javítási igényünket a forgalmazó által a jótállási jegyen feltüntetett javítószolgálatnál közvetlenül is bejelenthetjük, tehát választhatunk, hogy az eladónál vagy a szerviznél jelezzük a hibát és kérésünket. Tehát nem jogszabályszerű a fogyasztót ide-oda küldözgetni, üzletből a szervizhez, vagy fordítva. Viszont ha cserét, árleszállítást vagy vételár-visszatérítést szeretnénk, ezt minden esetben az eladóval, a forgalmazóval kell közölnünk.

- Egy hónapja van szervizben a telefonom, hiába sürgetem őket. Ez így szabályos?

- A jogszabály azt mondja, a vállalkozásnak törekednie kell arra, hogy a javítást vagy cserét legfeljebb tizenöt napon belül elvégezze. Itt nem egy szigorú határidőről beszélünk, hiszen a "törekednie kell" fordulat miatt ez egy gumiszabály. A kialakult bírói gyakorlat értelmében a 15 napot főszabálynak kell tekinteni, amitől adott esetben megengedhető az eltérés, de csak megfelelő indokkal, a fogyasztó aránytalan sérelme nélkül. Főszabály tehát, hogy 15 napon belül orvosolni a hibát, és azt kell figyelembe venni, hogy a vevő számára mekkora hátrányt jelent, hogy a készülék használhatatlan. A gyakorlatban a legtöbb napi műszaki cikk vagy ruha esetén 30 napon túl már nem várható el a fogyasztótól, hogy tovább várakozzon, tehát ebben az esetben érdemes áttérni a sorban következő szavatossági jogra. Fontos tudni, hogy érdemes a 15 napos határidő túllépését külön írásbeli panaszban jelezni, és adott esetben - termékenként változóan - 7-15 napos póthatáridőt tűzni. Amennyiben ez eredménytelenül telik el, még akkor is megalapozott lehet a fogyasztó elállása, ha egyébként a vállalkozás eleget tett a "törekvési" kötelezettségének, például megrendelte a pótalkatrészt, de az hetek óta nem érkezett meg.

MEGKÉRDEZTÜK SZEGEDI OLVASÓINKAT: ELEGEDETT AZ OKOSTELEFONJAVALL?

UNGVÁRI ADAM tanuló: Elégedett vagyok a jelenlegi telefonommal. Az előző okostelefonom kamerájánál " sokkal jobb a mostanié. Márkafüggő, hogy hány évig bírja egy androidos telefon: a jobb minőségűek akár 4-5 évig is működnek. Nálam elsődleges szempont a tárhely és a kamera.

SZPIN DOROTTYA tanuló: Elégedett vagyok a telefonommal, amin sokat hallgatok zenét. Márka alapján választok mobilt, mert az már bevált és megbízható. Sajnos előfordult, hogy mellényúltam telefonvásárlásnál, de a mostanival nincs semmilyen problémám.

KULI ISTVÁN diák: - Most nem vagyok elégedett vele, de ha azt vesszük, hogy több mint hároméves, az jó teljesítménynek számít az okostelefonoknál. Az alapvető funkciókat használom: internetezés, zenehallgatás, hívás és üzenetküldés. Szerintem nem a márkán, hanem az árkategórián múlik egy telefon minősége.

KOPASZ KRISTÓF operátor: Nincs vele bajom. Egy okostelefon bírja 4-5 évig általában. Ha telefont választok, elsődleges szempont a tárhely, a bővíthetőség és a kamera. Az is

fontos, hogy ne merüljön le gyorsan. Idáig kettő okostelefonom volt, előtte nyomógombos mobilt használtam.

Ha nem működik, általában 15 napon belül kötelesek megjavítani a készüléket.

K. A.

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2018. szeptember 17., hétfő, 6. oldal)

A kárszemléért a biztosító a felelős

OLVASÓI KÉRDÉS

Cukrászdánkban júniusban csőtörés miatt a kanálmosó csaptelepe meghibásodott, a kiömlő víz elárasztotta a tárolóban lévő húsz kiló fagylaltot. Jégréteg képződött rajta, meg kellett semmisíteni. A kár mintegy nyolcvanezer forint. Ezt bejelentettük a biztosítónak. Később jött is egy kárszakértő, aki azzal kezdte, hogy ő ehhez nem ért, de azért jegyzőkönyvet készített. Azt is mondta, hogy csak az alapanyagok árának megtérítéséről lehet szó, pedig költenünk kell többek közt az energiára is a hűtés, a főzés miatt. Aztán kaptunk egy értesítést, hogy kárigényünk megtérítésére nincs lehetőség, mert "a tűz általi kár nem bizonyított" és nem küldtem a tűzkárról fotókat. Összekeverhették az esetünket egy másikkal, nálunk tűzről szó se volt, mégis hiába telefonáltam annak, akinél a biztosítást kötöttük. Ha el is utasítják a kárigényemet, rendes vizsgálatot és valódi indokot szeretnék kapni. Kötelező a biztosítótársaságnak olyan szakembert küldenie, aki ért az adott esethez? Érdemes biztosítót váltanom?

Olvasóink biztosítással kapcsolatos fogyasztóvédelmi kérdéseit gyűjtöttük össze, amelyeket a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda válaszaival együtt jelentetünk meg. A történetek tanulságosak, a tanácsok hasznosak, zsebet védők. (2. rész)

A legtöbb biztosító már külső cégekkel végezteti a kárfelméréseket, de ettől függetlenül a szakszerű kárszemléért az a társaság tartozik felelősséggel, amelynél a biztosítást az ügyfél megkötötte. Így, ha kifogásolható a kárszakértő eljárása, azt a biztosítónál kell bepanaszolni. Azonban az is nagyon fontos, hogy a hosszadalmas kárrendezés elkerülése végett mindig olvassuk el a kárszakértő által készített jegyzőkönyvet és csak abban az esetben írjuk alá, ha minden, a szerződés szerint releváns kár rögzítésre került.

Ha a kárrendezés menetében hiba lép fel, úgyszintén tegyünk panaszt a biztosítónál. Amennyiben több probléma is felmerül a biztosító szolgáltatásával, akkor érdemes szétnézni a piacon, hogy másik biztosítónál van-e hasonló vagy esetleg kedvezőbb biztosítás.

TANÁCSADÁS

A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda szakemberei Győrben a Baj- csy-Zsilinszky út 44. szám alatt, a 202-es helyiségben várják az ügyfeleket hétfőn és csütörtökön 12 és 16, kedden és pénteken 9 és 13 óra között (gyor@versenyugyi-tanacs-adoiroda.hu, 30/891-6625).

Egy csaptelep meghibásodásából is nagy kára keletkezhet a vállalkozónak, ha elkészült élelmiszert kell megsemmisítenie. fotóillusztráció:

DREAMSTIME

ÉSZAK-DUNÁNTÚL

RIMÁNYI ZITA

[Eredeti](#)

(Kisalföld, 2018. szeptember 17., hétfő, 5. oldal)

Hirdetik az árut, ami nem kapható

Szeptember 15-én az akciós újságokban hirdetett árucikkekből akartam vásárolni az egyik hipermarketben. Másodszor mentem az adott üzletbe zöldborsót venni, mert a 13-a és 15-e között hirdetett áru már 13-án sem volt kapható. De hiába. Második alkalommal is csalódnom kellett, más választásom nem lévén, üres kézzel távoztam. Mindezeket követően egy másik üzletláncban próbálkoztam, a 15-étől hirdetett karalábéból szerettem volna vásárolni, de ez sem volt kapható. A harmadik boltban, szintén a reklámújságban beharangozott disznósajtot szerettem volna megvenni - talán mondanom se kell, hogy ebből a termékből se volt egyetlen gramm se az üzletben. Felháborítónak tartom, hogy olyan árut reklámoznak, amit aztán nem kapható. Miért nem lehet olyan termékeket hirdetni, amelyekből van bőséges készlet? Ezek szerint az üzletek kedvelik, ha üres szatyorról térünk haza... Kíváncsi lennék a fogyasztóvédelmi szakemberek véleményére is a problémát illetően!

Dr. D. M.

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2018. szeptember 17., hétfő, 5. oldal)

Ugyanazon terméknév alatt országonként eltérő minőség - Uniós lépések az eltérő minőségű termékek problémájának megoldására

Ugyanolyan márkanév alatt, ugyanolyan csomagolásban árult termékeknek ugyanolyan alkotóelemekből kell állnia. Az egyes uniós tagállamokban elvégzett tesztek kimutatták, hogy az egyforma márkájú halrudak egyikében kevesebb a hal, az azonos nevű szeletelt kenyér egyikében kevesebb a liszt, az egyik narancslében pedig nincs narancs. A fogyasztók megkülönböztetése elfogadhatatlan. - Az Európai Parlament javaslatokat fogalmazott meg az Unió és a tagállamok számára az eltérő minőségű termékek problémájának megoldására.

Ha vállalatok egész Európában forgalmazzanak egy terméket, amelynek országonként eltérő a minősége, akkor nem címkézhetik fel ugyanúgy és látszólag ugyanazzal a márkával, mert az a fogyasztók félrevezetését jelenti - fogalmaztak a képviselők.

Számos teszt és felmérés mutatta ki, hogy elsősorban Közép- és Kelet-Európában az ugyanazon márkanév alatt és csomagolásban árult, látszólag a máshol árulttal egyforma termékek összetétele valójában eltérő, és jellemzően a vásárló kárára.

A különbségek nem csak élelmiszerek, például halrudak, porlevesek, kávé vagy üdítőitalok esetében mutathatók ki, hanem gyakran felmerülnek nem-élelmiszer termékeknél, így többek között mosószereknél, kozmetikumoknál, higiéniai termékeknél és

bébitermékeknel is. Magyarországon a Nébih 2017-es felmérése 71 féle eltérést talált 96 Magyarországon, Olaszországban és Ausztriában egyaránt forgalmazott termék esetében.

Az Európai Parlament a múlt hét végén javaslatokat fogalmazott meg az Unió és a tagállamok számára az eltérő minőségű termékek problémájának megoldására.

Határon átnyúló együttműködés, összehasonlító vizsgálatok, és jobb végrehajtás

A képviselők többek között az alábbiakat javasolják:

az esetleg nem megfelelő termékekkel és nem tisztességes gyakorlattal kapcsolatban gyors határokon átnyúló együttműködést és adatcserét a nemzeti fogyasztóvédelmi és élelmiszer-felügyeleti hatóságok, a fogyasztói szervezetek és a Bizottság között;

megbízható és összevethető bizonyítékok összegyűjtése, és a probléma súlyosságának megítélése érdekében közös vizsgálati módszertant; valamint

2018 vége előtt az eredmények nyilvánosságra hozatalát egy nyilvánosan elérhető adatbázisban.

A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv frissítése

Ugyan az állásfoglalás üdvözlö a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvet módosító, Új megállapodás a fogyasztókért című bizottsági javaslatot, a képviselők szerint a javaslatot egyértelműsíteni kell. "(...) a jogalkotási folyamat eredményeképpen rendelkezésre kell állnia egy egyértelmű meghatározásnak arra vonatkozóan, hogy mi tekinthető eltérő minőségnek" - fogalmaztak. A képviselők szerint ugyanakkor a leghatékonyabb megoldás az lenne, ha az eltérő minőség a tiltott kereskedelmi gyakorlatok között szerepelne.

Unió logó

"Nem szabad a fogyasztói preferenciákat ürügyként felhasználva csökkenteni a minőséget és/vagy eltérő minőségi színvonalú termékeket kínálni a különböző piacokon" - áll az állásfoglalásban, leszögezve, hogy a vállalatok eltérő összetevőjű és jellemzőkkel rendelkező termékeket Unió-szerte csak "legitim tényezők alapján" és az uniós jogszabályok tiszteletben tartásával hozhatnak forgalomba.

A képviselők felvetik, hogy a gyártók és forgalmazók logóval jelezzék, ha egy termék minősége az egész Unió területén egyforma.

A jelentéstevő szerint

"Különböző tagállamokból érkeznek fogyasztói panaszok arról, hogy nem ugyanolyan bizonyos termékek minősége. Az eltérő minőségű termékek aláássák az európaiak bizalmát az Unió belső piacának működésében, ezért uniós megoldásra van szükség. Ha egy termék, legyen az jól ismert étel, ital, kozmetikum vagy mosópor, ugyanúgy néz ki, de minőségében eltér a máshol vásároltnál, az tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot jelez. Az Unióban nem lehetnek másodosztályú termékek és vásárlók" - jelentette ki az állásfoglalást jegyző Olga Sehnalová cseh szocialista képviselő.

A következő lépések

Az állásfoglalásban szereplő javaslatokat a Parlament 464 szavazattal, 69 ellenszavazat és 17 tartózkodás mellett fogadta el.

A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvet módosító új jogszabályjavaslatról (jelentéstevő: Daniel Dalton, ECR, Egyesült Királyság) várhatóan novemberben szavaz a Parlament belső piaci és fogyasztóvédelmi bizottsága.

forrás: Jogi Fórum

[Eredeti](#)

(jogiforum.hu, 2018. szeptember 17., hétfő)

Magyarország keményen küzd a GMO ellen

Hazánk stratégiai kérdésként kezeli a mezőgazdaság GMO-mentes státuszának megőrzését, és az elsők között ismerte fel a génmegőrzés fontosságát.

A kormány álláspontja szerint a GMO-mentes (genetikailag módosított szervezetektől mentes) takarmányozás megteremtésével a magyar élelmiszeripar versenyképesebbé válhat, akár piacvezető pozícióba is kerülhet. Ezzel megnyílnak a nemzetközi piacok, és a hazai piacokat is védeni tudjuk.

Főleg a nyugati világból beáramló óriási mennyiségű termékek esetében azonban nehéz százszázalékosan ellenőrizni a komponenseket. Tudvalévő: Magyarországon génkezelt termékeket nem szabad termesztetni, termelni. Ugyanakkor az egyes növényeket, illetve tenyésztett állatokat az európai uniós jog ma még csak az előállításuk módszere alapján sorolja a GMO-k körébe. Mára viszont számos olyan kísérleti eljárás zajlik, amelyek esetében nem eldöntött, hogy éppen egy szabadon végezhető nemesítési munkát takar, vagy génmódosításra alkalmas módszerrel állunk szemben.

A géntechnológiai módosításoktól mentes magyar élelmiszerek megkülönböztetésére bevezetett védjegy (Fotó: MTI/Máthé Zoltán)

Stratégiai kérdés a mezőgazdaság GMO-mentessége - szögezte le Farkas Sándor, az Agrárminisztérium államtitkára. A parlament 2006-ban fogadta el az ország GMO-mentes stratégiáját, és 2012-től alaptörvényi védelmet kapott a mezőgazdaság GMO-mentessége. Egy - az Európai Mezőgazdasági Fajtavédelmi Alapítvány és a Dunavölgyi Nemzetközi Génmegőrző Egyesület által szervezett konferencián - Farkas Sándor hangsúlyozta annak fontosságát, hogy az európai mezőgazdaság is legyen mentes a genetikailag módosított szervezetektől.

Mint mondta, Magyarország az Európai Unióban is élére állt a GMO-mentes fehérje önrendelkezést célzó kezdeményezéseknek. Eredménynek nevezte, hogy az európai GMO-mentes fehérjepolitikát célzó, 2012-ben megalakult Duna Szója Szövetségnek köszönhetően folyamatosan nő az unió szójatermelése, 2016-ról 2017-re 2,7 százalékkal, összesen 2,3 millió tonnával.

Magyarország 2015-ben meghirdette a Szövetség a GMO-mentes Európáért kezdeményezést, azon államok összefogását, amelyek elutasítják a genetikailag módosított szervezetek mezőgazdasági alkalmazását. Nem minden hazánkkal szomszédos ország vall ilyen szigorú elveket a GMO-termékekkel kapcsolatban. Szerbiában, Szlovéniában és Szlovákiában is megengedőbbek a hatóságok.

A tiltott adalékok kiszűrése folyamatos

Mivel nem kötelező jelölni a csomagoláson, a forgalmazók nincsenek rászorítva a lehetséges GMO-elemek feltüntetésére.

"Nem lehet nagy biztonsággal nálunk sem tudni, hogy a hétköznapiokon ekkor-akkor nem kerülünk-e szembe génmódosított termékekkel. Csodálatos lenne, ha ezt ki tudnánk szűrni, de száz százalékgig semmi sem garantálható" - mondta el a hirado.hu-nak Csizmadia András gasztrofilozófus. Hazánkban a tiltott nyomelemek, adalékok kiszűrése folyamatos.

Nyilvánvalóan kőkemény tőkeérdekek állnak a GMO-szektor mögött, másról nem lehet szó - mondta Csizmadia. Lehetőleg minél nagyobb mennyiségű, "hibátlan" mezőgazdasági terméket akarnak előállítani egy egységnyi területen. A GMO-val foglalkozó cégek azt állítják, hogy az általuk termesztett növények nem ártalmasak, ami lehet igaz is meg nem is.

Rövid távon, ha nem is nyer igazolást a káros hatásuk - hisz a génmódosítás története pár évtizede kezdődött csupán -, a hosszú távú következményekkel még nem vagyunk tisztában.

Speciális helyiségben vizsgálják a kukorica tisztaságát (Fotó: MTI/Balaton József)

Az ördögi kör gyorsan bezárul

Szemléletes a búza példája és a mindennapi kenyéré, amit megeszünk. A búza a 19. század harmadik harmadáig majdhogynem ősállapotban létezett. Hozama olyan volt, amilyen, de a sikértartalma a kívánalmaknak megfelelt. Jött a profitérdek, a profitcentrikus világ, és már nem azt nézték, hogy a termék tényleg egészséges legyen, hanem hogy minél több legyen belőle.

A búza nemesítésével valójában egyféle elfajzást értek el, mert csak a mennyiség, a hozam számított. Kétségtelen: sikerült elérniük, hogy egy hektáron másfélszer, kétszer annyi búza terem, de az a búza - értékét tekintve - feleannyit sem ér már, mint az elődei. A sikértartalom kiesése miatt pedig elkezdtek sikérvázjavító szereket meg mindenféle pótlóanyagokat adagolni a gabonához, aminek lisztjéből mára ezeket a szép, foszló, fölpuffasztott, de ehetetlen kenyereket sütik.

Nem véletlenül a világ értelmesebb részein már kezdenek visszaállni a biotermelésre, ahol nem teremnek ugyan dinnye nagyságú almák, de a zöldség, a gyümölcs a régi zamatát megőrizve ízletes és ehető marad - fejtette ki Csizmadia.

Baranovszky György, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének ügyvezető elnöke úgy látja, a fogyasztók érdeke, az egészségük kellene, hogy az elsődleges szempont legyen. Szerinte a kormány helyesen teszi, ha tiltja a GMO-termékek forgalmazását és az országba bejutását.

Természetesen a génmódosított termékeket forgalmazók mindegyike esküszik az általa előállított áru "tisztaságára", viszont elég csak a közelmúltban történetekre visszagondolnunk, amikor például Kínában a gyermektápszerekbe különféle anyagok belekerültek. A hasonló esetek óvatosságra intenek: nem elég pusztán ébernek lenni. Az Európa Unióba gyakorlatilag bármi bejöhethet. Minden azon múlik, hogy a forgalmazók önmagukra nézve tudatosan és etikusan viszonyulnak-e a magyar jogszabályokhoz.

A hazai termék előnyt kell, hogy élvezzen

Baranovszky szerint ha tiltunk valamit, nyilvánvalóan kevesebb jut be belőle az országba. Mindemellett óriási a nagy áruházláncok felelőssége, amelyek ha visszaélnék a fogyasztók bizalmával, akkor keményen fel kell lépni velük szemben. A szankciók betartására a hatóságok jogosultak, de azt is lehet látni, hogy a Nébih igyekszik mindent megtenni azért, hogy ne találkozzanak a magyar fogyasztók, a vásárlók génmódosított élelmiszerekkel.

A Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége évek óta szorgalmazza, hogy megkülönböztető jelzés kerüljön a magyar árucikkekre. A bizalom - érthető okokból - egy hazai termék iránt mindig erősebb, mint ha ugyanazt a külföldi, de bizonytalan hátterű terméket kellene megvennünk.

[Eredeti](#)

(hirado.hu, 2018. szeptember 17., hétfő)

Bíró Ica a devizahitelek miatt tüntetett

Devizahitelem van nekem is, becsapott vagyok én is, mint oly sokan mások, a fél ország ebben szenved. Szemét módon bánnak el a devizásokkal. Azért vagyok itt, hátha eljut a kormány füléig ez a dolog - mondta Bíró Ica fitness-szakértő a 168 Órának, aki a vasárnap délutáni ellenzéki tüntetésen vett részt hallgatóként. A BorsOnline augusztusban írta meg, hogy az életmód-szakértő lakását nyáron a végrehajtók kipakolták, tizenhárom évvel ezelőtt felvett hitele miatt. Rendesen fizette a törlesztő részletet, de az egyik napról a másikra a duplájára nőtt, és már vállalhatatlan lett. A bank egy idő után eladta a tartozását, mostanra pedig a háromszorosával tartozik annak, amit eredetileg felvett. Úgy, hogy közben az eredeti adósság közel felét kifizette.- Mindenki annyit fizessen vissza tisztességesen, amennyit felvett forintban. Ugyanúgy, mint Horvátországban. Ne a háromszorosát, négyszeresét. És azonnal szüntessék meg a kilakoltatásokat, mert embereket tesznek utcára, becsúszva háromszoros pénzeket kérnek el. Rengetegen veszítik el otthonukat. Azért jöttem ki, hogy e mögé az ügy mögé odaálljak- mondja. Hozzáteszi, hogy egyúttal a bírói függetlenség fontosságaért is tüntet, mert csak azzal együtt maradhat fent a jogállam. Bíró Ica úgy tudja, hogy naponta harminc családot lakoltatnak ki. Véleménye szerint ez tarthatatlan, és tisztességes megoldásra van szükség. Megemlíti azt is, hogy az Európai Unió Bírósága szeptember 20-án dönt a devizahitel-szerződések egyes feltételeinek tisztességtelenségével kapcsolatban. (A Fővárosi Ítéltábla kért ugyanis értelmezést a testülettől. Az Ítéltábla jelenleg azt vizsgálja, hogy tisztességtelen feltételnek minősül-e a devizahitel-szerződéseknek az árfolyamkockázat viselését kizárólag a fogyasztóra hárítani, illetve azt nem tiltják-e az uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok.)- Az EU szeptember 20-án dönt arról, hogy Magyarországon is tudjuk használni az európai jogokat. Jó lenne, ha a kormány erre odafigyelne- állapítja meg. Elmondása szerint azért ment ma ki a rendezvényre, hogy az élni és élni hagyni elve érvényesüljön az országban.- És kártalanítsák azokat a devizahitelesek, akik már túlfizették a hitelüket - teszi hozzá. Amint azt augusztusban megírtuk, 2018 második negyedévében, azaz a kilakoltatási moratórium április 30-i felfüggesztése óta különböző okokból összesen 1355 kilakoltatásra került sor Magyarországon.

[Eredeti](#)

(168ora.hu, 2018. szeptember 17., hétfő)

Szennyeződött tejet hívott vissza a forgalomból

Szennyeződött tejet hívott vissza a forgalomból a Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatal (Nébih). A hatóság honlapján közzétett tájékoztatás szerint fogyasztói bejelentés alapján vizsgálták a 2019. január 22. minőségmegőrzési idővel ellátott, 2,8 százalékos, egy literes S-Budget UHT tejet, amelyet a Spar Magyarország Kereskedelmi Kft. forgalmaz. A termék mikrobiológiai szennyezettségét a laboratóriumi vizsgálatok megerősítették, ezért a Nébih elrendelte forgalomból való kivonását. *(AMB)

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2018. szeptember 18., kedd, 11. oldal)

Hibrid biztosítás: ez lenne a megoldás a magyar egészségügyben?

Ma már közhelyszintű, hogy Magyarországon az egészségügyi kiadásokon belül igen magas a magánfinanszírozás aránya, azaz nemzetközi viszonylatban is sokat költenek a háztartások egészségügyre. A...

Ma már közhelyszintű, hogy Magyarországon az egészségügyi kiadásokon belül igen magas a magánfinanszírozás aránya, azaz nemzetközi viszonylatban is sokat költenek a háztartások egészségügyre. A szakemberek azt is tudják, hogy a szociális biztonság szempontjából nem csak az a baj, hogy magas a magánfinanszírozás aránya, hanem az is, hogy ezen belül igen alacsony a szervezett, kockázatkezelte magánfinanszírozások (egészségpénztárak, magánbiztosítások) részesedése. Komoly egészségkockázatot (hozzáférési gátat), a szakirodalomban out of pocket kiadásnak nevezett költség jelent, melynek nem jó magyar megfelelője, a "zsebből" finanszírozás, mert az Magyarországon a számla nélküli fizetés szinonimájaként terjedt el. Ebben az írásban a közvetlen lakossági fizetést, illetve az OoP rövidítést használom erre a fogalomra. Kincses Gyula egészségpolitikus írását közöljük. Hasonló kérdésekről is szó lesz a Portfolio magánegészségügyi konferenciáján. Részletek itt: [ÁTTEKINTÉS-RÉSZLETES PROGRAM-ÁRAKJELENTKEZÉS](#) Sokat fizet a magyar zsebből 1 2 3 következő oldal Mint az 1. első ábrán látható, Magyarországon a közvetlen lakossági fizetés aránya nagyobb, mint az EU átlagában a teljes magánfinanszírozás aránya. (Ne feledjük, az EU átlagban benne van Magyarország, Románia, Bulgária, Lengyelország is.) A politikának (nem csak az egészségpolitikának) ezért alapvető kötelessége lenne a magas OoP aránynak kockázatkezelte finanszírozással alakítása. [Klikk a képre!](#) Forrás: The Country Health Profiles are prepared by the OECD and the European Observatory on Health Magyarországon a kockázatkezelte finanszírozásnak két formája létezik: az önkéntes egészségpénztárak intézménye, és a magán-, vagy önkéntes egészségbiztosítások. Az egészségpénztárak ma leginkább a Medical Saving Account (MSA) rendszeréhez hasonlítanak: adókedvezménnyel támogatott előtakarékoság, mely tekinthető időbeli kockázatporlasztásnak, de csak kismértékű biztonságot nyújt, mert nincs mögötte kockázatközösség, és érdemi előtakarékoság sem. A magán egészségbiztosítások - mint általában a biztosítások - kockázatközösségen alapulnak, így nagy kockázatok ellen is képesek védelmet nyújtani, ezen kívül szolgáltatás-szervezési, betegút-menedzseri és fogyasztóvédelmi feladatokat is elláthatnak. Magyarországon a szociális biztonságot a jövőben reálisan a 3 rendszer (közfinszírozású egészségbiztosítás, egészségpénztár és magán-egészségügyi biztosítás) együttesen képes tartósan biztosítani, ahol az alap-biztonságot (főleg a sérülékeny életszakaszokban) a kötelező egészségbiztosítás nyújtja, a rendszeres, tartós magánkiadások finanszírozói az egészségpénztárak, és a váratlan, nem tervezhető események finanszírozói a magán egészségbiztosítások. A magánfinanszírozás globális szervezeti fejlődésének elemzése nem ennek a dolgozatnak a tárgya, ebben az írásban kizárólag a kiegészítő biztosítások lehetséges fejlődési irányát veszem számba. Annyi azonban mindenképpen megemlíteném, hogy a magán egészségbiztosítások eleve alacsony arányának az utóbbi pár évben megindult növekedése megtorpanhat, mert a 2019 éves költségvetés kapcsán módosult adószabályok miatt megszűnik a munkáltató által vásárolt egészségbiztosítások adó- és járulékkedvezménye. A magán egészségbiztosítások alapvető felosztása - mi a kiegészítő biztosítás A magán egészségbiztosításoknak durva egyszerűsítések két nagy csoportja létezik: Helyettesítő (substitutive) / duplikáló és Pótló (complementary) / kiegészítő (supplementary)

biztosítások. Az első csoportba olyan biztosítások tartoznak, melyek szolgáltatásai a kötelező egészségbiztosítás keretében is járnának a biztosítottaknak az adott országban, de a biztosított ezt magán egészségügyi biztosítás keretében veszi igénybe. Ezen belül helyettesítő biztosításról akkor beszélünk, ha egy adott országban a biztosítottak egy csoportja eldöntheti, hogy a társadalombiztosítási rendszert vagy a magánbiztosítást választja, és akkor a társadalombiztosítást helyettesítő magánbiztosítást köt. Ez esetben a teljes ellátási csomagot a magánbiztosítás nyújtja, és a biztosított csak ezt veheti igénybe. Duplikáló/párhuzamos biztosításról akkor beszélünk, ha a biztosított a kötelező egészségbiztosítási rendszernek is tagja, de emellett (minőségi, hozzáférési, kényelmi) okokból köt olyan magánbiztosítást, amely olyan ellátásokat (is) nyújt, melyek a biztosítottak a közfinanszírozás terhére is járnának. Ebben az esetben a biztosított két, párhuzamos biztosítással rendelkezik, és vegyesen veszi igénybe a köz- és a magán biztosítást. A pótló és kiegészítő biztosítások fogalmi lehatárolása nem könnyű, inkább ország-csoportonkénti, mint tartalmi eltérést mutat. Egyszerűsített főszabályként ebbe a csoportba két típusú szolgáltatások/kifizetések tartoznak. Az egyik csoportba azok az ellátások tartoznak, melyeket nem tartalmaz a kötelező egészségbiztosítás, így azokat a beteg a piacról kénytelen a kötelező egészségbiztosítás szolgáltatásaihoz hozzávásárolni. Ilyenek a korszerűbb fogászati ellátások, a szemüveg, hallókészülékek ára, az esztétikai sebészet, bizonyos ápolási szolgáltatások, de ide, a pótló biztosításokhoz sorolják az önrész, a co-payment biztosítást is. Itt tehát a társadalombiztosítási csomag szakmai tartalmát "pótolja ki" a biztosítás. A kiegészítő biztosításokhoz egyes országokban - főleg történeti okokból - inkább a társadalombiztosítási csomaghoz vásárolt nem szakmai, hanem kényelmi szolgáltatásokat (hotel, időpont stb.) sorolják. A kiegészítő biztosításokhoz lehet sorolni a kétszintű biztosításokat is. Itt az alapbiztosítás nem biztosít minden ellátást térítésmentesen, és az alapsomagba nem tartozó ellátásokat, illetve a kiegészítő díjakat (co-payment) a második szintű (kiegészítő) biztosítás fizeti. Klasszikusan ilyen a francia rendszer, ahol a második szintet a kölcsönösségi alapon működő szervezetek (mutuelles), öngondoskodási egyesületek és biztosítótársaságok adják. Szlovéniában a második szint állami lába (Vzajemna), és az alapbiztosítás széleskörű co-paymentjét fedezi, a profitorientált Adriatic-Slovenica, Triglav és Merkur biztosítók ezen kívül kiegészítő szolgáltatásokat is nyújtanak. A lényeg: a kiegészítő/pótló biztosítások esetében ugyanazért az ellátásért nem fizet kétszer a beteg, mert vagy olyat vesz, ami nem része a kötelező egészségbiztosítási csomagnak, vagy "hozzávásárol" többletszolgáltatást. Magyarországon a kiegészítő biztosítás alatt a társadalombiztosítás ellátásaihoz hozzávásárolt szakmai és/vagy kényelmi szolgáltatások nyújtására kötött biztosításokat értik, így e dolgozatban én is ebben az értelemben használom a fogalmat. A kiegészítő egészségbiztosítások feltétele Magyarországon közel 30 éves (tartalom nélküli) szlogen a kiegészítő biztosítások fejlesztésének igénye, de a politika nem nagyon jut túl az egyágyas szoba és színes tévé ötleténél. Valós kiegészítő biztosításként a NN Vitalitás osztályára szervezett biztosítás működött Magyarországon, ahol a gyógyítás költségeit az OEP fizette, az emelt szintű hotelszolgáltatást pedig a magánbiztosítás. De itt nagyjából véget is ér a magyarországi kiegészítő egészségbiztosítások felsorolása. A kiegészítő biztosítások létének feltétele, hogy legyen költségmegosztáson alapuló szolgáltatás-tömeg egy országban (co-payment, vagy önként választható többlet-szolgáltatás). Ennek pedig feltétele a kötelező egészségbiztosítás tartalmának lehatároló pontosítása, azaz a kiegészítő (nem duplikáló) biztosításokhoz meg kell határozni a kötelező egészségbiztosítás tartalmát. Ahhoz, hogy tudjuk, mi van a vonal felett, szükség van vonalra, azaz annak meghatározására, hogy mi van a vonal alatt. Régi vita, hogy meg lehet-e határozni a kötelező egészségbiztosítás tartalmát. Ha ezt egy taxatív felsorolásnak, 20 kötetes katalógusnak képzeljük el, akkor a feladat elvégezhetetlen. Ha a biztosítási csomagot egy többdimenziós

térként tételezzük, akkor az egyes tengelyek pontosításával ez a tér jó biztossággal kijelölhető. Ez a módszer nem ad ki egy totális katalógust (ami benne van, jár, ami nincs, az nem), de alkalmas az életszerű problémák kezelésére (jár-e altatás az adott ellátáshoz, jár-e orvosválasztás stb.). Taxatív felsorolás helyett tehát azt kell meghatározni, hogy az ellátásokat milyen célból (pl.: gyógyító, rehabilitációs, vagy optikai tuning), milyen kockázat miatt (a TB által kezelendő, vagy külső érdekű kockázat, avagy önként vállalt, extra kockázat), milyen technológiákkal (a befogadott technológiák, finanszírozási protokollok szerint), milyen eljárásrendben, milyen választási szabadsággal (beutalási rend, mennyiségi korlát, intézmény és kezelőorvos megválasztásának joga stb.), milyen finanszírozási kondíciókkal (költségmegosztás van-e) milyen hozzáférési garanciák mellett (időbeni és térbeni garanciák) lehet igénybe venni. Az ettől való eltéréseket lehet számla szerint megfizettetni, arra lehet kiegészítő (nem helyettesítő!) biztosítást szervezni. A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény jó struktúrát és felhatalmazást ad mindehhez, de a korszerű részletszabályok megalkotása az adott területeken komoly szakmai aprómunkát, másrészt politikai bátorságot igényel, hiszen a kiegészítő biztosítások létrehozásához ki kell mondani, hogy a kötelező egészségbiztosítás terhére nem nyújtható minden valamilyen korlátozás, szabályozás nélkül, térítésmentesen. (Mottó: a szükségletek igazságos kielégítésén munkálkodunk, az igényekkel tessenek a pénztárhoz fáradni.) Ez a cikk folytatódik: 1. Sokat fizet a magyar zsebből 2. A magyarországi lehetőségek 3. Nagy levegőt véve - a kiegészítő biztosítások igazi esélye 1 2 3 következő oldal

[Eredeti](#)

(portfolio.hu, 2018. szeptember 18., kedd)

Egy hűtő lehet olcsó és jó is egyszerre

Egy hűtő lehet olcsó és jó is egyszerre

57 kombinált hűtőt és 10 fagyasztót tesztelt a Tudatos Vásárlók Egyesülete nemzetközi fogyasztóvédelmi szervezetekkel együtt - írta közleményében a szervezet. Így a korábban tesztelt termékekkel együtt már összesen 167 termék adatlapja (20 márkától) segíti a fogyasztókat a hűtőszekrény vásárlásban.

A leggyakoribb, 150-250 literes kategóriában 15 kombinált hűtő végzett jó eredménnyel, mivel legalább 75 százalékot kaptak az összes szempont alapján. A legjobbak között van Bosch, Gorenje, LG, Liebherr, Miele és Whirlpool készülék is.

Laboratóriumban vizsgálták, hogy

a termékek milyen gyorsan hűtik ill. fagyasztják az ételt

mennyire tartják stabilan a belső hőmérsékletet, ha a konyha túlmelegszik

áramszünet esetén mennyi ideig marad fagyott az étel

mennyire hangosak és mekkora a készülékek energiafogyasztása.

Nehezíti a vásárlók döntését, hogy több márkának vannak gyengébben szereplő termékei is, vagyis nehéz csak márka alapján dönteni. Érdekes eredmény, hogy a 150-200 ezer forintos készülékek is hozzák azt a minőséget, amit a félmillió társaik. A listavezető készülékek előnye, hogy mindegyik A++ vagy A+++ kategóriába tartozik, így kevesebb

áramot fogyaszt. Az egyes energiaosztályok között akár 20-25 százalék fogyasztási különbség is lehet.

Jó hír, hogy a tesztben vizsgált kombinált hűtők fagyasztó része a leggyengébb termékeknél is legalább 10 órán keresztül tartja az optimális belső hőmérsékletet áramszünet esetén, a legjobbak pedig 16-20 órán keresztül is. A kombinált hűtők között a lista végén egyértelműen az olcsóbb, 80-100 ezer forintos készülékek végeztek, ezek viszonylag lassabban hűtik, fagyasztják le az ételt, és nagy energiafalók.

A tesztben szereplő, (hűtővel nem kombinált) fagyasztószekrények és fagyasztóládák zöme 200-300 literes méretű, mindegyik viszonylag jól szerepelt a teszten, nem voltak kirívóan gyenge eredmények. A lista élén végzett termékek között van 170 és közel 400 ezer forintos készülék is, tehát itt sem érdemes csupán az ár alapján választani. De érdemes tudni, hogy ezek a készülékek a kombinált hűtők fagyasztó részéhez képest jobban szigetelnek. A készülékek többsége akár 20-24 órán keresztül is tartja az optimális belső hőmérsékletet áramkimaradás esetén is.

The post Egy hűtő lehet olcsó és jó is egyszerre appeared first on YooJooz Csoport.

Egy hűtő lehet olcsó és jó is egyszerre 57 kombinált hűtőt és 10 fagyasztót tesztelt a Tudatos Vásárlók Egyesülete nemzetközi fogyasztóvédelmi szervezetekkel együtt - írta közleményében a szervezet. Így a korábban tesztelt termékekkel együtt már összesen 167 termék adatlapja (20 márkától) segíti a fogyasztókat a hűtőszekrény vásárlásban. A leggyakoribb, 150-250 literes kategóriában 15 kombinált hűtő végzett jó eredménnyel, mivel legalább 75 százalékot kaptak az összes szempont alapján. A legjobbak között van Bosch, Gorenje, LG, Liebherr, Miele és Whirlpool készülék is. Laboratóriumban vizsgálták, hogy a termékek milyen gyorsan hűtik ill. fagyasztják az ételt mennyire tartják stabilan a belső hőmérsékletet, ha a konyha túlmelegszik áramszünet esetén mennyi ideig marad fagyott az étel mennyire hangosak és mekkora a készülékek energiafogyasztása. Nehezíti a vásárlók döntését, hogy több márkáknak vannak gyengébben szereplő termékei is, vagyis nehéz csak márká alapján dönteni. Érdekes eredmény, hogy a 150-200 ezer forintos készülékek is hozzák azt a minőséget, amit a félmillió társaik. A listavezető készülékek előnye, hogy mindegyik A++ vagy A+++ kategóriába tartozik, így kevesebb áramot fogyaszt. Az egyes energiaosztályok között akár 20-25 százalék fogyasztási különbség is lehet. Jó hír, hogy a tesztben vizsgált kombinált hűtők fagyasztó része a leggyengébb termékeknél is legalább 10 órán keresztül tartja az optimális belső hőmérsékletet áramszünet esetén, a legjobbak pedig 16-20 órán keresztül is. A kombinált hűtők között a lista végén egyértelműen az olcsóbb, 80-100 ezer forintos készülékek végeztek, ezek viszonylag lassabban hűtik, fagyasztják le az ételt, és nagy energiafalók. A tesztben szereplő, (hűtővel nem kombinált) fagyasztószekrények és fagyasztóládák zöme 200-300 literes méretű, mindegyik viszonylag jól szerepelt a teszten, nem voltak kirívóan gyenge eredmények. A lista élén végzett termékek között van 170 és közel 400 ezer forintos készülék is, tehát itt sem érdemes csupán az ár alapján választani. De érdemes tudni, hogy ezek a készülékek a kombinált hűtők fagyasztó részéhez képest jobban szigetelnek. A készülékek többsége akár 20-24 órán keresztül is tartja az optimális belső hőmérsékletet áramkimaradás esetén is. Teljes cikk (A cikk a index.hu információit tartalmazza, a yoojooz.hu nem vállal felelősséget az abban leírtakra vonatkozóan.) The post Egy hűtő lehet olcsó és jó is egyszerre appeared first on YooJooz Csoport.

[Eredeti](#)

(yoojooz.hu, 2018. szeptember 18., kedd)

Hasmenést okozhat a szennyezett tej

Marsi Anikó (műsorvezető): - Hasmenést, hányást és hidegrázást is okozhat az egyik élelmiszerlánc saját márkás teje, amit azonnali hatállyal visszahívtak. A szennyezett tejek már lekerültek a boltok polcairól, de a probléma csaknem 4000 liter tejet érint. Nem árt tehát vigyázni, mert a már megvásárolt dobozok között is lehet ilyen.

Szerkesztő: - Ezt a tejet hívta vissza a SPAR Magyarország, mert a gyártási folyamat során szennyeződés kerülhetett a dobozba. Közleményükben azt írják: a fogyasztók védelmét szem előtt tartva a terméket áruházaikban azonnali hatállyal zárolták. A bolthálózat kommunikációs vezetőjétől úgy tudjuk: 3861 liter tejet zároltak, és kedd délig 583 dobozzal vittek vissza a vásárlók. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal fogyasztói bejelentés alapján kezdte el a vizsgálatot, ami megerősítette a mikrobiológiai szennyezettségét.

Dr. Pleva György (élelmiszer- és takarmánybiztonsági igazgató, Nébih): - Ennek alapján indult el a kivizsgálás, melynek során azt állapítottuk meg, hogy az üzletláncban forgalmazott saját márkás termék olyan enterococcus baktériumokat tartalmaz, olyan számban, amelyek UHT tejben nem megengedhetők.

Szerkesztő: - A NÉBIH arra figyelmeztet, hogy ezt a tejet senki ne fogyassza el, mert nagyobb mennyiségben gyomorproblémákat okozhat.

Dr. Pleva György: - Egyébként nem egy kórokozó baktériumról van szó, de nagy számban sajnos mindenféle gyomor-, bélbántalmakat okozhat. Tehát hányás, hasmenés, akár láz is előfordulhat a fogyasztás során.

Szerkesztő: - A szennyezett tejet, amennyiben a doboz bontatlan, az érintett üzletlánc visszavásárolja. Májusban ugyancsak veszélyes tej kerülhetett több áruházlánc polcaira, de akkor egy zsaroló állította, hogy beszennyezte a dobozos UHT-tejeket és pénzt követelt. Az ügyben akkor rendőrségi nyomozás indult. Most kerestük az érintett tej gyártóját, hogy más, általuk előállított terméket érintett-e a szennyeződés. Adásunkig nem érkezett válasz.

[Eredeti](#)

(TV2 - Tények, 2018. szeptember 18., kedd, 18 óra)

Csődöt mond a vegyszer az álhernyók ellen

3 nap alatt letaroltak egy 20 hektáros földet

Feketén hömpölygő folyókká változtak a kisteleki retekültetvények közötti földutak. Az elszaporodott repcedarazsak éhsége csillapíthatatlan. A gazdák és az illetékes hatóság tehetetlenek.

INVÁZIÓ Tehetetlenül nézik a pusztítást a helyiek a Csongrád megyei Kistelek északi határában. Egy húszhektáros földet vettek birtokba hernyók milliói. Az érintett föld bérlője nem permetezhet, mert az "ökológiai másodvetést" nem szabad vegyszerezni, különben elvehetik a föld utáni támogatást - adta hírül a Délmagyarország.

A gazdáknak fogalmuk sincs, milyen lepkének a hernyója szaporodott el a környéken eddig nem látott mértékben. A helyszínen készült fotókat a Bors elküldte dr. Ábrahám Leventének, a kaposvári Rippl-Rónai Múzeum igazgatójának, rovar-tani szakértőnek. Mivel a képek annyira nem közeliak, hogy jól látszódjanak az állatra jellemző egyedi jegyek, nem tudta száz százalék biztonsággal megmondani, pontosan milyen faj lehet a kártevő. De leginkább a növényevő repcedarazsak álhernyójáról lehet szó.

Ez a rovar elsősorban a repcét kedveli, de nem veti meg a mustárnövényt, a tarlórépát, az őszi káposztát és a retket sem. A kisteleki gazdáknak most ez utóbbi okozta a veszteséget. Miután az említett húszhektáros föld teljes olajretektermését lerágták a kukacok, célba vették a szomszédos fóliasátrakat is.

- Már felvettük a kapcsolatot a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal munkatársaival. Közös keressük a megoldást a kialakult helyzetre, egyelőre sajnos nem jutottunk előrébb - mondta a Borsnak Horváth István, Kistelek falugazdája. Mivel a gazdák másodvetés miatt nem permetezhetnek, tűzoltásként a nyárról megmaradt vegyszerekkel lepermetezték a telkek közti földutat, ez azonban nem bizonyult hatásos megoldásnak a hernyók ellen.

A repcedarázs

A földfelszín alatt telet át, évente három nemzedék rajzik. Az utolsó egyedek egész októberig pusztítják a keresztesvirágú növényeket. Ameddig nem érik el az utolsó lárvastádiumukat, addig könnyebb ellenük védekezni akár vegyszerrel, akár alászántással. A legrosszabb az, ha még sok rovar van az utolsó két lárvastádiumban a növényeken, ugyanis ezek az állatok ilyenkor a legéheesebbek, ekkor fogyasztják el a táplálékigényük 88 százalékát. Egy-két nap alatt megsemmisítik akár a teljes vetést.

Megoldás

Elég nagy baj, hogy a hatóságok tehetetlenek. Vajon akkor is azok lennének, ha az ő kertjüket lepné el ez a nyavalya? Huszti Zoltán

Retekültetvénnel végeztek rekordidő alatt a ronda férgek

H. R.

[Eredeti](#)

(Bors, 2018. szeptember 19., szerda, 16. oldal)

Lakásjáró csalók

SZÉKESFEHÉRVÁR Kedden egy megnyerő külsejű fiatalember csengetett be egy toronyház lakásaiba. Az asszony, aki ajtót nyitott, már bánja. A férfi ugyanis rábeszélte, cseréltesse ki lakása bejárati ajtaját. A férfi egy fővárosi nyílászárós cég szakemberének adta ki magát, el is tett egy húszezrest mint előleget, de számlát nem adott, így az asszony, aki aztán felkereste lapunkat, rosszul járt. Egy csaló áldozata lett.

A városi rendőrséghez délutánig nem érkezett feljelentés. A Járási Hivatal fogyasztóvédelmi osztályához sem futott be panasz, de a "vállalkozás" által folytatott gyakorlatot ismerik.

Körültekintően járjanak el a különböző szolgáltatások előlegeként kért összegek átadását megelőzően - tanácsolják a lakosságnak.

MAJ

(Fejér Megyei Hírlap, 2018. szeptember 19., szerda, 1. oldal)

UNIÓS DÖNTÉS EGY DEVIZAHITELRŐL

Az uniós bíróság várhatóan holnap hirdeti ítéletét az egyik magyar devizahiteles ügyben - tudta meg lapunk. A luxembourgi testületet a Fővárosi Ítéltábla kereste meg. A táblabíróság azt vizsgálja, hogy az árfolyamkockázat viselését kizárólag a fogyasztóra hárító szerződési pontok tisztességtelen feltételnek minősülnek-e az uniós rendelkezések alapján. Ha a válasz igen, akkor az ilyen kikötés a fogyasztóra kötelezettséget nem róhat.

Jelentős döntés előtt az adósok

Csütörtökön az árfolyamkockázat ügyében hoz határozatot az Európai Bíróság

Majdnem tucatnyi olyan ügy szerepel az Európai Bíróság napirendjén, amelyek a korábbi magyarországi devizahitelezés bizonyos pontjai miatt indultak meg. Az eljárásokban például a tájékoztatás, a hitelképességi vizsgálat és a Kúria egyik jogegységi döntése mellett felmerül az is, hogy az adósnak vagy a banknak kell-e viselnie az árfolyamok megváltozásából fakadó terheket. Az utóbbi kérdés kapcsán éppen holnap hirdethet ítéletet a luxembourgi székhelyű bíróság.

Nem csitul idehaza a pereskedési láz a devizahitelek ügyében, olyannyira nem, hogy a magyar hitelfelvevők ügyeivel nemcsak a honi ítélkezésnek, de az Európai Unió luxembourgi székhelyű bíróságának is rendszeresen foglalkoznia kell. Mint lapunk az uniós bíróságtól megtudta, jelenleg hét olyan ügy van a luxembourgi ítélkező fórum napirendjén, amelyben a hajdani magyar devizahitelezés bizonyos elemei adtak alapot a jogvitára. Ezeket az eseteket a magyar bíróságok terjesztették az uniós testület elé. A hazai bírák tulajdonképpen az uniós passzusok értelmezése kapcsán várnak segítséget Luxembourgtól.

Mint megtudtuk, az uniós bíróság várhatóan holnap hirdeti ítéletét az egyik szóban forgó magyar ügyben. A luxembourgi testületet ebben az esetben a Fővárosi Ítéltábla kereste meg. A táblabíróság jelenleg azt vizsgálja, hogy az árfolyamkockázat viselését kizárólag a fogyasztóra hárító szerződési pontok tisztességtelen feltételnek minősülnek-e az uniós rendelkezések alapján. A kérdés nagy horderejű, ha ugyanis a válasz igen, akkor az ilyen kikötés a fogyasztóra kötelezettséget nem róhat. A fővárosi tábla ezzel összefüggésben több kérdést is feltett a luxembourgi testületnek, így például a tájékoztatással kapcsolatban is iránymutatást vár. Itt a kérdés az: a pénzügyi intézmények a devizahitel-szerződések megkötésekor eleget tettek-e a világos és érthető megfogalmazás követelményének azzal, hogy a fogyasztóknak csupán általános jellegű tájékoztatást adtak a devizában való eladósodás kockázatairól, anélkül, hogy kitértek volna bizonyos tényezőkre. Például arra, hogy a tapasztalatok szerint a svájci frank árfolyama pénzügyi válságok idején jelentősen felértékelődik, vagy arra, hogy a világ pénzpiacain 2007- től bizonytalan helyzet alakult ki, éppen olyan, amely egy pénzügyi válság kirobbanásához vezethet.

A további magyar vonatkozású ügyekben - több más mellett - szóba kerül a Kúria devizahitel-ügyben hozott, 2016-os jogegységi határozata, a fogyasztót terhelő díj, jutalék és költség megítélése, a hitelképességi vizsgálatok témája és a bankok olyan egyoldalú nyilatkozatai is, amelyek a hiteladós tartozásának mindenkor összegét állapítják meg. Ezekben túl szerepel a napirenden három különlegesnek mondható eset is. Utóbbiakról azt lehet tudni, hogy a magyarországi devizahitel- adósok egy csoportja, egy érdekvédelmi

szervezet kötelezettségszegési eljárás megindítását kezdeményezték az Európai Bizottságnál Magyarországgal szemben. A kezdeményezők úgy érveltek: a magyar jogalkotók azzal, hogy a devizahitel-szerződések egyes elemeit megváltoztatták, másokat - például az árfolyamkockázatnak a fogyasztóra való áthárítását - viszont érintetlenül hagyták, az uniós fogyasztóvédelmi szabályokat megsértve önkényesen avatkoztak be az ügyfél és a bank kapcsolatába. Mivel a bizottság nem tartotta szükségesnek, hogy a szóban forgó panaszok alapján kötelezettségszegési eljárást indítson, a panaszosok hozzáférést kértek azokhoz a dokumentumokhoz, amelyeket a bizottság az ügy vizsgálatakor felhasznált. A bizottság a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmeket is elutasította, az érintettek az ez utóbbi elutasító határozatok megsemmisítését kérték az uniós bíróságtól.

Érdekes adalék, hogy devizahitelezés miatt nem csak Magyarországról érkezett ügy Luxembourgba: jelenleg egy lengyel eset is az uniós bírók asztalán fekszik.

A forintosítás vetett véget a devizahitelek kiszolgáltatottságának

Jakubász Tamás

[Eredeti](#)

(Magyar Idők, 2018. szeptember 19., szerda, 1+13. oldal)

Mi a teendő kereskedőváltás vagy új közműcsatlakozás kialakítása esetén?

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatallal közös sajtótájékoztatón mutatta be a "Panasza van? Segítünk!" sorozat újabb két kiadványát a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH), amelyek célja a fogyasztók tájékoztatása. A legújabb fogyasztóvédelmi füzetek a kereskedőváltással és a közműcsatlakozással kapcsolatban felmerülő kérdésekre adnak választ. A "Panasza van? Segítünk!" sorozat részeként a MEKH újabb két információs füzetet jelentetett meg a fogyasztók naprakész tájékoztatása érdekében. Az 5-ös számú fogyasztóvédelmi kiadvány célja, hogy segítse az eligazodást a felhasználókkal kapcsolatban álló energia- és közműszolgáltatók között. A kiadvány röviden bemutatja a villamosenergia-, a földgáz-, a távhő- és a víziközmű-szolgáltatók működését, illetve tájékoztatást nyújt a földgáz- és villamosenergia-szolgáltatás esetén lehetséges kereskedőváltás folyamatáról, és kitér az egyetemes szolgáltatói és a versenypiaci szerződés közötti különbségekre. A 6-os számú kiadvány azok számára hasznos, akik új közműcsatlakozás kialakítását tervezik. Az információs füzet betekintést nyújt a szerződéskötés, majd a csatlakozás kiépítésének és üzembe helyezésének folyamatára. A fogyasztóvédelmi füzet az ilyenkor szokásos ügyintézés menetét egy könnyen értelmezhető ábrával is szemlélteti. Az elkövetkező hetekben a MEKH valamennyi megyeszékhely kormányhivatalában sajtótájékoztató keretében mutatja be új kiadványait, melyeket a szolgáltatók ügyfélcentrumaiba is eljuttat. Az új tájékoztatók és a "Panasza van? Segítünk!" sorozat korábbi kiadványai letölthetők az alábbi linkről: <http://www.mekh.hu/fogyasztovedelmi-kiadvanyok> (Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal)

[Eredeti](#)

(kormanyhivatal.hu, 2018. szeptember 19., szerda)

Szigorodó étrend-kiegészítő piac

A szabályok szigorodnak, de sok az álhír, számol be a PharmaOnline a Pharma Tribune keddi, étrend-kiegészítő konferenciájáról.

Alapvető veszélyt, növekvő fenyegetést jelentenek a hagyományos orvoslásra az egészséggel, egészségüggyel kapcsolatos álhírek és az ezekkel összefüggésbe hozható összeesküvés-elméletek, amelyek arra is képesek, hogy átvegyék az uralmat az ember gondolkodása felett. Mint arra a PharmaOnline beszámolója szerint Krekó Péter, a Political Capital ügyvezető igazgatója, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Szociálpszichológiai Tanszékének adjunktusa figyelmeztetett: az amerikai elnökválasztással kapcsolatos felmérések szerint a Facebook felhasználói például 83%-ban elhitték az álhíreket. Hazai mérések szerint a magyarok kétharmada gondolja úgy, hogy a gyógyszeripar harcol a kevésbé költséges gyógymódok ellen; a lakosság fele támogatja az alternatív medicinát, és az oltásellenesek tábora is mintegy 27%-ra tehető. Több mint egyharmadnyian támogatták a homeopátiát, és az alternatív gyógymódokat előnyben részesítők között erősen felülreprezentáltak az értelmiségiek.

A szerző elmúlt öt évben végzett tudományos kutatásaira és doktori disszertációjára alapozott, Tömegparanoia - Az összeesküvés-elméletek és álhírek szociálpszichológiája című könyvét az Athenaeum Kiadó idén jelentette meg. Krekó Péter szerint a politikai összeesküvés-elméletek erősítik az egészségügyi álhírekre való fogékonyságot is, s az "előzetes beoltás" eredményeit utólag nehezebb kármentesíteni. Akik elfogadják ezeket a nézeteket, rendszerint az "elhallgatott igazság"-ra hivatkoznak, magukat a kritikus gondolkodás bajnokaiként írják le.

S hogy mindez honnan jön leginkább? Krekó számai szerint a Mindenegyben Blognak mintegy 740 ezer Facebook-követője van a 6-8 millió felhasználó közül. Ugyanezek a számok a Tudnodkell.info esetén 352 ezerre, a Tudás Fájánál 290 ezerre tehető, miközben ezek a hírek nem ellenőrzöttek, az oldalnak impresszuma nincs, sokszor forrás nélkül vesznek át híreket. Az információk szerint a gyógyszerlobbi szándékosan elhallgatja a valódi tényeket, egyes növényi összetevők jótékony hatását - a nagyobb bevétel reményében. S hogy miért gyártják az álhíreket? Az adjunktus szerint pénzért, a kattintások után befolyó bevételért, miközben bíróság előtt sem kell felelniük az esetleges hamis információ-terjesztésért.

Tudomány és áltudomány

Reneszánszukat élik az álhírek, a tudományossal szemben megfogalmazott áltudományos elméletek, és ezekhez kapcsolódva továbbra is rengeteg tiltott, nem megfelelő hatóanyagot tartalmazó összetevő van a szerekben. Nemrégiben a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) csaknem 800 kg étrend-kiegészítőt és ellenőrizetlen étrend-kiegészítő hatóanyagot vont ki a piacról. Az ellenőrző hatóságok tapasztalatai szerint - bár az önszabályozás februártól valójában is megkezdődött Magyarországon -, egyelőre alig érzékelhető változás az ellenőrzések során - a többi közt e szavakkal hirdettük meg a PPH Media által kiadott Pharma Tribune hagyományos étrend-kiegészítő konferenciáját, ahol együtt gondolkodtak a gyártók, a nagykereskedők, a hatóságok és az önszabályozást minden patikára kiterjeszteni szándékozó Magyar Gyógyszerészeti Kamara (MGYK). Az álhírekkel szembeni fellépés jegyében is jött létre az MTA által támogatott tudomány.hu oldal, melynek felelős szerkesztője, dr. Fábíán István, a Debreceni Egyetem professzora kérdésre válaszolva

kifejtette: elvennie a gyógyszerészi diplomát attól, aki homeopátiát árul a patikában. Erre reflektálva később dr. Hankó Zoltán, a Magyar Gyógyszerészi Kamara (MGYK) kissé erősnek nevezte a kijelentést, jelezve egyebek között, hogy a jogszabályok erre módot, lehetőséget adnak.

Önszabályozás

Hankó elmondta azt is: eddig mintegy 1300 gyógyszertár csatlakozott a piac szereplőinek önszabályozási kezdeményezéséhez. Még jó ezer patikát kell bevonniuk annak érdekében, hogy teljes legyen a kör: a folyamat 2016 májusában kezdődött, akkor írta alá az öt szervezet a megállapodást. Az önszabályozás ténylegesen idén év elején indult; az újabb felkéréseket júliusban küldték meg a patikáknak, s októberben névre szóló kampányt is indítanak a tisztább piac érdekében.

Ehhez a patikusoknak valódi információkra, ha úgy tetszik, egy adatbázisra lenne szükségük, ahol az adott szerről, annak hatóanyag-tartalmáról, kölcsönhatásairól, stb. információkhoz juthatnának, de ennek kiépítésére a kamara elnöke legkorábban 2-3 év múlva lát lehetőséget...

(kep-id=555026-align=center-title=auto-width=580-galeria=1-popup=1)

Horányi Tamás, a MÉKISZ alelnökének szavaiból is az vált világossá, hogy a jogszabályalkotók nem feltétlenül könnyítik meg a gyártók és forgalmazók életét. Eddigi tapasztalataikról, és kihívásaikról egyebek között elmondta: gyorsulni látszik az OGYÉI-ben a notifikáció (mostanság akár 8 nap elég), de továbbra sem látszik, hogy megkezdődött volna az egyes termékekre vonatkozó kockázatbecslés, s a gyorsaság nem segíti elő a biztonságot sem. Ma vakon befogadónak tűnik a hatóság: míg korábban 411 terméket notifikáltak fél év alatt, most három hónap alatt 329-et. A kulcs a gyártóhelyek ellenőrzése, a problémák feltárása lenne, de ez az internetes forgalmazás esetén egyáltalán nem megoldott, s nem segíti elő a helyzet rendezését az sem, hogy a gyógyszerhatóságnak hónapok óta nincsenek kinevezett vezetői. Az interneten elérhető a forgalmazásból eltiltott szerek listája, de miközben a szerek 40 százaléka átesik kockázatértékelésen a piacra kerülés előtt, ezt a nagykereskedők végzik.

Elfogadják a kritikát, de dicséretet is várnának a gyártók - mondta a MÉKISZ alelnöke, aki jelezte: gyógyszerek esetén is előfordulhatnak problémák, lásd például a Calcium-Sandoz tabletták kivonását.

Az EU-ban és az USA-ban az emberek mintegy 70%-a az internetről tájékozódik az egészséget érintő kérdésekben, s a felmérések alapján a megkérdezettek 54%-a szedett az elmúlt évben étrend-kiegészítőt. A szereket sokan a patikában szerzik be, de sokan a netről. Dr. Fittler András, a PTE GYTK Gyógyszerészeti Intézetének docense saját felméréseiket idézve úgy vélte, nagyjából minden 20. ember vett már gyógyszert az internetről, de étrend-kiegészítők esetén ez csaknem minden ötödik emberre igaz. A világhálón saját kutatásaiban számos esetben talált olyan elérhető szert, ami elvben tiltott, nem megfelelő - jó hír viszont, hogy javarészt külföldi honlapokon. Gyakori gond azonban, hogy a szerhez kapcsolódó tudástárban nem ugyanazok az információk jelennek meg, mint amiket az adott készítményről tudni, hirdetni lehet.

Etikus promóció a patikában

A megbízható internetes patikákról ma nyomon követhető listát vezet a hatóság. Ettől függetlenül a patikák polcain is bármi lehet, bár mint azt Hankó Zoltán vallja: a gyógyszerészeknek jogi, szakmai és etikai kötelességük is (lenne) a valid információk nyújtása. Az étrend-kiegészítő piac dinamikusan nő: 2017-ben már 24 milliárd forintot tett ki, míg az OTC-piac 124, a tápszereké pedig 10 milliárd forintra rúgott. A dobozonkénti átlagárban jó 9 százalékos növekedést tudtak kimutatni, azaz bevételben mindez egyre fontosabbá válik a patikáknak. A kamara és a Semmelweis Egyetem 2015-ös felmérése

alapján az emberek 81 százaléka próbált már ki, vagy fogyasztott akkor is étrend-kiegészítőt, funkcionális élelmiszert. A gond abban is jelentkezik, hogy az étrend-kiegészítő "gyógyszernek látszó termék", azaz ez az egész kérdés a gyógyszerekkel kapcsolatos bizalom kérdését is felveti.

Mint azt dr. Feller Antal, a Hungaropharma vezérigazgatója jelezte, egy friss amerikai vizsgálat szerint 2008 és 2017 között 64-ről 76%-ra nőtt az étrend-kiegészítők fogyasztása a lakosság körében (a 18-34 évesek között 70-ről 74 százalékra; a 35-54 éveseknél 70-ről 75 százalékra, az 55 éveseknél idősebbek körében 74-ről 80%-ra). E fogyasztók egészségtudatosabbak, többet mozognak, jobban figyelnek az étkezésükre - emiatt is fontos a biztonság...

Az önszabályozásnak ma lényegében nincs jogszabályi háttere, ennek ellenére elmondható, hogy "a folyamat lassuló szakaszában" a Hungaropharma az esetek 86 százalékában minősített gyártók termékét forgalmazza. Mint a vezérigazgató kérdésünkre elmondta: eddig nem fordult elő, hogy valamely termék forgalmazását visszautasították volna, de a teljes gyártói kör minősítésére készülnek, még nincs vége a folyamatnak, és szeretnék csak a minősített gyártók minősített termékeit forgalmazni.

Hatósági, jogi meglátások

Számos területen várható változás az étrend-kiegészítők piacán; februártól pl. új uniós szabályoknak is meg kell felelni az eddig tápszernek nevezett, de az unióban nem ismert "kategória" esetén. Dr. Zalai Péter ügyvéd, irodai tag (Réti, Várszegi és Társai PwC Legal Ügyvédi Iroda) konferenciánkon úgy vélte: a tápszerekre vonatkozó, jövő februárban hatályossá váló új szabályozás egyre inkább hasonlít a korábban csak gyógyszerek esetén használt "régie megközelítésű" szabályozásra, amikor előzetes engedélyeztetést ugyan még nem várnak el, de az egyéb kööttségek egyre inkább a gyógyszerekkel kapcsolatos elvárásokra hasonlítanak. Nemcsak a gyógyhatások állítása lesz tiltott, hanem az egészségre és a tápanyag-összetételre vonatkozó állítás is, azaz leegyszerűsítve: lényegében csak a szakemberek számára lehet majd részletes információt adni - a beteg, az érdeklődő jogszerűen csak a szakembertől tud majd tájékozódni.

[Eredeti](#)

(medicalonline.hu, 2018. szeptember 19., szerda)

Rákkeltő lehet a citrom héja

Gönczi Gábor (műsorvezető): - A héj emberi fogyasztásra nem alkalmas. Ez a felirat sokszor még hiányzik a citromok és más citrusfélék mellől. Pedig kötelező lenne tájékoztatni a vásárlókat, hogy ezeknek a gyümölcsöknek a héja rákot okoz, mivel olyan gombaölő és baktériumölő vegyszerekkel kezelik őket, amik már kis mennyiségben is rendkívül károsak.

Szerkesztő: - Hiába forgatjuk ezt a citromot, szabad szemmel nem láthatóak azok a vegyszerek, amivel kezelték, és amik akár rákot is okozhatnak. A Ripost szúrta ki az egyik szupermarketben, hogy a citromok ártábláján feltüntették, hogy a héj emberi fogyasztásra nem alkalmas. Sőt, a vegyszereket is megnevezték. Egy rákutató szerint minden citrusféle héját gombaölő és baktériumölő szerekkel kezelik, mert így hosszabb ideig tárolhatók. Ám ezek a vegyszerek a gyümölcs héjába is beivódnak.

Prof. Dr. Hidvégi Máté (biokémikus, rákkutató): - Ezek kifejezetten rossz anyagok, ezeket nem szabad bejuttatni az emberi szervezetbe, tehát az ilyen citromhéjfélék, narancs, citrusok héját nem szabad elfogyasztani semmilyen formában, sem megmosás után, sem áztatás után. Ezeket megenni szigorúan tilos.

Szerkesztő: - A vegyszerrel kezelt citrusoknál nincs megengedett érték a fogyasztásban, már a legkisebb mennyiség is ártalmas lehet az egészségre.

Prof. Dr. Hidvégi Máté: - Károsítják a májat, a vesét, húgyhólyagdaganatot okozhatnak, hormonális hatásuk lehet.

Szerkesztő: - A legtöbb vásárló már óvatos. Hát próbálok piacon venni vagy ilyen helyekről, ahol tudom, reménykedek, hogy bio. Mindenben van valami, őszintén. Én szeretem, csak most nagyon drága lett, mondják ezek a vásárlók. Olyan is van, aki már tudatosan használja a citromot. De szigorúan csak magát a gyümölcsöt. Ásványvízbe csepegtetem a levét vagy ha tanyán dolgozok, és kifeketedik a körmöm, akkor az az egyedüli, ami leviszi, mondja ez a férfi. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal a Tényeknek elmondta, hogy az Európai Unióban egységes szabványa van a jelölési kötelezettségnek.

Jordán László (növény, talaj és agrárkörnyezet-védelmi igazgató, Nébih): - Jelölni kell a citrusféléken a származási országot, a minőségi osztályt, és többek között jelölni kell azt, hogy a citrusnak a héja kezelve van-e valamivel, amennyiben kezelve volt az a termék.

Szerkesztő: - A gyümölcs húsát viszont nyugodtan lehet fogyasztani, mert rengeteg C-vitamint tartalmaz.

[Eredeti](#)

(TV2 - Tények, 2018. szeptember 19., szerda, 18 óra)

Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola pályázat

A Fogyasztóvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság a 2016/2017-es tanévtől írja ki a Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola pályázatot, melynek keretében azon oktatási intézmények részesülnek elismerésben, amelyek tanulóik körében hozzájárulnak a tudatos fogyasztói szemlélet általánossá válásához és a fiatal fogyasztók gyakorlatban használható ismereteinek bővítéséhez.

A pályázat a 2018/2019-es tanévben ismét kiírásra kerül, és a 2018/2019-es tanév ideje alatt bármikor benyújtható. A pályázat kiegészül az iskolák azon tevékenységeinek elismerésével, amelyek a mindennapi életben előforduló fogyasztóvédelmi problémák megoldását, és a tudatos szemlélet átadását kreatív és innovatív módszerekkel oldják meg.

A pályázati felhívással kapcsolatos információk az alábbi linken elérhetőek:

Pályázati felhívás

(Nyíregyházi Járási Hivatal Közlekedési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Fogyasztóvédelmi Osztály)

[Eredeti](#)

(kormanyhivatal.hu, 2018. szeptember 19., szerda)

Drágul a csirke- és a sertéshús

Az Agrárgazdasági Kamara szerint jelentős drágulás jöhet a sertéshúsnál. Ezt azután közölték, hogy korábban a Baromfi Termék Tanács jelentette be, hogy hamarosan többet kell fizetnünk a baromfihúsért.

Nem csak a csirkehús ára emelkedik 2018. augusztus 28-án számoltunk be róla, hogy hamarosan többet kell fizetnünk a boltokban a baromfihúsért - ezt vetítette előre akkor a Baromfi Termék Tanács. Mint írták, a takarmányok és a hozzájuk kevert kiegészítők drágulása, valamint a munkaerőköltségek emelkedése miatt indokolt az átadási árak emelése. Ez pedig azt jelenti, hogy tíz százalékkal többet kerülhet majd a csirkehús. Nemcsak a csirke, a sertés ára is emelkedik ősztől! A hétfői RTL Híradóban elhangzott, hogy a sertéshús ára ugyancsak emelkedhet, aminek pedig az afrikai sertéspestishez van köze. A takarmányárak magasabb költségei ugyanis szintén magasabb árat eredményezhetnek. (A kenyér is drágulni fog, erről itt olvashat bővebben.) Meg lehet enni a pestises sertéshúst 2018. május 4-én arról számoltunk be, hogy biztonságosak az országban előállított húsok és húskészítmények az afrikai sertéspestis (ASP) magyarországi megjelenése után is. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal akkor két, Heves megyében elhullott vaddisznóban mutatta ki az afrikai sertéspestist. Mint mondták, a betegség a házi sertésekben nem jelent meg, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) közleménye szerint pedig az ASP vírus az embereket nem betegíti meg. Az afrikai sertéspestis miatt is többet fizetünk. A riportból kiderül, hogy ha a vírus miatt még több disznót kell leölni Európában, még nagyobb áremelkedéssel kell majd számolni Magyarországon is, így elsősorban az afrikai sertéspestis terjedése döntheti majd el a végső bolti árat a következő hetekben: A műsorban elhangzott, hogy amennyiben erre nem lesz szükség, de a meglévő sertések az unióban rekednek, a túlkínálat a drágulás mérséklődéséhez vezethet. A Híradó a KSH friss adataiból arra is választ kapott, hogy az afrikai sertéspestis tavaszi megjelenése ellenére sem csökkent a disznóhús ára a magyar boltokban. Újabb termékek drágulhatnak Veszélyes ránk az afrikai sertéspestis? A gyógyszerek ennyivel drágultak Mire utalnak a csirkemellben lévő fehér csíkok? Miért világít kéken a csirkehús? Meglehetősen talányos dolog történt tavaly szilveszterkor Győr-Moson-Sopron megyében: egy ikrényi férfi arra lett figyelmes, hogy a konyhapultján hagyott nyers csirkemell kékes fénnel kezdett el világítani. Az eset kapcsán a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) sem tud biztosat mondani. A témáról a linkre kattintva olvashat bővebben.

[Eredeti](#)

(hazipatika.com, 2018. szeptember 19., szerda)

Csalók járták a lakásokat Székesfehérváron

Kedden egy megnyerő külsejű fiatalember csengetett be egy toronyház lakásaiba.

Az asszony, aki ajtót nyitott, már bánja. A férfi ugyanis rábeszélte, cseréltesse ki lakása bejárati ajtaját. A férfi egy fővárosi nyílászárós cég szakemberének adta ki magát, el is tett

egy húszezrest mint előleget, de számlát nem adott, így az asszony, aki aztán felkereste lapunkat, rosszul járt. Egy család áldozata lett. A városi rendőrséghez délutánig nem érkezett feljelentés. A Járási Hivatal fogyasztóvédelmi osztályához sem futott be panasz, de a "vállalkozás" által folytatott gyakorlatot ismerik. Körültekintően járjanak el a különböző szolgáltatások előlegeként kért összegek átadását megelőzően - tanácsolják a lakosságnak. Vezető képünk illusztráció

[Eredeti](#)

(feol.hu, 2018. szeptember 19., szerda)

Rákkeltő anyag van a citromban! Miért nem figyelmeztetnek?

Különös figyelmeztetést talált a Ripost olvasója az Aldiban: a citrom ártábláján tájékoztatnak a citromhéjon lévő vegyszerekről. Mint a Ripost megtudta: minden citromot rákkeltő vegyi anyagokkal kezelnek! Ráadásul minden eladónak fel kellene tüntetnie ezt, de a legtöbb helyen fütyülnek a szabályra.

Imazalil, Tiabendazol és Orotofemil - ezek a furcsa nevű rákkeltő mérgek vannak az Argentínából származó citrom héján. De ezt kevés helyen tüntetik fel! Gyanútlanul fogyasztjuk a limonádét citrom-, lime- és narancskarikákkal, belereszeljük a süteményekbe a héjukat, ha pedig alkoholos italban ázik, még nagyobb a baj: az alkohol kioldja a gombaölő, mérgező szereket, és mi szépen megisszuk. - magyarázta a -nak Simon Gergely, a Greenpeace Magyarország vegyianyag szakértője. - Azért kapnak vegyszeres kezelést, hogy ne penészedjenek, hosszabb ideig elálljanak, és olyan szépek legyenek a polcokra kerülve, mintha csak néhány órával korábban szedték volna le. A megkereste a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt (Nébih), ahol közölték: a citrusfélékre (citrom, narancs, mandarin) vonatkozó forgalmazási minőségszabvány előírja a címkén kötelezően feltüntetendő adatok között a héjkezelésre használt hatóanyagok megnevezését. Lédig termék esetében pedig táblán vagy polccímkén kell ezeket az adatokat feltüntetni 2004 óta. Azt, hogy milyen betegséget okozhat a citrom héján található legelterjedtebb gombaölőszer, és hogyan lehet helyettesíteni a süteményben a citromhéjat, megtudhatod a szerdai napilapból. Keresd az újságárusoknál!

[Eredeti](#)

(ripost.hu, 2018. szeptember 19., szerda)

Számlák elévülése: nem árt résen lenni

Az elévülés a köztudatban gyakran a fizetési kötelezettségtől való automatikus szabadulás lehetőségeként él. Vajon tényleg elég bizonyos időnek eltelnie, hogy többé ne kereshessenek minket a be nem fizetett számlával, vagy törlesztőrészlettel?

BÉKÉSCSABA Polgári jogunkban öt év az általános elévülési idő. Vannak azonban bizonyos esetek, amikor ennél rövidebb idő is elegendő a követelés elévüléséhez. Ha ez alatt az idő alatt nem történt a követelés jogosultja részéről olyan lépés - például felszólítólevél küldése - , amely az elévülést megszakította, akkor nagy valószínűséggel elévült követelésről beszélhetünk - tudtuk meg dr. Morvai Gábortól, a Békéscsabán is működő pénzügyi fogyasztóvédelmi hálózat munkatársától.

Hozzátette, fontos, hogy az elévülés nem a tartozást teszi semmissé, pusztán arról van szó, hogy annak bírói úton történő érvényesítése már nem lehetséges. Ez a következmény azonban nem szükségszerű, kizárólag akkor veszi figyelembe a bíróság, ha az érdekelt fél az elévülési kifogását a megfelelő pillanatban előterjeszti.

- A fenti szabályokból következik, hogy az adós nyomós érdeke az elévülés szabályainak ismerete, hiszen egy elévült követelés behajtására, sőt, végrehajtására is sor kerülhet, ha a megfelelő pillanatban az adós nem teszi meg a szükséges lépéseket - folytatta a szakember.

Dr. Morvai Gábor azt is elmondta, hogy milyen szabályok vonatkoznak a hétköznapi értelemben vett rezsizsámlák elévülésére.

- Elektronikus hírközlési szolgáltatások, mint például a tv, a telefon, az internet esetén az előfizetői szerződésekből eredő polgári jogi igények egy év alatt évülnek el. Tehát az egy évnél régebbi tartozások miatt indult fizetési meghagyásos vagy bírósági eljárásban az adós jó eséllyel hivatkozhat az elévülésre, ahogyan a behajtócég felé is jelezhetjük kifogásunkat.

Mint megtudtuk, földgázszolgáltatás esetén a törvény úgy rendelkezik, hogy a földgázkereskedő és a felhasználó közötti földgáz-kereskedelmi szerződésből, valamint a földgázelosztó és a felhasználó között létrejött elosztóhálózat-használati szerződésből eredő polgári jogi igények két év alatt évülnek el. Ebben az esetben tehát két éven túl indult eljárásokban lehet eredményesen hivatkozni az elévülésre. Villamos energiánál a jogszabály szintén kétéves elévülési időt rögzít, tehát a földgázszolgáltatással azonos szabályok érvényesek az elévülésre. A távhő- és vízszolgáltatás esetén viszont a törvény nem tesz kivételt az általános ötéves szabály alól, ezek a számlák tehát öt év után évülnek el, feltéve, hogy nem történt a jogosult részéről ezt megszakító lépés.

- Hiteltartozások esetén szintén ötéves elévülési idővel kell számolni, amelyet a szerződés felmondásától, illetve a késedelembe esés napjától kell számolni - egészítette ki a szabályokat a pénzügyi fogyasztóvédelmi hálózat munkatársa.

Békéscsabán is adnak tanácsot

Dr. Morvai Gábor hangsúlyozta, bár a szabályok ismertek, de az összetett jogi háttér miatt egy-egy ügyben mindenképp érdemes szakértővel is konzultálni. Elmondása szerint hasonló esetekben segítséget adhatnak az érintetteknek, megyénkben a csabai tanácsadói irodában (a munkaügyi központ földszintjén) tudnak ilyen pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos elévülési kérdésekben tanácsadást adni. A szakértő arra is felhívta a figyelmet, a 2014. március 15-e előtti ügyletek esetén az elévülést az igazolható írásbeli felszólítás is megszakította, az újabb tartozások esetén azonban ez már nem elég, jogerős ítéletre is szükség van, hogy a "számláló" újrainduljon. Dr. Morvai Gábor az elévült tartozások visszakövetelését is kiemelte. Eszerint az elévülés nem teszi semmissé a tartozást, tehát az elévült számlatartozás miatti befizetéseinket nem kérhetjük vissza pusztán azért, mert utóbb rájöttünk, ez bizony már elévült. Ezt a szakember szerint sokan nem tudják.

Bár a szabályok ismertek, minden ügyben érdemes szakértővel is konzultálni

Busi Ottó otto.busi@partner.mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Békés Megyei Hírlap, 2018. szeptember 20., csütörtök, 2. oldal)

CSALÓK HÍZNAK A Ramazzotti-jegyeken

A hivatalos szervező is figyelmeztet a vészre

Az olasz énekes 2019-es budapesti koncertje iránt hatalmas az érdeklődés, és a netes jegyzérek már most óriásit kaszálnak. Feljelentés mindig van ellenük, eredmény annál kevesebb.

BIZNISZ A 2019. október 24-ei Eros Ramazzotti-koncert szervezői a hivatalos magyarországi jegyértékesítői oldalon azt üzenték, hogy nem vállalnak felelősséget a nem saját, hanem két másik weboldalon vásárolt koncertjegyekért. Az általuk említett két weboldal ugyanis saját maga is árul jegyeket az olasz dalnok jövő évi fellépésére, annak ellenére, hogy korábban már számtalan magyar koncertrajongót csaptak be. "Üzleti modelljük" annyi, hogy nagy tételben vásárolnak koncertjegyeket, majd ezeket saját portáljukon adják tovább. Ugyan sokszor olcsóbb a vételár, de a felhasználó a tranzakciónál döbben csak rá arra, hogy rengeteg a rejtett pluszköltség, amit sehol sem tüntettek fel. De ez még a jobbik eset, hiszen sokszor az átutalás után sem érkezik meg az adott jegy, és telefonhívásokra, illetve e-mailekre egyszerűen nem reagálnak.

- Sajnos ezek csaló oldalak, folyamatosan több száz jegyet vásárolnak meg koncertekre, majd a saját oldalukon végül drágábban adják el azokat. Sőt előfordulhat az is, hogy több személynek adják el ugyanazt a jegyet, és a végén még foglalási költséget is számláznak, amit volt, hogy más pénznemben, például cseh koronában kellett a vásárlónak kifizetnie - tudtuk meg az Eros Ramazzotti- koncertet szervező irodától. Hiába született ezen weboldalak kétes ügyeiről több rendőrségi feljelentés is, tenni ellenük sok mindent nem lehet.

- Napi szinten kapunk telefonhívásokat, hogy ezeken az oldalakon vásároltak jegyet, és aggódnak, hogy bejutnak-e egyáltalán a koncertre. Mivel a csalók különböző álneveken vásárolnak online jegyeket, amiket ugyanúgy ki is fizetnek, mint egy hétköznapi jegyvásárló, tehetetlenek vagyunk. Csak annyit tudunk tenni, hogy rendszeresen minden oldalunkon közzétesszük, hogy a vásárlók mindig a hivatalos oldalon vásároljanak, és nézzenek utána, hogy ki a szervezője a koncertnek, nehogy pórul járjanak - üzenték a szervezők lapunkon keresztül.

A britek keményen felléptek ellenük

Az egyik jegyvásárlós weboldalt üzemeltető cég ellen a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség (FIFA) büncselekmény gyanújával idén nyáron pert indított, ugyanis a szurkolóktól, fogyasztóvédelmi szervezetektől és piaci szereplőktől is rengeteg panasz érkezett hozzájuk. Az Egyesült Királyság versenyhatósága, a Competition and Markets Authority (CMA) pedig augusztus utolsó napján a brit Legfelsőbb Bíróságnál nyújtott be keresetet a cég ellen, ugyanis a cég a hatóság 2017. novemberi döntése ellenére sem változtatott a felhasználók jogait sértő üzleti modelljén.

Figyelj!

Távol álljon tőlünk az áldozathibáztatás, de tényleg figyelmesebbnek kell lenni. Amíg világ a világ, lesznek benne csalók és hiszékenyek, a hatóság meg szemmel láthatóan tehetetlen. Kozák Ágnes

Azt hinnénk, Eros Ramazzotti mit sem sejt a botrányból, pedig figyelnek a művészek is, az ilyen csalók az ő hírnevüket is veszélyeztetik

G. SZ.

[Eredeti](#)

(Bors, 2018. szeptember 20., csütörtök, 22. oldal)

Büntetést kaphat a Facebook az Európai Bizottságtól

Szankciókat helyezett kilátásba a közösségi oldal ellen az Európai Bizottság, amennyiben az amerikai internetes óriáscég az év végéig nem tesz eleget az uniós fogyasztóvédelmi előírásoknak.

- nyilatkozta Vera Jourová fogyasztóvédelemért felelős biztos. A bizottság tájékoztatása szerint a közösségi platform által elvégzett eddigi módosítások "nagyon korlátozottak". Mint írták, a jogellenes tartalmak bejelentésére és törlésének kérésére használt eljárás érintő változtatások nem elegendők. Ennek előzménye, hogy a bizottság tavaly márciusban felszólította a Facebookot, a Twittert és a Google+-t működtető Alphabetet, hogy mihamarabb hozzák összhangba működésüket az uniós előírásokkal a felhasználók megfélemlítésének visszaszorítása érdekében.

[Eredeti](#)

(888.hu, 2018. szeptember 20., csütörtök)

Az Airbnb lépéseket tesz, hogy megfeleljen az uniós fogyasztóvédelmi szabályoknak

Az Európai Bizottság és az uniós fogyasztóvédelmi hatóságok júliusi felhívását követően a szálláshelyek online piacterét üzemeltető Airbnb elkötelezte magát amellett, hogy módosítja szerződéses feltételeit és az árait átláthatóbban tünteti fel - közölte Vera Jourová, a jogérvényesülésért, a fogyasztópolitikáért és a nemek közötti esélyegyenlőségért felelős biztos csütörtökön.

A jövőben honlapján minden esetben a foglalás teljes árát tünteti fel Az Európai Bizottság és az uniós fogyasztóvédelmi hatóságok júliusi felhívását követően a szálláshelyek online piacterét üzemeltető Airbnb elkötelezte magát amellett, hogy módosítja szerződéses feltételeit és az árait átláthatóbban tünteti fel - közölte Vera Jourová, a jogérvényesülésért, a fogyasztópolitikáért és a nemek közötti esélyegyenlőségért felelős biztos csütörtökön. Jourová tájékoztatása szerint a vállalat kötelezettséget vállalt arra, hogy honlapján minden esetben a foglalás teljes árát tünteti fel, amely magában foglalja a fizetendő egyéb díjakat - például a szolgáltatási és takarítási díjakat - is. Amennyiben a végső árát nem lehet előzetesen kiszámítani, egyértelműen tájékoztatja a fogyasztót arról, hogy adott esetben további díjak merülhetnek fel. Az Airbnb vállalta továbbá, egyértelművé teszi, hogy az adott ajánlatot magánvendéglátó vagy szakember nyújtja-e, mivel eltérő fogyasztóvédelmi szabályok vonatkoznak rájuk, továbbá a jogorvoslati lehetőségekről is egyértelműen tájékoztatja a fogyasztókat. A vállalat arról is tájékoztat, ha úgy dönt, hogy felmondja a

szereződést vagy töröl egy tartalmat, és ilyen esetben lehetőséget biztosít az esetleges jogorvoslatra és a kártérítésre. Az Airbnb-nek 2018 végéig kell kiigazítania ennek megfelelően a honlapja valamennyi uniós nyelvi változatát. Az uniós fogyasztóvédelmi hatóságok és az Európai Bizottság július közepén szólították fel az írországi központú Airbnb-t, hogy szerződéses feltételeit hozza összhangba az uniós fogyasztóvédelmi szabályokkal. A döntést az indokolta, hogy a vállalat árainak bemutatása és számos feltétele nem felelt meg a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló uniós irányelvnek, a tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelvnek, valamint a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról szóló rendeletnek.

[Eredeti](#)

(magyarhirlap.hu, 2018. szeptember 20., csütörtök)

Nívó

Egyre népszerűbb az online vásárlás, nyomkodjuk a telefont, kiválasztunk egy terméket, fizetünk és már érkezik is a csomag, akár a világ másik feléről. De mi történik akkor, ha problémánk akad a termékkel, hol tudunk reklamálni, hogy tudjuk visszakérni a pénzt? Egy érdekes teszt mindenre választ ad, ugyanis négy nagy, mobilon is elérhető vásárlói applikációt teszteltek nemrégiben. Kizárható-e a jótállásból az autó, a kerékpár vagy akár a számítógép bármelyik alkatrésze? Létezik-e olyan, hogy mondjuk az akkumulátorra, a kerékre vagy más alkatrészre nincsen jótállás? Elhiggyük-e, ha ezt mondják nekünk? Ezt is megfeyjtjük a mai műsorban. Aztán, mit kezdünk a kárpótlási jeggyel, mert hogy még van, mégpedig nem is kevés olyan, akinek van ilyene otthon, kidobjuk vagy netán még érhet-e valamit, egyáltalán hova fordulhatunk? A következő kérdésem pedig az, normális dolog-e, hogy egy kuponos oldalon vett wellness üdülés esetében még a klímaberendezés használatáért is napidíjat kér a szálloda, ráadásul a szállás díján felül fizetni kell még hétfégi felárat, idegenforgalmi adót, nyári felárat, így a végén minden majdnem 50 százalékkal lesz drágább, mint amennyiért meghirdették. És végül a papírpénzcsere kapcsán ismét átvesszük a legfontosabbakat, melyik meddig lehet fizetőeszköz? Ennek közvetlen apropója ugyanis az, hogy már csak szűk egy hónapjuk van arra, hogy megszabaduljanak a régi ezresüktől. Vendégem a stúdióban Siklósi Máté fogyasztóvédelmi szakértő, Andacs Noémi, a Tudatos Vásárlók Egyesületének munkatársa és Fülöp Zsuzsa, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivője. Címkék: jótállás, alkatrész, kizárás, tartós fogyasztási cikkek, egy év jótállás, csere, kilométer korlátozás, biztosítás, AliExpress, Amazon, eBay, Wish, mobilapplikáció, termékrendelés, keresés, szűrés, ár, vásárlástól elállás, kárpótlási jegyek.

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2018. szeptember 20., csütörtök, 14 óra)

Az élelmiszer-hamisítás ellen

Hat év alatt mintegy 11 milliárd forintnyi adó- és áfaelkerülést sikerült megelőznie a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal élelmiszerrel kapcsolatos visszaélések felderítésében élen járó különleges egységének.

Sokat hallani, olvasni a biztonságos élelmiszerről. Egyesek szerint ezen a téren a fogyasztók egészségének megőrzése mellett nemzetbiztonsági kérdéstről beszélhetünk. Egyetért ezzel?

- Ha rátekinünk a feketegazdaság alakulására, a bűnesetekre, akkor sajnálatos tény, hogy a kábítószer-kereskedelem után a sorban máris ott vannak az élelmiszerrel kapcsolatos visszaélések. Ezért mindent meg kell tennünk, hogy az élelmiszer hamisítás elleni harcban egyre nagyobb eredményeket érjünk el.

Eddig talán eredménytelen volt a küzdelem?

Azt nem állítom, de mindig újabb kihívásokkal kell szembenéznünk. Többször említettem már - s gondolom, ennek a lapnak is - , hogy amikor hat évvel ezelőtt létrehoztuk a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt (Nébih) és azon belül a Kiemelt Ügyek Igazgatóságát (KÜI), a célunk az volt, hogy visszaszorítsuk a visszaéléseket az ágazatban. A gyors reagálású, országos hatáskörrel rendelkező egység eddig 11 milliárd forintnyi adó-, illetve áfaelkerülést akadályozott meg, a felderítési arány pedig megközelíti a 95%-ot. Az ellenőrzés hatékonyságát szeretnénk tovább emelni, egyrészt az élelmiszerrendszerek jogosítványainak szélesítésével, másrészt minél több, stratégiaileg vagy a feketegazdaság elleni küzdelem szempontjából fontos területet szeretnénk központi ellenőrzés alá vonni. Úgy tűnik, hogy ez a módszer vezet eredményre.

Dr. Nagy István, az agrártárca vezetője szerint szükséges fejleszteni a Nébih laboratóriumi hálózatát. Ennyire elavultak a gépek?

- Dehogyan, ne gondoljon erre! Több éve folyamatosan fejlesztjük a berendezéseket. Ezt folytatni szeretnénk, amihez jelentős segítséget nyújt, hogy az élelmiszerlánc-felügyeleti díj 10%-át minden esetben infrastrukturális fejlesztésekre fordítjuk. Viszont a leghatékonyabb eredményt akkor tudjuk elérni, ha létrehozunk egy központi laboratóriumot. Ma úgy néz ki, hogy az országban és Budapesten is több helyen vannak különböző egységei a Nébihnek. Ha ezeket egy központba szervezzük, hatékonyabb és gazdaságosabb lehet a minden ellenőrzés és eljárás alapját jelentő laboratóriumi munka.

Megváltoztatják-e a Nébih és azon belül a Kiemelt Ügyek Igazgatóságának feladatkörét? Számíthatunk bővítésre?

Amint eddig is, továbbra is a Nébih felügyeli a termőföldtől az asztalig a teljes élelmiszerláncot. Feladatbővülést általában az élet szokott hozni. Arra törekszünk, hogy az adott feladatokat mindig magas színvonalon tudjuk ellátni. A hatóság nagyjából 400 ezer regisztrált élelmiszerpiaci szereplő adatait kezeli. Olyan informatikai fejlesztéseket akarunk végrehajtani még ebben a kormányzati ciklusban, amelyek például a feketegazdaság és a feketekereskedelem elleni harcban lehetnek segítségünkre. A hivatal ugyanakkor alkalmas arra is, hogy egy tanúsítási rendszert működtessen. Tervbe vettük egy állam által garantált és tanúsított védjegy létrehozását, amelynek hátterét a Nébih biztosítja.

Államtitkár úr, ma ha bemegyünk egy élelmiszerboltba, a termékeken hemzsegenek a névjegyek, emblémák. Önök most létrehoznak még egyet. Nem vitatom a szükségességét, de ez a sok névjegy nem zavarja meg a vásárlót?

A kérdésében szinte benne van a válasz. Hazánkban összesen 47 tanúsító védjegy és 11 ezer olyan megjelölés létezik, amelyet élelmiszereken használnak a gyártók. És igaza van, mert ha egy vásárló bemegy a boltba, óriási termékválasztékkal találkozik, az eligazodásban ráadásul a védjegyek sem tudnak segíteni, hiszen olyan sokféle létezik belőlük. Ezen a téren rendet kell tenni! Mi nem egy újabb védjegyet szeretnénk létrehozni, hanem egy olyan állami

rendszer, amely kiválthatja az összes többi minőségi emblémát. Így ha valaki az állami rendszer lógóját látja, akkor biztos lehet abban, hogy kiváló minőségű, egészséges és magyar termékkel van dolga. Nem lesz könnyű dolgunk, de minden olyan lépés, amely a vásárlók választását segíti, az élelmiszer-gazdaság és az agrárium dolgát is megkönnyíti.

A biztonság mellett a minőség is fontos tényező az élelmiszerpiacon. Milyen intézkedések várhatók?

- Egy éve jelent meg a Kormány úgynevezett húszpontos akcióterve, amely az élelmiszerek minőségének javítását, a vásárlói tudatosság erősítését és a hatósági munka hatékonyságának növelését tűzte ki célul. Az elmúlt négy évben is nagy hangsúlyt fektettünk az élelmiszer-minőség javítására. Ezt a célt szolgálta a Magyar élelmiszerkönyv szigorítása, a Szupermenta-tesztek vagy a Helyből jobb! program elindítása is. A kistermelői rendeletnek köszönhetően nagyjából 5 ezerről 16 ezerre nőtt a kistermelők száma, ma pedig már mintegy 300 termelői piacon vásárolhatnak az emberek. A húskészítményekkel kapcsolatos élelmiszerkönyvi módosítás igencsak sikeresnek mondható, a megfizethető árkategóriában érzékelhetően javult a termékek minősége. Ez az az út, amin érdemes továbbmenni.

[Eredeti](#)

(Magyar Fórum, 2018. szeptember 20., csütörtök, 5. oldal)

Tejbotrány: folytatódhat a zsarolás

Marsi Anikó (műsorvezető): - Folytatódhat a májusi, tejes zsarolási botrány. Ezt mondta a Tényeknek az egyik tejüzem ügyvezető igazgatója annak kapcsán, hogy az utóbbi napokban rejtélyes szennyeződés került az egyik áruházlánc saját márkás tartós tejébe. A vizsgálatok szerint a gyártás során nem történt szabálytalanság, így most újra szóba került az az eset, amikor egy zsaroló azzal fenyegetőzött, hogy megmérgezi a tejesdobozokat, ha nem kap több millió forintot. A rendőrség azóta is ismeretlen tettes ellen nyomoz.

Szerkesztő: - Készül a friss tej a tejfeldolgozó üzemben. A napokban az egyik élelmiszerlánc mikrobiológiai szennyezettség miatt hívta vissza az egyik saját márkás UHT tejét. A szennyeződést a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal is megerősítette. A tej annyi enterococcus baktériumot tartalmazott, amennyi már nem megengedett az UHT tejekben. A feltételezés akkor az volt, hogy a szennyeződés a gyártási folyamat során kerülhetett a dobozba. A tejüzem ügyvezető igazgatója azonban a Tényeknek eljuttatta azt a vizsgálati jegyzőkönyvet, amely szerint náluk minden rendben volt.

Mélykuti Tibor (ügyvezető igazgató, Alföldi Tej Kft.): - A múlt héten független laborral megvizsgáltattuk az UHT termékeinket, teljesen negatív volt, megvizsgáltattuk a töltőgépeinket, teljesen negatív volt, és megvizsgáltattuk a csomagolóanyagot, teljesen negatív volt.

Szerkesztő: - A szennyezett tejek hányást, hasmenést, hidegrázást okozhatnak, de az ügyvezető igazgató szerint a tejüzemekben teljesen zárt láncban zajlik a feldolgozás és a csomagolás, azon belül kizárt a szennyezés.

Mélykuti Tibor: - Az UHT tej vonatkozásában egy zsaroló csinálja meg ezt, és megpróbál velünk kapcsolatban egy komoly költséget, pénzt megtenni. Ugyanezt megcsinálták tavasszal, gyakorlatilag több kiskereskedelmi láncot megszaroltak azzal kapcsolatban, hogy az UHT tejekbe mérgező anyagot fognak beinjektálni.

Szerkesztő: - Az ügyvezetőtől úgy tudjuk, hogy a zsaroló minden kereskedelmi láncból több tízmillió forintot kért, hogy ne szennyezze be az UHT tejet. Az ügyben akkor nyomozás indult. A Tények által korábban megkeresett ügyvéd szerint, ha a fenyegetés vagyoni haszonszerzés céljából történt, akár 2-8 év is járhat érte.

Dr. Pálvolgyi Tamás (ügyvéd): - Mivel ez nagy tömegeket érinthet, tehát felmerülhet a közveszélyre való fenyegetés is, ez maga a fenyegetést honorálja a Büntető Törvénykönyv. Jelen esetben akár 5 évig terjedő szabadságvesztés is kiszabható.

Szerkesztő: - Az ügyben a Nemzeti Nyomozó Iroda zsarolás büntette miatt ismeretlen tettes ellen nyomoz. A rendőrségtől úgy tudjuk, hogy jelenleg nincs tudomásuk konkrét élelmiszerrrel kapcsolatos kockázatról.

[Eredeti](#)

(TV2 - Tények, 2018. szeptember 20., csütörtök, 18 óra)

Szabálytalanságot találtak több műszaki vizsgaállomáson

A Tatabányai Járási Hivatal Fogyasztóvédelmi Osztály munkatársainak az idén is voltak visszatérő területei, úgymint a vendéglátóegységek és személytaxi-szolgáltatók ellenőrzése, a strandok, aquaparkok vizsgálata. Soron kívüli, újszerű terület volt az idén a nyári gyermektáborok ellenőrzése, illetve a gépjárművek vizsgáztatásával foglalkozó vizsgahelyek ellenőrzése - ismertette a fontosabb fogyasztóvédelmi feladatokat Futó Tamás, a Tatabányai Járási Hivatal hivatalvezető-helyettese.

[Eredeti](#)

(orientpress.hu, 2018. szeptember 20., csütörtök)

Miért nehezebb prémium árut visszacserélni, mint olcsót?

Egyre több cég látja be, hogy a vevői panaszok aktív kezelése nem csak költséget, hanem hasznot is hajthat. Siklósi Mátéval, a CP Contact - a fogyasztóvédelmi tanácsadó ügyvezetőjével arról beszélgettünk, hogy mire érdemes a cégeknek figyelniük, ha a kommunikációjuk során nem szeretnének fogyasztóvédelmi nehézségekkel szembesülni. A bonyolult és folyamatosan változó szabályozás miatt érdemes résen lenni, mert így akár százmilliós nagyságrendű bírságokat is el lehet kerülni.

Most őszintén! Mi az ügyfélszolgálat? Marketingeszköz? Értékesítési csatorna? Az ügyfél szolgálatának közvetlen eszköze? Többek között erről is beszél majd Siklósi Máté az idei Internet Hungary konferencián a tematikus kerekasztalon. - Mekkora kihívást jelent a cégeknek a vevői panaszok kezelése? - Nagyon különböző az egyes cégeknél a panaszok száma vagy aránya, de ami közös bennük, hogy jelentős kihívást jelent nekik a jogszabályoknak megfelelni, ezek változásainak figyelése. Éppen ez volt az oka, hogy

elindítottuk a panaszkezelő.hu oldalt, ahol a cégeket kész rendszerrel, válaszokkal, felülettel tudjuk egy online rendszerben segíteni. - Mennyire nyitottak a cégek a fogyasztói panaszok elismerésére? - Szerintem, ha bárkit megkérdeznénk, azt mondaná, hogy a panaszok túlnyomó többségét elutasítják. Békéltető testületi és egyéb munkatapasztalatom szerint én biztos voltam abban, hogy ez nem így van, de a panaszkezelő.hu oldalon erről már statisztikáink is vannak: csupán a panaszok öt százalékát utasítják el a rendszert használó cégek, melyek között Kkv és nagyvállalat is egyaránt van! - Mennyire lehet fontos a kifogások, garancia pozitív kezelése a piaci sikerben? - Van egy olyan kiskereskedelemmel foglalkozó cég Magyarországon, ami kifejezetten nyitott a cserékre, és ezt tudják is róla - náluk a piacvezető szerep megszerzésében és megőrzésében ennek kifejezetten jelentős szerepe van. Azt is látni kell, hogy sokszor nem is csak azon múlik, hogy kinél, hanem inkább azon, hogy mit veszünk. Hiszen a kereskedőnek is érvényesítenie kell a garanciát a nagykereskedőnél, így a termék gyártójának hozzáállásától is függ, hogy mit tudunk könnyen és mit nehezen elintézni. Paradox módon az olcsóbb, nagyobb árréssel értékesített termékeknél nagyobb erre a hajlandóság, egyrészt az alacsonyabb ár, másrészt a nagyobb mennyiség miatt. Egy prémium termékből sokszor csak néhány darabot adnak el egy évben Magyarországon, ennél már jóval alaposabban megnézi a kereskedő, ha vissza kell cserélni vagy vissza kell adni az árát. Sokszor nincs is magyarországi forgalmazó, ügynök értékesít, akkor egy prémium márka reklámkezelési gyakorlata is sokszor lehet alacsony színvonalú. - Mennyire kifizetődő a cégeknek a kifogások aktív, fogyasztóbarát kezelése? - A hagyományos panaszkezelési kultúrában a háritás a gyakorlat, megpróbálják elérni, hogy minél kevesebb vevő és minél kisebb eséllyel tudjon panaszt tenni, ezen a területen nem jól fizetett munkatársakat alkalmaznak, nem tekintik kiemelt területnek. Az ügyfélszolgálat ezeknél a cégeknél egy kiadási sor, aminek csökkenteni kell a költségeit. Ezzel szemben más cégek a kommunikációjukban kiemelten jelzik például, ha hozzájuk vissza lehet vinni a terméket, akár három hónapos elállási jogot adva. Hasonlóképpen azonnali, gyors és hatékony segítséget adnak az áruházban, telefonon, írásban, és nem tiltják a kommentelést például a közösségi oldalaikon. Egy ilyen kereskedő öt év alatt ötszörösére nőtt, mint a korábban azonos méretű versenytársa. Ennek természetesen számos oka volt, de ebben ennek is szerepe volt. Voltak olyan jelentős informatikai termékeket árusító cégek az elmúlt években, amelyek gyorsan meghatározó piaci szereplőkké nőttek, de gyorsan el is tűntek. Ennek is számos oka volt, de az igencsak kifogásolható fogyasztói kapcsolatkezelés (garanciális ügykezelés, panaszkezelés) is biztosan szerepet játszott, volt olyan cég, amely ellen tucatnyi ügyészségi, fogyasztóvédelmi és egyéb vizsgálat zajlott, melyeket elégedetlen fogyasztók tömegei indítottak. - Hogyan tudják a fogyasztók a jogaikat érvényesíteni, ha nem fizet egy cég egy néhány tízezer forintos termék hibája miatt, elmegy bárki is pereskedni? - Nyugat-Európán jogvédelmi biztosítások segítik a fogyasztókat, Lengyelországban civil szervezetek lépnek fel akár egyedi fogyasztói ügyek megoldására. Ez utóbbiak hajlandók az éves díjért vagy tagdíjért cserébe akár perre menni a cégekkel kisösszegű vitás esetekben is. Egy ruhakereskedő itthon ment perre a vezető német jogvédelmi szolgáltatóval, és bár szerintem a kereskedőnek volt igaza, az első fokú bíróságon kirendelt, nem túl felkészült szakértő véleménye miatt vesztesre álltak. Miután 300 ezer forintnál jártak a jogi költségek, inkább kiegyeztek. Amikor legközelebb kaptak fizetési felszólítást a cégtől, inkább fizettek. A repülőgépes késéseknél egyre több cég foglalkozik a kártérítések behajtásával - ott viszonylag könnyen, adatbázisból lehet a szükséges bizonyítékokat begyűjteni. De várhatóan egyre több területen jelennek meg hasonló vállalkozások, civil szervezetek. - Azt tudjuk, hogy minden boltban panaszt lehet tenni, ha minőségi kifogás van. De mi a helyzet a webáruházakkal, rájuk milyen szabályok vonatkoznak, kell például személyes ügyfélszolgálatot fenntartaniuk? - Még mindig nincs ez a terület kellően részletesen

szabályozva, ezért nem is lehet ezt pontosan megválaszolni. Az biztos, hogy biztosítani kell valamilyen csatornát a panaszok kezelésre, akár személyesen, akár online, akár hagyományos írásos módon. De hogy nem igazán működik jól a panaszkezelés szabályozása, azt talán az is mutatja, hogy számos fapados légitársaságnak nincsen nyilvánosan elérhető telefonszáma, csak emeldíjas telefonon vagy nehézkes online fórumokon keresztül lehet elérni őket. - Milyen nehézséget jelentenek az internetes vásárlások, amikor nem lehet fizetéskor megnézni, hogy valóban minden rendben van-e a vásárolt termékkel? - Kifejezetten erős jogaik vannak a fogyasztóknak, amivel sok internetes kereskedő nincs is tisztában. Ha valaki egy webáruházban vásárol egy tévét, és azt állítja, hogy törötten érkezett meg, hiába írta alá az átdadó futárnál, hogy minden rendben volt a csomaggal, per esetén a kereskedőnek kell bizonyítania, hogy minden rendben volt átadáskor. Több olyan per is volt, amikor a fogyasztó tanúvallomással tudta tanúsítani, hogy a futár átadáskor nem adta meg a lehetőséget a kicsomagolásra, és a fogyasztó nyert. - Mennyire van kedvük a magyar fogyasztóknak reklamálni, és mi bosszantja őket a leginkább? - Fogyasztói kutatásaink szerint csak a magyarok 30 százaléka hajlandó panaszt tenni, ha úgy érzi, hogy kár érte. Sokan félnek a konfliktusoktól és a várhatóan felesleges időráfordítástól. Felméréseink szerint az internet előfizetéssel van az embereknek a legtöbb problémája a szolgáltatások között, míg a termékek esetében az élelmiszer és a cipő "vezet". Talán azért is van élen az internet, mert az uniós szabályok alapján 72 órájuk van a szolgáltatóknak a hibák elhárítására kötbér nélkül. A fogyasztók ezt nem tartják fairnek, néhány órás internet kiesés után is elvárják a kártérítést. Az is elégedetlenséget szülhet a fogyasztóknál, hogy nagyon kevesen vannak tisztában a szabályokkal. Havi felméréseink során általában a megkérdezettek 5-7 százaléka tudja, hogy a szavatosság 2 évig érvényes, pedig már megadott lehetőségek közül kell választani. De a szavatosság és a jótállás közötti különbséget nem hogy a fogyasztók, de az eladók többsége sem ismeri. - A hirdetésekben egyre nehezebb figyelemfelkeltő, újszerű mondanivalót találni, mire érdemes ezzel kapcsolatban figyelni? - Jelentős változásokat hozott az a 2008-as uniós jogszabály, ami a megtévesztést és az agresszív értékesítést tiltja. Igen csak sok GVH-s és fogyasztóvédelmi határozat hivatkozik erre jelentős összegű büntetéseknél, a reklámkampányok készítésekor azonban még mindig sokan nem figyelnek ezekre a törvényekre és a hatósági gyakorlatra. A lényege ennek, hogyha valaki kiírja, hogy minden termékre ad 20 százalékos kedvezményt, akkor nem lehet csillaggal odaírni, hogy kivéve szappan. Hiába van valakinek ezer terméke, ez ellentétben áll a fő üzenettel. Még mindig nagyon sokan nem tudják, hogy a hirdetésekben a csillag, az apróbetű csak kiegészítő információkat adhat, de nem lehet a fő üzenettel ellentmondó tartalmú. Ez olyan extrém esetekben is igaz, amikor például törvény tiltja az akciós értékest, például az anyatejet helyettesítő tápszerek esetében. Még akkor sem lehet a mindenre x százalék kedvezményt kiírni, ha csak ezekre nem jár! De ugyanígy nem lehet azt sem mondani, hogy 5 év teljes körű garancia jár egy autóra, ha a kopóalkatrészeket ki akarjuk zárni belőle. - Számos olyan törzsvásárlói és kuponos kedvezmény, akció van, amiknek elég bonyolult a szabályrendszere, ezekkel kapcsolatban mire érdemes figyelni? - A SPAR esete érdekes ezzel kapcsolatban: óriásplakátokon hirdették, hogy minden ötezer forintos vásárlás után ötszáz forint visszajár, és a részletekről a boltokban, interneten, stb. lehet érdeklődni. De elég sok kivétel volt, ráadásul az ötszáz forintot csak minden legalább ötezer forintos vásárlás után lehetett beváltani. Az ötszáz forint készpénzben tehát nem járt vissza, legjobb esetben is csak tízezer forint elköltése után járt az ötszáz forint. A GVH szerint ez már olyan mértékben egésszítette ki korlátozó információkkal a fő üzenetet, hogy az már tisztességtelen. A hatósági hozzáállás igen szigorú ezen a területen, a szem előtt álló jelentős vállalkozások már nagyon odafigyelnek erre, de a közepes és a kisebb cégeknél még kevesen vannak ezzel tisztában. - Mennyire vannak eltérések az egyes iparágakban? - Egy banknál vagy

telekommunikációs cégnél például bevett dolog a compliance officer alkalmazása, akik átnézik a cégek megjelenő hirdetéseit is. Náluk jóval kisebb esélye van, hogy olyan üzenet jelenjen meg, amiből később gondjaik lehetnek. Kereskedelmi cégeknél ez kevésbé jellemző, és az erős verseny miatt is próbálnak a cégek jól hangzó akciókkal előállni. Ezekből azonban komoly gondok is akadhatnak, ilyen volt például a Fressnapf esete. A német anyacég 25. évfordulójára hirdettek akciót, 25 százalékos kedvezményt ígérve a megfelelő matricákat gyűjtő ügyfeleknek. Év közben azonban változtattak a korábban az egész évre meghirdetett feltételeken, az eredetileg kért helyett jóval több matricára volt szükség a kedvezmények eléréséhez. Ennek százmilliós GVH bírság lett a vége, és még a matricákat is eredeti beváltási arányon kellett elfogadniuk. - Mit tehetnek a hazai cégek, amikor azt látják, hogy olyan online konkurencia jeleni meg, amelyik külföldi országokból, a hazai szabályok és gyakorlat betartása nélkül, így kisebb költséggel értékesítenek, ezáltal olcsóbbak lehetnek? - A kelet-közép-európai országokban jóval nagyobb a társadalmi elvárás a fogyasztók állami megvédésére, és ezt meg is teszik az itteni kormányok. Nyugat-Európa számos országában nincsenek fogyasztóvédelmi hatóságok, ott a panaszokat, problémákat az emberek egyedileg, maguk oldják meg. A volt szocialista és a déli országokban probléma esetén az államhoz fordulnak segítségért a fogyasztók, nyugaton az ügyvédjükhöz. Az a külföldi cég, aki távolból értékesít a térségünk országaiba, az kevesebb kockázatot vállal, mint aki itt van jelen. A magyar hatóságoknak nagyon kevés esélyük van az ilyen külföldi cégek valós büntetésére, hiszen ezt az ottani hatóságoktól kellene segítséget kérni. De mivel számos országban egyszerűen nincsen ilyen hatóság, nincs kitől - így meghozzák a büntetésről a határozatot, amit aztán senki nem tud végrehajtani. NÉVJEGY - Siklósi Máté - A CP Contact fogyasztóvédelmi tanácsadó cég és a Panaszkezelő.hu alapítója és ügyvezetője. - Az ELTÉ-n történelemből diplomázott, a BGF-en pr-szakon, a Szolnoki Főiskolán közgazdaságtant, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen jogot tanult. - A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség sajtósaként dolgozott 2003 és 2006 között, volt utasjogi biztos. - 2008-ban alapította a CP Contact Kft.-t, amit azóta is vezet. - 2010 és 2011 között vezette a PSZÁF fogyasztóvédelmi igazgatóságát, majd visszatért saját cégéhez. - 2015-ben indította el a Panaszkezelő.hu vállalkozását. Kövesd az oldalunkat a Facebook-on és a Twitteren is!

[Eredeti](#)

(digitalhungary.hu, 2018. szeptember 20., csütörtök)

A McDonald's örülhet, a többi multi kevésbé

A McDonald's hároméves uniós vizsgálata ugyan az étteremláncnak kedvező eredménnyel zárult, több más vállalat azonban még nem lélegezhetett fel. A Twittert és a Facebookot az uniós jogi biztos, Vera Jourová felszólította, hogy legkésőbb az év végéig hangolják össze működésüket az EU-s fogyasztóvédelmi szabályokkal, különben szankciókkal sújtják őket. Emellett az Amazon esetében is nyomozásba fogtak az uniós trösztellenes hatóságok, bár Margrethe Vestager versenyjogi biztos hangsúlyozta: hivatalos vizsgálatot még nem indítottak el.

EURÓPAI BIZOTTSÁG | A McDonald's bírság nélkül megúsza az uniós vizsgálatot
Szankciók fenyegetik a közösségi oldalakat

Az Európai Bizottság hivatalos vizsgálatot ugyan nem indított az Amazonnal szemben, ám a trösztellenes hatóságok nyomoznak a vállalat kereskedelmi gyakorlatával kapcsolatban. A McDonald's fellélegezhetett, a Facebookot és a Twitteret azonban mielőbbi lépésekre szólította fel az unió jogi biztosa.

A Facebooknak és a Twitter nek év végéig van lehetősége arra, hogy működését összehangolja az uniós fogyasztóvédelmi szabályokkal, ellenkező esetben szankciókra számíthatnak - figyelmeztette tegnap az amerikai vállalatokat Vera Jourová uniós jogi biztos. "Elfogyott a türelmem. Bár a Facebook biztosított arról, hogy decemberre minden félrevezető szolgáltatási feltételüket egyértelműsítik, túl hosszú ideje húzódik ez az ügy. Az újabb ígéretek helyett ideje már cselekedni" - idézi Jourovát a Reuters.

A Facebookkal ellentétben a McDonald's fellélegezhetett, az Európai Bizottság (EB) hároméves vizsgálata ugyanis a gyorséttermi láncnak kedvező eredménnyel zárult. Az EB azt a megállapodást tanulmányozta, amelyet a cég 2009-ben kötött a luxemburgi kormánnyal. A megegyezés lehetővé tette, hogy a McDonald's ne Luxemburgban, hanem odahaza, az Egyesült Államokban adózzon az európai bevételei után. Néhány hónappal később a vállalatnak már igazolnia sem kellett, hogy az USA-ban egyáltalán befizette-e az itt megspórolt adót. Az Európai Bizottság a vizsgálat során végül megállapította, hogy a történetek "a luxemburgi és amerikai adótörvények közötti eltérésekre vezethetők vissza, nem pedig különleges bánásmódra, Luxemburg tehát nem szegte meg az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályokat". Margrethe Vestager uniós versenyjogi biztos ugyanakkor hangsúlyozta: "Mindettől függetlenül tény, hogy a McDonald's nem fizetett adót a szóban forgó nyereségek után, ez pedig nem méltányos eljárás." Sven Giegold európai parlamenti képviselő is bosszankodott amiatt, hogy Luxemburg és más uniós tagállamok kiskapukat biztosítanak egyes cégeknek, aminek az adófizetők látják a kárát. "A McDonald's tisztességesen adózik, a csoporthoz tartozó cégek 2013 és 2017 között együtt több mint 3 milliárd dollárnyi társasági jövedelemadót fizettek be az Európai Unióban" - reagált közleményében az étteremlánc.

A McDonald's az EB korábbi határozatai alapján akár bírságra is számíthatott volna, hiszen a testület arra szólította fel Luxemburgot, hogy szedje be az Engie-től és a Fiattól az adótartozásukat. Emellett az EB az Apple-lel kapcsolatban is arra jutott, hogy 13,1 milliárd eurót be kell fizetnie az ír adóhatóságnak a Dublinnal kötött jogsértő megállapodása miatt. Vestager a héten jelentette be, hogy az informatikai cég ügyét lezárták, miután rendezte az adótartozását. Az EU figyelme most az Amazon felé fordult. Vestager elmondta: a trösztellenes hatóságok azzal kapcsolatban gyűjtenek információt, hogy a világ legnagyobb online kereskedelmi vállalata felhasználja-e versenykorlátozó célokra a felületén értékesítő cégek adatait. A versenyjogi biztos hangsúlyozta, egyelőre nem indítottak hivatalos vizsgálatot az Amazon ellen, először csak az a céljuk, hogy tisztán lássanak az ügyben. Az EB tavaly júniusban 2,42 milliárd eurós bírsággal sújtotta a Google-t az uniós trösztellenes szabályok áthágása miatt, idén nyáron pedig újabb, ezúttal 4,34 milliárd eurós büntetést vetett ki az amerikai vállalatra amiatt, hogy ellehetetlenítette versenytársait az Android operációs rendszerrel működő mobiltelefonok piacán.

Lassíthatja a fejlődést a digitális adó

Súlyos következményekkel járhat az európai gazdaságra nézve, ha az Európai Bizottság a terveknek megfelelően bevezeti a digitális adót - olvasható az Ifo gazdaságkutató intézet és a felső-bajorországi iparkamara közös tanulmányában. A dokumentum szerint az adóteher nagymértékben fékezne a szektor fejlődését, és a kereskedelmi ellentéteket is tovább mélyítené. Az EB márciusban mutatta be javaslatait a digitális nagyvállalatok megadóztatására.

CSERNIK-VARGA ADRIENNE

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2018. szeptember 21., péntek, 1+7. oldal)

Fogyasztóvédelem

Kedves Olvasóink! Ha úgy érzik, nem volt igaza a kereskedőnek, ha problémás a termék, amit vásároltak, és nem tudják érvényesíteni a jótállást, vagy egyéb, hasonló jellegű panaszuk van, forduljanak a fogyasztóvédelemhez! Az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület (OFE) ingyenes tanácsadásának elérhetőségei reggel 8 órától este 8 óráig mindennap a következő számokon: 30/465-5247, 52/887-008, 52/531-880, vagy e-mailen: ofedebrecen@freemail.hu Hívhatja őket bárki a megyéből. Sok jó tanáccsal tudnak szolgálni, melyek a honlapjukon is megtalálhatók. Keressenek rá: www.ofe.hu

[Eredeti](#)

(Hajdú-Bihari Napló, 2018. szeptember 21., péntek, 15. oldal)

Nem mindig jár kártérítés

Olvasóink biztosítással kapcsolatos fogyasztóvédelmi kérdéseit gyűjtöttük össze és a Pénzügyi Tanácsadó Irodahálózat válaszaival együtt jelentetjük meg ezeket. A történetek tanulságosak, a tanácsok hasznosak, zsebet védők. (3. rész)

HIÁBA KÉRT DÍJBEKÉRŐT

OLVASÓI KÉRDÉS

Mikor lakásbiztosítást kötöttem, azt kértem, hogy amikor kéthavonta utalnom kell az aktuális díjat, küldjenek egy díjbekérőt, ami nekem emlékeztetőt jelent, Mégse küldik, így ha elfeledkezem a következő határidőről, jönnek a felszólító levelek, ami kellemetlen. A csekkes fizetés viszont tíz százalékkal drágább lenne.

Biztosítási szerződés megkötésénél szerződő félként kötelezettséget vállalunk arra, hogy a biztosítási díjakat határidőre megfizetjük. Biztosítótól függ, hogy a szolgáltatásának keretein belül küld-e előzetes jelzést az esedékes díjakról.

Ha a biztosító pótdíjat számol fel postai csekkes fizetés esetén, akkor érdemes elgondolkodni azon, hogy csoportos beszédési megbízással teljesítsük a biztosítási díj befizetését. Ebben az esetben a biztosító - a szerződő által a bankjának adott felhatalmazás alapján - a díj esedékességének hónapjában egy vagy két alkalommal megkísérli beszédni a megadott bankszámláról az esedékes díjat.

ROVAROK A SZOMSZÉDBÓL

@ OLVASÓI KÉRDÉS

A lakást, amit kiadok, ágyi poloskák támadták meg. Az irtást kifizettem, de az albérlőnek ki kellett dobni az ágycsészét, mert abból nem lehet ezeket a rovarokat kiirtani.

A lakásra kötött biztosításom és a felelősségbiztosításom alapján se akarja kifizetni a biztosító az ágy árát, pedig utóbbi szerintem épp ilyen esetekre vonatkozik. Megtehetik ezt? Esetleg a szomszéd felelősségbiztosítása alapján kifizetnék, mert tudom, hogy az ő lakásából jöttek át a poloskák? Vele vegyem fel a kapcsolatot?

A biztosító csak a szerződésben szereplő káresemények bekövetkezése esetén fizet kártérítést. Ha nem egyértelmű a szerződés néhány rendelkezése, akkor először a biztosítónál kell panaszt tenni, ilyenkor ki kell vizsgálnia az ügyet és teljes körű, érdemi választ kell küldenie ügyfelének. Kedvezőtlen válasz esetén lehet további jogorvoslással élni.

Ha megállapítható, hogy a szomszéd lakásából kerültek át a poloskák az albérletbe, és a szomszéd rendelkezik felelősségbiztosítással, továbbá a biztosítás fedezi az ilyen károkat, akkor be lehet jelenteni a szomszéd biztosítójának a kárigényt.

EMELKEDNÉNEK A DÍJAK

OLVASÓI KÉRDÉS

Gyakori eset, hogy penészesedik egy lakás, de emiatt általában nem fizet a biztosító. Azt nem értem, miért nem lehet a lakásbiztosítást eleve úgy kérni, még a szerződéskötéskor, hogy ilyen esetekre is vonatkozzon. S miért nem fizet akkor a biztosító, ha beázás miatt kezdődik el a penészesedés, hiszen beázásra fizetnie kell?

A penészesedés egy lassabb folyamat és a legtöbbször visszatérő jelenség. Statisztikai adatok alapján Magyarországon minden negyedik ember él vizesedő, penészes lakásban, így nagyon sokan fordulnának a biztosítókhoz, ha emiatt is kártérítést fizetnének. Ez az ügyintézés száma miatt és anyagilag is túlzottan megterhelné a biztosítókat, és mivel a biztosítások esetében kockázatközösségről beszélünk, a rengeteg penészesedés és gombásodás miatti kártérítés a biztosítási díjak drasztikus emelkedését eredményezné.

TANÁCSADÁS

A pénzügyi fogyasztóvédők győri irodájában (Szent István út 10/A II. emelet 208-as szoba) biztosításokkal kapcsolatban, fizetési nehézségek esetén és pénzügyi szolgáltatásokat érintő kérdésekben ingyenesen segítenek.

Hétfőn és szerdán 8 és 14, csütörtökön 11 és 17 óra között van tanácsadás (30/923-4942).

ÉSZAK-DUNÁNTÚL

RIMÁNYI ZITA

[Eredeti](#)

(Kisalföld, 2018. szeptember 21., péntek, 4. oldal)

Devizaperek ezrei indulnak

Ítélet Az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy a bankok megtévesztették devizahiteles ügyfeleiket, és ezért az árfolyamkockázat terheit sem csak az adósoknak kell viselniük - indítványozta Szakács László, az MSZP elnökhelyettese csütörtöki sajtótájékoztatóján. Ezt arra alapozta, hogy az Európai Unió Bírósága tegnap meghozott ítéletében zöld jelzést adott a hazai bankoknak: a korábbi devizahiteles törvényeket figyelmen kívül hagyva vizsgálhatják, hogy a bankok az árfolyamkockázat ügyfelekre hárítása során megfelelően tájékoztattak-e.

Az uniós bíróság szerint nem elég csak a szerződésben egy odavetett félmondat. A Kúria is megszólalt az ügyben: mint csütörtöki közleményükben írják, vizsgálják a bonyolult

kérdéseket felvető ítéletet, és a bírói konzultációs testületet is összehívják. Biztosra vehető, hogy az Európai Bíróság tegnapi ítélete nyomán idehaza devizaperek ezrei indulnak majd.

120 ezer devizaadós ingatlana vár jelenleg végrehajtásra Magyarországon

FOGY AZ IDŐ

Az adósok a 2010-es kormányváltás óta várnak a segítségre, a mostani per 2013-ban kezdődött

Perelhetnek a devizások

Szalmaszál A károsultakat bátorító ítéletet hozott az uniós bíróság. Perek sora indulhat az elégtelen tájékoztatás gyanúja miatt.

Az Európai Unió Bírósága (EUB) csütörtökön konkrét devizahiteles ügyben döntött - az ügyfelek javára. Az Ilyés Teréz és pertársa, valamint az OTP Bank-OTP Faktoring között 2013 óta zajló, jelenleg a Fővárosi Ítéltábla előtt levő perben meghozott ítélet szerint a magyar bíróság vizsgálhatja, hogy a devizahiteles szerződésekben az árfolyam kockázatát ügyfelekre terhelő passzusokat eléggé világosan és - a következményekre is kitérve - érthetően fogalmazta-e meg a bank. Végső soron egy uniós fogyasztóvédelmi irányelv alapján akár tisztességtelennek is minősíthetik a szerződést. A döntés szerint a forintosítási és más devizahiteles törvényekre tekintet nélkül, "az ügy összes körülményeinek vizsgálatával" kell a hazai bíróságnak megállapítani, hogy a fogyasztó megfelelő időben és tartalommal kapott-e tájékoztatást arról, hogy ha a szerződésben átvállalta az árfolyamkockázatot, annak milyen pénzügyi, gazdasági következményei lesznek. Azaz nem elégséges, ha egy pénzügyintézet csak általánosságban írt az árfolyamkockázatról egy kölcsönszerződésben.

Az EUB megállapította, hogy a 2014-ben hozott, a devizahiteleseket érintő törvények az árfolyamkockázat kérdését nyitva hagyták, arról nem rendelkeztek. Mint fogalmaztak, a jogalkotó hallgatólagosan tudomásul vette, hogy azt a bankok az ügyfelekre hártották.

A "rendkívül bonyolult jogkérdéseket tárgyaló ítéletet" a Kúria Polgári Kollégiuma tanulmányozza, és a felmerülő kérdések értelmezéséhez összehívják a devizahiteles pereket tárgyaló bírákból álló konzultatív testületet is - írta a Kúria. Közleményükben megemlítik, hogy az árfolyamkockázat viselését előíró szerződési feltételek tisztességtelensége álláspontjuk szerint is vizsgálható, és ezt már 2016 novemberében kimondták.

Az EUB szerint a nemzeti bíróságnak a devizahitelesek helyett hivatalból figyelembe kell vennie azt is, hogy milyen, az árfolyamkockázaton túli tisztességtelen feltételek lehetnek még a szerződésekben.

A politikusok közül elsőként megszólaló Szakács László, az MSZP elnökhelyettese szerint az uniós bíróság ítélete miatt ezrével indulhatnak perek, de ezek helyett a parlament törvényt is alkothatna arról, hogy a bankok megtévesztették devizahiteles ügyfeleiket, és ezért az árfolyamkockázat terheit sem csak az adósoknak kell viselniük. Az egységes intézkedés már csak azért is indokolt, mert a lakosság tíz százaléka érintett. Megjegyezte: kíváncsi, hogy a kormánypártok a kezdeményezés mögé állnak-e, miután a végtörlesztésről szóló 2011-es törvényt maguk is azzal indokolták, hogy a bankok becsapták a devizahiteleseket. Szabó József, a Hiteles Mozgalom vezetője a végrehajtások azonnali felfüggesztését követelte. Jelenleg mintegy 120 ezer ingatlan vár végrehajtásra, és csak augusztusban több mint 1755 család veszítette el otthonát - hangzott el.

TÖRVÉNYBE FOGLALNÁK

SZAKÁCS LÁSZLÓ szerint az árfolyamkockázat terheit nem csak az adósoknak kell viselniük

120 ezer ingatlan vár végrehajtásra

A TÜNTETŐK KÉRTEK

A tegnapi uniós bírósági ítélet ismét megnyitja a kaput a semmisségi perek előtt

Törő András

[Eredeti](#)

(Népszava, 2018. szeptember 21., péntek, 1+6. oldal)

NÉZZÜK A DÁTUMOT!

Fogyasztói bejelentés alapján vizsgálta és rendelte el a forgalomból való kivonását egy tartós tejnek a Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatal (Nébih). Az S-Budget 2019. január 22-i lejárati idővel ellátott tej vizsgálata során mikrobiológiai szennyezettséget találtak. A hatóság szerint a tej a gyártási folyamat során szennyeződött, fogyasztása hányást, hasmentést, hidegrázást is okozhat. A Nébih kéri, hogy az ezzel a lejárati idővel ellátott terméket ne fogyasszuk el. A tejet forgalmazó SPAR üzletlánc úgy tájékoztatott, hogy a visszavitt termékek árát visszaadják a vásárlóknak.

[Eredeti](#)

(Szabad Föld, 2018. szeptember 21., péntek, 4. oldal)

Az okosóra életbiztosításként is szolgál az Egyesült Államokban

VÁLTÁS | Trendi konstrukcióval segíti az egészségmegőrzést a John Hancock

Megszünteti a hagyományos életbiztosítást, és csak adatvezérelt, interaktív biztosítási csomagokat értékesít a 156 éve alapított John Hancock biztosító - jelentette be szerdán Marianne Harrison vezérigazgató. Az alapötlet az, hogy hordozható eszközökön, például Fitbit karpánton vagy Apple Watch okosórán követik rendszeresen az ügyfelek mozgását, ellenőrzik a beküldött egészségügyi adataikat, és az elért pozitív eredményekért kreditpontokat írnak jóvá nekik. Az összegyűjtött pontokkal aztán csökkenthetik a biztosítási díjat, de boltokban és hotelekben is levásárolhatják őket. A programot a biztosító partnere, a Vitality Group állította össze, és már 2015 óta működik, persze nem kizárólagos jelleggel. A vezérigazgató szerint okoseszközök nélkül is be lehet nevezni a programba, akár az állapotfelméréseken való rendszeres részvétellel vagy egészséges táplálkozással.

A Nagy-Britanniában és Dél-Afrikában is aktív Vitality Group szerint a program eddigi tapasztalatai kiválóak. Partnereik kétszer annyit mozognak, mint az átlag amerikai, és 2015 óta hárommillió dollár jutalomban részesültek a John Hancocktól. Világszerte 13-21 évvel élnek tovább a Vitality partnerei, mint a többi biztosított, a kórházi költségeik mégis 30 százalékkal alacsonyabbak. Elméletben tehát mindenki jól jár, hiszen a biztosítottakat az egészséges életmódra ösztönzik, a John Hancock pedig kevesebb térítést fizet, sőt az ügyfelei hosszabb élettartama miatt magasabb bevételekre tesz szert. Az adat- és fogyasztóvédő csoportok mégis kifogásolják, hogy a biztosító az adatok gyűjtésével lehalásztatja a legjövedelmezőbb ügyfeleket, míg a többiekre extra díjakat szabhatnak ki. Marianne Harrison azonban hangsúlyozza, hogy cégük százötven éve van a piacon, és mivel

folyamatosan rendkívül szenzitív - egészségügyi és pénzügyi - adatokat kezelnek, nyilvánvalóan körültekintően járnak el. Végso soron azonban az ügyfél dönti el, hogy mennyi és milyen információt enged át a biztosítónak. A John Hancock tulajdonosa, a kanadai Manulife Financial Corp. szerdán több mint 3 százalékot emelkedett a torontói tőzsdén.

M. E.

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2018. szeptember 21., péntek, 11. oldal)

Az izzócserénél ezekre kell odafigyelni

2018. szeptember 21. Ettől a hónaptól már sem gyártani, sem importálni nem lehet az uniós országokba halogén izzókat. Ezzel a hagyományos égők után az azt leváltó megoldás is lekerül a palettáról. Szakértők a LED-es fényforrásokat ajánlják. Izzócserénél viszont a korábbinál sokkal több tényezőre kell azonban odafigyelni (ezeket táblázatban mutatjuk).

Szerkesztőségünk egy tagjánál otthon valamiféle lámpavész tört ki, megdöbbenésére sorra mondták be az unalmast a különböző helyeken levő izzók. A pótlás pedig felért egy kalandjátékkal, többször vitte vissza ugyanis az új fényforrást, mert annak színe vagy fényereje nem stimmel. Akik viszonylag ritkán vesznek izzót (a háztartások többsége pedig ilyen lehet, hiszen sokan eleve úgy vesznek lámpát, hogy ahhoz tartalékéköket szereznek be), alaposan meglepődhet a kínálat átalakulásán. Ennek pedig még nincs is vége.

Erre ügyeljen új izzó vételénél		
Megnevezés	Lehetőség	Megjegyzés
Foglalat	Mignon, normál, de más is lehet	Teljes tanácstalanság esetén érdemes elvinni a kivett égőt
Fényerő	a Watt helyett (aminek megengedhető maximumát jelezték a lámpákon) a Lumenre kell figyelni	Korszerűbb izzóból fényesebb is betehető, a termékírásban még van jelezve Watt is, a fényerő mértéke azonban fontos, mert vannak alig pislákolónak tűnő modern fényforrások is
Szín	Melegfehér 2700-3400 Kelvin, Középféher 3500-4900 Kelvin, Hidegfehér 5000< Kelvin	A hagyományos izzókat a meleg-, vagy középféher színűekkel célszerű kiváltani
Fényszórás	Ezt szögben adják	A hagyományos izzó 360

	meg	fokos fényszórású, a LED-ek általában 60-120 fokot tudnak. A filament LED-ek (szál ledek) tulajdonságai hasonlítanak leginkább a hagyományos izzók fenyeloszlására.
--	-----	---

Unió szabályozás értelmében – tette közzé a MediaMarkt – szeptembertől megszűnt a halogén izzók gyártása és importja az EU területén belül. A hagyományos izzólámpák értékesítésének szabályozása ugyanis 2018. szeptember 1-jétől már a halogén izzók legtöbb típusára is vonatkozik. Bár a halogén izzók gyártása leáll, az áruházak eladhatják a már meglévő készleteiket.

Több áruház kínálatát összevetve, az Azénpénzem.hu számításai szerint a nem egészen speciálisként árult halogén izzók ára 230-600 forint, a LED-eseké pedig 700-2500 (kereskedőnként nagyon-nagyok is lehetnek az árkülönbségek). A MediaMarkt szerint a drágább izzók hatékonyságuk révén akár már 1-2 éven belül is megtérülnek.

Az áruházlánc szerint a környezetterhelés csökkentése mellett a háztartások is jól járnak. A leghatékonyabb LED-ek (a MediaMarkt szerint ezek vásárlása a legjobb választás) fogyasztása akár az ötöde is lehet egy hagyományos izzóénak. Élettartamuk pedig 50 ezer óra is lehet, szemben hagyományos izzók nagyságrendileg 1000 üzemórájával. Ezek a „fényt kibocsátó diódák” ráadásul nem érzékenyek a le-, felkapcsolgatásra. (A halogén, energiatakarékosként árult izzók nem egyszer azért mennek jóval hamarabb tönkre, mert minden a le- és felkapcsolás csökkentheti az egyébként elérhető üzemidőt.)

(Az Én Pénzem 2018. szeptember 21., péntek)

Úgy is fizethet a boltban kártyával, hogy nincs önnél a bankkártyája – kipróbáltuk a csuklós megoldást

A boltban történő fizetés soha nem volt még ilyen egyszerű – ígéri saját márkás karpántjával a Telenor. Már a bankkártyát sem kell kihúzni a pénztárcánkából, és még a mobilunkat sem kell elővenni a zsebünkől, de azért árnyoldala is akad a legújabb fizetési megoldásnak.

Sokak öröme a készpénzes fizetés szépen lassan kezd teljesen kikopni az életünkől. Egy darabig úgy tűnt, hogy az egyetlen érintéssel működő bankkártyáknál – vagy az azokat helyettesítő okostelefonoknál – már nem is lehet kényelmesebbé tenni a bolti fizetéseket. Aztán jött a viselhető technológia kora, vele az okosórák és -karpántok. A Telenor ezt a hullámot meglovagolva vezette be bankkártyaként használható karkötőjét. Kíváncsiak voltunk, hogy az újdonság a mindennapokba valóban hasznos-e, vagy nem több szolgáltatói pótcselekvésnél.

Ez mi ez?

A Telenor Wallet karkötő egy minimalista dizájnt kapott, abszolút puritán viselhető eszköz, melyből mindennemű intelligencia kimaradt. Vagyis ez nem egy fitnesskarkötő és még kevésbé okosóra: nincs kijelzője, nincsenek benne szenzorok és vezeték nélküli adatátvitelre is képtelen, de legalább töltőre sem kell dugni soha. Kizárólag fizetni lehet vele.

Az esetünkben fekete, de amúgy fehér színben is elérhető karkötő rugalmas gumyszerű anyagból készült, egyedül a végén található dupla rögzítőkapocs készült kemény műanyagból. Az egész csupán néhány gramm, nem húzza le a kezünket, a tizenöt lyuknak

köszönhetően pedig lényegében bármilyen csuklómérettel kompatibilis a vízálló eszköz. És szerencsére egyáltalán nem hajlamos arra, hogy véletlenül leessen a kezünkről, még fürdés és egyéb aktív tevékenység során sem.

A hátsó részben ki van alakítva egy nagyrészt szabadon lévő tárolórekesz, ebben egy 23x28 milliméteres plasztikkártya foglal helyet, ami bármikor könnyen cserélhető. De utóbbira nem igazán mutatkozik igény. Ez a kártya nem más, mint egy apró Mastercard Di Pocket bankkártya, ami PayPass-kompatibilis.

Csuklómozdulat

A használatbavétel első lépéseként le kell tölteni a többek közt parkoláshoz, autópályamatrixa-vásárláshoz és számlabefizetéshez is használható Telenor Wallet alkalmazást, amely androidos és iOS-es formában is elérhető. Ehhez nem szükséges Telenor előfizetőnek lennünk, a mobilfizetési szolgáltatás teljesen operátorfüggetlen.

Az első használatot megelőzően össze kell párosítani egymással az alkalmazást és a karkötőnk, ami egy néhány lépcsős, SMS-küldős folyamat, majd pedig meg kell adnunk az mKód nevezetű biztonsági kódunkat. Ha ezzel megvagyunk, a karkötő máris használatra kész, csak éppen pénz nincs még rajta. Ezt az alkalmazáson belül intézhetjük, maximum 75 ezer forintos, bankkártyát igénylő feltöltéssel.

Ennek elköltsége ugyanúgy működik, mint az érintős kártyáknál: 5000 forint alatti költés esetén elég csak a terminál közelébe vinni a karkötőt, fölötte pedig a PIN-kódot is elkéri a bolti egység.

Joggal merülhet fel a kérdés, hogy ha már úgymint van PayPass-os bankkártyánk és/vagy fizetésre is használható okostelefonunk, akkor mi értelme a Telenor Wallet karkötőnek? Nos, ez utóbbival egy picit még könnyebb a fizetés, de igazán akkor van értelme a dolognak, ha adott esetben sem a bankkártyánkat, sem a telefonunkat nem akarjuk magunknál tartani. Ilyen eset lehet például egy fesztivál, egy strandos pihenés, de a család legkisebb tagjai akár ilyen kontrollált formában is megkaphatják és költhetik el a zsebpénzüket.

Mindegyik fenti forgatókönyvben hasznos, hogy ha esetleg elhagyjuk, vagy ellopják a karkötőt, az alkalmazásban néhány gombnyomással letiltható a benne lévő kártya.

Költségek, korlátok

A karkötő ára 2000 forint, amit ideiglenes akciójában visszatérít a szolgáltató. Szintén csak akciós feltétel, hogy az első 3 hónapban elengedik a havonta fizetendő szolgáltatási díjat, ám utána már 490 forintot kell minden hónapban kifizetni a karkötő használatáért. Kérdéses, hogy megér-e ennyit a kényelmi szolgáltatás. Főleg úgy, hogy a kényelmen belül is extráról beszélünk. Hiszen a K&H ügyfelei a bank saját alkalmazását használva fizethetnek a telefonjukkal, az OTP-féle Simple pedig bankfüggetlenül bárki számára adott– ezekben a szolgáltatásokban pedig nincs havidíj. Ezzel együtt el tudunk képzelni olyan felhasználót, akinek fontos a kártya- és telefonmentes mozgás, például a fentebb említett esetekben.

A telenoros karkötő esetében a feltöltés sem költségmentes. A tranzakciós díj az átutalt összeg 2 százaléka, illetve minimum 200 forint. A legkisebb feltölthető összege 1500 forint és egy hónapban maximum 75 ezer forintot fizethetünk ki a karkötővel. Jó hír, hogy a közeljövőben várhatóan 150 ezer forintra emelik a limitet. Illetve a tervek szerint a későbbiekben nemzetközi szinten is használható lesz az egyelőre csak hazai fizetésekre alkalmas szolgáltatás.

Konklúzió

- : egyszerű és kényelmes használat, adott élethelyzetekben jó szolgálatot tehet.
- : átlagos felhasználók számára kevés hozzáadott érték, extra költségek.

A Telenor Wallet karkötő nem váltja meg a világot. Egyszerűen és kényelmesen lehet fizetni vele, de (ennek is) megkérlik az árát.

Ez a viselhető érintésmentes fizetési megoldás sokak számára abszolút felesleges. Akinek pedig már van egy hagyományos óra, egy fitnesskarkötő, vagy akár egy normál karkötő a csuklóján. De egész biztosan lesznek olyanok, akik látnak benne fantáziát.

(HVG 2018. szeptember 21., péntek)

TÖRVÉNYT KÉSZÍTENEK ELŐ A FENNTARTHATÓSÁGRÓL SZAKMAI ANYAGBAN TISZTÁZZA AZ INNOVÁCIÓS TÁRCA, HOGY PONTOSAN MI TEKINTHETŐ OKOSMEGOLDÁSNAK

A fenntartható fejlődés is az egyik fő témája volt az idei Európai mobilitási hét keretében Budapesten megrendezett Elektromobilitási fórumnak. Ez nem véletlen, hiszen az elektromos közlekedés térnyerését annak reményében segítik a döntéshozók és a piaci szereplők, hogy kiváltja az üzemeltetés során jelentős mennyiségű káros anyagot kibocsátó fosszilisüzemanyag-alapú módokat.

A fenntartható fejlődés fogalma nagymértékben érinti a nem megújuló forrásokra támaszkodó iparágakat, így a közlekedést is. A kétnapos Elektromobilitási fórum résztvevői olyan fejlődési folyamatokról osztották meg tapasztalataikat, amelyek érintik a városokat és általában az emberek élőhelyeit, és – a definíció szerint – kielégítik azok szükségleteit anélkül, hogy csökkentenék a jövőendő generációk esélyeit saját igényeik kielégítésére.

– A fenntarthatóság témakörével külön államtitkárság foglalkozik az új kormány megalakulása óta – mondta Makai Martina, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) zöldgazdaság fejlesztéséért, klímapolitikáért és kiemelt közszolgáltatásokért felelős helyettes államtitkára a konferencia tegnapi, második napján.

Hozzátette: noha korábban is létezett az Országgyűlés Nemzeti fenntartható fejlődési tanácsa, de a kormányzat horizontális témaként, környezetvédelmi köntösbe ágyazva kezelte a területet. Azonban az a cél, hogy 2030-ra Magyarország élhető és biztonságos országgá váljon, csak úgy érhető el, ha minden egyes végrehajtott intézkedés egyben fenntartható is a helyettes államtitkár szavai szerint.

Ennek érdekében már középtávon szükség van a fenntarthatósági törvény megalkotására, amely 2020-ra készülhet el. Ez év végéig pedig megjelenne egy fenntartható okosváros útikalauz, amelyben elsősorban tisztáznák, pontosan mi tekinthető okosmegoldásnak. Sok esetben ugyanis nem egyértelmű – magyarázta Makai Martina –, hogy mi tartozik inkább az innováció, az informatikai fejlesztés vagy a digitalizáció kategóriájába.

Fontos, hogy az autósok rugalmasan tankolhassanak áramot is

De a meghatározás önmagában nem elég, hiszen létezhetnek olyan okosmegoldások, amelyek nem fenntarthatók. Az államtitkárság célja összegyűjteni azokat a nemzetközi és magyar tapasztalatokat, amelyek beváltak, közösségi célokat szolgálnak és fenntarthatók.

Ilyen például a Központi okosmérés program (KOM) – emlékeztetett a helyettes államtitkár –, amelyet a kormányzat európai uniós támogatással öt évvel ezelőtt indított el, hogy kiderítsék: kiterjeszhető-e országos szintre a rendszer. Mára egyértelművé vált, hogy szükség van rá országosan, és azok az önkormányzatok és közműszolgáltatók, amelyek részt vettek a most záruló mintaprojektben, már ismerik a megoldás előnyeit.

Az okosmérés alkalmazása az elektromos közlekedés támogatásához is elengedhetetlen lesz hosszú távon. Az iparágban kialakuló kép szerint olyan megoldások szükségesek majd, amelyek rugalmas áramtankolási lehetőséget biztosítanak az autósoknak.

Ugyanakkor az elektromos közlekedés, az e-mobilitás pusztán állami intézkedésekkel nem bővíthető, ezért a kormány támogató feltételrendszert szeretne kiépíteni, erősítené a lakosság fogadókészségét a fejlesztések iránt – erről az ITM fenntarthatóságért felelős államtitkára beszélt a fórum megnyitóján. Weingartner Balázs a távirati iroda szerint hangsúlyozta, hogy az utóbbi években rengeteg fejlődést és újítást felmutató elektromobilitási iparág számos területét nem kormányzati, hanem piaci oldalon kell szabályozni.

A szaktárca ezért az e-mobilitás fejlődését segítő Jedlik Ányos-terv felülvizsgálatánál a kormányzati szabályozókat indokolt esetekben visszavonja, és a szükséges irányokba tereli azokat. A legfontosabb állami teendők közül kiemelte a töltőtelepítéseket az ország teljes átjárhatósága érdekében, valamint az elektromos autók vásárlásának támogatási rendszerét. A szakterületért felelős ITM első intézkedései között a pályázati keretet 300 millió forinttal emelte és egyszerűsítette a feltételrendszert – tette hozzá.

(Magyar Idők 2018. szeptember 21., péntek)

Ennyi volt!

Lehúzza a rolót az egyik közkedvelt hazai lakástakarékpénztár

Felfüggeszti értékesítési tevékenységét az Aegon Lakástakarékpénztár - közölte honlapján a hitelintézet.

Az Aegon Lakástakarékpénztár Zrt. értékesítési tevékenységét 2018. október 1-jével felfüggeszti, új szerződéseket 2018. szeptember 28-ig benyújtott Ajánlatok alapján fogad el. A meglévő ügyfeleknek semmilyen teendője nincs, szerződéseiket továbbra is az Aegon Lakástakarékpénztár Zrt. kezeli. Az Aegon Magyarország vállalatcsoport többi tagját, illetve azok ügyfeleit ez a döntés nem érinti

- közölték a társaság honlapján, anélkül, hogy a felfüggesztés okát közölték volna.

Emlékezetes: a tevékenységét áramvonalasító Aegon más pénzügyi érdekeltségétől is megvált már Magyarországon: nyár elején derült ki, hogy az Aegon Hitel Zrt. teljesítő hitelportfólióját a Raiffeisen Bank, késedelmes hiteleit pedig az Intrum követeléskezelő vette át. Bár nem sok köze lehet a mostani lépéshez, szintén racionalizációs lépésként augusztusban az Aegon cseh élet- és szlovák élet- és nyugdíjbiztosítási érdekeltségeit az NN Groupnak 155 millió euróért értékesítette.

Az Aegon Lakástakarékpénztár a hazai lakás-takarékpénztári piac negyedik legnagyobb, egyúttal a legkisebb szereplője, eddigi működésének több mint négy éve alatt, 2017 végére 16,2 milliárd forintos betétállományt ért el, hitelezési tevékenységet a többi lakástakarékpénztárral ellentétben a 2017 végi adatok alapján egyelőre nem végzett.

(Pénzcentrum 2018. szeptember 21., péntek)

Éveket várhat az elektronikus jegyrendszerre Budapest

Úgy tűnik, éveket kell várni, hogy a budapesti tömegközlekedésben bevezessék az elektronikus jegyrendszert, a Rigót.

A BKK tájékoztatása szerint a Rigo projekt jelentős átütemezésére és újratervezésére volt szükség, mert az eredeti szerződések megkötését követően a beruházás lényeges elemeit

érintő jogszabályok is megváltoztak, melyek hatásait az eredeti konstrukció nem volt képes kezelni.

A BKK lapnak küldött válaszából kiderül az is, hogy a rendszer üzembe helyezésének időpontját csak azután lehet meghatározni, hogy a szerződésmódosításokat az EBRD és a Fővárosi Közgyűlés is jóváhagyta.

A Rigo elektronikus jegyrendszerrel korábban több cikkünkben is foglalkoztunk, a rendszer lényege, hogy papír alapú bérletek és jegyek helyett egy utazási kártyát vezetnek be, amelyeket a megállóban elhelyezett kapuknál, vagy más jegyértékesítő berendezéseknél érvényesíthetnek az utasok. Tervben van emellett, hogy a vonaljegyek helyett időalapú jegyet is bevezetnek, amely korlátlan számú utazást engedne az érvényességi időn belül.

(Portfólió 2018. szeptember 21., péntek)

A MŰANYAG ZACSKÓK BETILTÁSÁT TERVEZIK MAGYARORSZÁGON

Szeptember végén jelenhet meg az a jogszabálytervezet, amely a műanyag zacskók felhasználását korlátozó intézkedéseket és a környezetvédelmi termékdíj-szabályozás szigorítását tartalmazza, az Innovációs és Technológiai Minisztérium kezdeményezésére. A Minisztérium tervei szerint 2021-től az oxidatív úton aprózódó műanyagból készült zacskók teljes betiltására is sor kerülhet.

Az intézkedés az úgynevezett nagyon könnyű és könnyű műanyag zacskókat sújtaná magasabb termékdíjjal, darabszám alapon. Ilyenek például a boltokban található letéphető és csíkos szatyrok. Ezen túl a javaslat az egyszer használatos műanyag poharak, edények és az eldobható evőeszközök termékdíját is emelné.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium tervei szerint azonban nem csak a termékdíj emelése a cél: 2021. január 1-től akár a műanyag zacskók teljes betiltására is sor kerülhet, miután a szaktárca várhatóan 2019 nyaratól betiltja azok forgalmazását. A tilalom azokra a zacskókra vonatkozik majd, amelyek oxidatív úton aprózódó műanyagból készülnek, ezek anyaga ugyanis levegővel érintkezve apró darabokra hullik, de biológiailag nem bomlik le, és a műanyag nagy eséllyel visszakerül az élelmiszerekbe.

2015-ben egyébként uniós szabály született arra vonatkozóan, hogy az Unió tagországaiban csökkenteni kell a leggyakrabban használt és leginkább környezetszennyező műanyag zacskók használatát. A szabályozás szerint a tagállamok kétféle szabályzás közül választhatnak:

- a könnyű műanyag zacskók éves felhasználását személyenként 2019 végéig 90 darab, 2025 végéig pedig 40 darab alá szorítják, vagy
- garantálják, hogy 2018-at követően a vásárlók nem kaphatnak ingyen ilyen zacskókat.

Az utóbbi hónapokban egyébként a Greenpeace Magyarország is aktív kampányba kezdett az egyszer használatos műanyag zacskók betiltása érdekében. Június végéig több mint 55 ezren írtak alá egy petíciót, annak érdekében, hogy hazánk is csatlakozzon a környezetszennyező műanyagok elleni küzdelemhez, illetve, hogy 2020-ig szüntesse be az eldobható műanyag szatyrok használatát.

A műanyag zacskókkal szemben egyébként számos országban vezettek már be korlátozásokat. A teljesség igénye nélkül példaként említhető Franciaország, ahol 2020-tól nem lehet majd műanyag zacskókat kapni, de Kenya és Marokkó is betiltotta már ezek forgalmazását. Görögországban pedig idén vezették be, hogy fizetni kell a környezetszennyező szatyrokért.

Megjelenhet a környezetbarát alternatíva

Az elmúlt hónapokban érkezett a bejelentés, miszerint chilei mérnökök létrehozták a vízben oldódó műanyag zacskót, amely semmilyen káros anyagot nem tartalmaz. A fejlesztésnek köszönhetően a zacskók nem tartalmazzak olajszármazékokat, víz hatására pedig pár perc alatt lebomlanak, szemben a hagyományos műanyag zacskókkal, amelyek több száz év alatt bomlanak le. A mérnökök a környezetbarát terméket úgy állították elő, hogy megváltoztatták a vízben oldódó polivinil-alkohol kémiai képletét. A termék gyártása várhatóan idén ősszel fog elkezdődni. Chile egyébként élen jár a műanyag zacskók elleni harcban, az amerikai kontinensen elsőként itt vezették be az egyszer használatos műanyag zacskókra vonatkozó tilalmat.

(Chikansplanet 2018. szeptember 21., péntek)

Már a webshopban szétdobhatjuk az ajándék árát

Magyar startup kínál szétosztott, vagy épp delegált fizetési megoldást az online boltoknak. A csoportos fizetés kényelmetlenségei a pénzzel egyidősek, és a pénzügyi technológiák fejlődésével sem javultak sokat - sőt egyes esetekben még romlottak is. Hiszen míg készpénzes fizetésnél, mondjuk egy étteremben még aránylag egyszerűen összekalapolható a társaságtól a számla végösszege, kártyás fizetés után már sokszor késlekednek, vagy épp beváratlanok maradnak a "majd megadom", "reggel elutalom" és hasonló ígéretek. Különösen igaz ez az online vásárlásnál, ahol jellemzően nincs is jelen a többi fél, ráadásul sok esetben kifejezetten vaskos összegről szól a tranzakció, például egy nyaralásnál a szállás lefoglalásakor

Ezt a problémát felhasználói oldalról már többen próbálták orvosolni, többek között a Venmóval vagy akár az itthon is egyre terjeszkedő Revoluttal is lehetőség van pénzt igényelni az ismerősöktől, ez ugyanakkor még mindig utólagos megoldás. A magyar Payment Courier csapata már a probléma forrásánál segítene kiküszöbölni a hasonló bonyodalmakat: a cég megoldásával nem közvetlenül a vásárlókat, sokkal inkább az online boltokat és szolgáltatásokat célozza, akik számára egy egyszerűen beépíthető, osztott fizetési felületet kínál. A Payment Courier terméke a webshopok és az általuk használt payment gateway közé ékelődik be – a felhasználó ebből annyit lát, hogy a hagyományos kártyás fizetési felület alatt feltűnnek az osztott és a delegált fizetés opciói.

Hányan, mennyit, meddig

Az osztott fizetési oldal egyszerűbb nem igazán lehetne, a megjelenő ablakban tetszőleges számú új résztvevő résztvevők adható hozzá az aktuális fizetéshez, akik neve mellett az is megadható, hogy a teljes összegből pontosan ki mennyit álljon, akár százalékos értékkel, akár pontos számmal. Ezután elindítható a fizetés, azt pedig a kereskedő állíthatja be, hogy mennyi időt ad a feleknek az egyes összegek kiegyenlítésére – ez az érték alapértelmezetten 72 óra. Ezt a felek egy az ablakban megjelenő biztonságos fizetőlinken keresztül tehetik meg, amelyet a vásárlást végző felhasználó továbbít nekik - ezt megteheti emailben, Messengeren, Skype-on vagy iMessage-ben is, de egyszerűen ki is másolhatja az URL-t. A hivatkozásra kattintva a felhasználó eljut az elosztott fizetőfelületre, ahol saját részét kiválasztva rendezheti a fizetést, a szokásos online bank- vagy hitelkártyás módszerrel. Amennyiben nem fizeti ki mindenki a rá eső részt a kereskedő által kijelölt határidőig, minden fél visszakapja a pénzét.

A szolgáltatás ráadásul nem csak a fizetés elosztását teszi lehetővé, de át is ruházható vele a teljes fizetés egy másik félre. Ez hasznos lehet céges vásárlásoknál, hiszen nem kell azokhoz a vállalati bankkártyát elkérni, sőt a funkció otthon is jól jöhet, azzal a szülőknek nem kell

odaadniuk a kártyát a gyerekek online vásárlásaihoz, a fizetést maguk végezzék, pontosan látva, hogy került-e egy plusz Fortnite skin a virtuális kosárba. A módszer nagyon hasonlít a fentiekhez, csak épp átugorva az elosztásos szakaszt: a vásárló rögtön továbbíthatja a linket a céges, netán családi kártya tulajdonosának, aki aztán az ismerős fizetőoldalon rendezheti a fizetést.

A kártyás fizetőfelületet nem a Payment Courier biztosítja, az továbbra is a kereskedő fizetési szolgáltatójára támaszkodik, mint például a Barintree. A koncepció nem teljesen új, házon belül hasonló funkciót fejlesztett az AirBnB, illetve az Uber is - mindkét vállalat tipikusan olyan szolgáltatást kínál, amelyet sokszor vesznek igénybe csoportosan a felhasználók, a fejlesztés tehát adta magát a cégek számára. Ugyanakkor nem csak a jármű- vagy szállásbérlő szolgáltatások profitálhatnak a megoldásból, de a mezei webshopoknak is érdekes lehetőségeket kínál.

Amellett, hogy az osztott fizetéssel megkülönböztetheti magát az online bolt a konkurenciától, a céges vásárlók számára is kényelmesebbé teheti a használatot, továbbá az olyan helyzetekre is egyszerű megoldást kínálhat mint a csoportos születésnap ajándékvásárlás - sőt, extrém esetben akár egy személy is fizethet a felületen keresztül több kártyával. Mindezek mellett olyan üzleti stratégiák támogatására is alkalmas lehet, mint a nagy mennyiségben vásárolt termékek után adott kedvezmények - az ismerősi társaságok egyszerűbben összeállhatnak egy-egy pakk megvásárlására. Ezzel lényegében bármelyik webshop követheti a Massdrop és több hasonló weboldal modelljét, amely egy-egy termék köré megfelelő méretű érdeklődői táborot toborozva nagykereskedelmihez közeli áron tudja azt beszerezni.

Nincs szükség plusz fejlesztésre

A megoldás erőssége, hogy nem igényel plusz házon belüli fejlesztéseket a kereskedő oldalán, a már meglévő payment gateway fizetőoldalát integrálja saját platformjába - ennek megfelelően egyébként a végső kártyás fizetőfelület a megszokott banki- vagy egyéb szolgáltatói felület lesz, ennek külön testreszabására nincs mód (hacsak az adott szolgáltató nem biztosít).

A Payment Courier tehát a webshop és a PSP (Payment Service Provider) közé ágyazódik, és a fizetéseknél egy egyszerű REST API-ra támaszkodik, amelyet a kereskedő rendszere a fizetési tranzakció során meghív. A szolgáltatás ekkor visszaküldi a fizetőoldalhoz tartozó URL-t, amelyre aztán a felhasználó továbbítható. Ezen az iFrame-ben megjelenő felületen a vásárló vagy vásárlók rendezik a fizetést - az osztott fizetési folyamatot végig a Payment Courier kezeli - majd ha ez megvan, a szolgáltatás értesíti az eredményről a kereskedő szerverét.

A folyamatnak ugyanakkor van néhány része, amely eltér a mezei fizetéstől és amit érdemes a kereskedőknek is észben tartani. Egyrészt a Payment Courier oldalán történő adatfeldolgozás miatt az osztott fizetés értelemszerűen valamivel tovább tarthat, mint a hagyományos tranzakciók. Másrészt a szolgáltatásnak, a payment gateway-ekkel ellentétben tudnia kell a vásárló virtuális kosarának tartalmát, miután itt sok esetben a kosarat összeválogató vásárló nem azonos a fizető féllel - utóbbinak viszont érthető módon tudnia kell, miért is fizet.

Ahogy az hasonló esetben elvárható, a Payment Courier saját felületei testreszabhatók az adott online bolt vagy szolgáltatás logójával és színsémáival. Ugyancsak könnyebbég lehet a kereskedőknek, hogy a csapat nem egy újabb szeletet akar lekanyarítani magának a tranzakciókból, helyette fix havi vagy éves árazással dolgozik, több csomagra osztva. Száz tranzakcióig havi 49 euróért vehető igénybe a szolgáltatás, 99 euró pedig már ezer fizetést fedez. Havi 199 euró ellenében már korlátlan mennyiségű tranzakciót oszt szét, vagy delegál más fizető partnerhez a cég - de a kezdeti időszakban egyedi árazás is lehetséges.

(hws 2018 szeptember 21. péntek)

Vírusellenes újdonságok

Megjelentek a G DATA lakossági termékeinek új verziói. Mostantól a böngészőkbe beépülő kiegészítő védi a Google Chrome és a Firefox adatforgalmát. A kiegészítő segítségével a https-forgalom biztonságosabban és hatékonyabban ellenőrizhető.

Korábban a G DATA blogjában már írtak arról, hogy miért rossz, ha a vírusirtó szoftverek a böngésző és a távoli szerver közé beékelődve ellenőrzik a https-forgalmát. Röviden megismételve a lényegét: ez a gyakorlat akár ronthatja a biztonságot, és sérülékenyebbé teheti a böngészést.

A G DATA ezért már korábban sem ezt a megoldást alkalmazta a https-forgalom ellenőrzésére, hanem a letöltött fájlokat akkor elemezte, amikor azok létrejöttek a számítógépen.

A G DATA Antivirus, Internet Security és Total Security most megjelent új verziója azonban ennél is tovább megy: a Firefox és a Google Chrome böngészőkbe egy olyan kiegészítőt telepít, amely a https forgalmat közvetlenül a böngészőben ellenőrzi, és ezzel nem tör meg egyetlen tanúsítványt sem. Az eredeti, titkosított kapcsolat így megmarad a böngésző és a távoli weboldal között, ami maximalizálja a biztonságot.

A szoftverek új verziója letölthető a G DATA weboldaláról.

A böngészőkbe beépülő kiegészítők mellett további újdonságot jelent a fejlettebb magatartásalapú védelem (jobb felismerési algoritmus, kevesebb felhasználói interakció), valamint a memória és az automatikusan elinduló szoftverek gyorsabb átvizsgálása.

Ezenkívül már lehetséges az ütemezett víruskeresések szüneteltetése, és a hálózati megosztásokon található fájlok átvizsgálásának teljesítménye is növekedett.

(Computerworld 2018. szeptember 21., péntek)

A Calcium-Sandoz arra törekszik, hogy a pezsgőtabletta minél előbb újra kapható legyen

A cég célja, hogy minden piacra kerülő termékük megfeleljen a minőségi előírásoknak

A forgalomból kivont Calcium-Sandoz pezsgőtabletta gyártója arra törekszik, hogy a termék minél előbb újra kapható legyen.

Az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet - a Sandoz Hungária Kft. kérésére - minden Magyarországon forgalomban lévő Calcium-Sandoz pezsgőtablettát kivont a magyar piacról, mert korábban e termék négy gyártási tételében határérték feletti elemi szennyezést találtak.

Sajtóhírek szerint ólomszennyezésről van szó.

A Calcium-Sandoz pezsgőtablettát forgalmazó Sandoz Hungária Kft. az MTI-hez pénteken eljuttatott közleményében arra is kitért, hogy az orvosi kockázatelemzés alapján napi egy pezsgőtabletta fogyasztása nem jelent egészségügyi kockázatot.

Fontosnak tartják - írták -, hogy a Calcium-Sandoz pezsgőtablettához a betegek mielőbb újra hozzájuthassanak, ezért mindent elkövetnek, hogy az igényeket néhány hónapon belül újra

kielégíthessék, és elkötelezettek, hogy minden piacra kerülő termékük megfeleljen a minőségi előírásoknak.

Egyben kiemelték, hogy a cég által Magyarországon forgalmazott D-vitaminos és C-vitaminos pezsgőtabletta-készítményeket nem érintik a gyógyszerhatóság intézkedései, ezek a termékek megfelelnek a minőségbiztosítási elvárásoknak.

(Magyar Hírlap 2018. szeptember 22., szombat)

JAVASLATCSOMAG A HÓFEHÉR GAZDASÁGÉRT

A NÉZŐPONT INTÉZET HÁROM TÉMAKÖRBEN ADOTT KI AJÁNLÁSOKAT A KÉSZPÉNZFORGALOM VISSZASZORÍTÁSÁRA

Javaslatot dolgozott ki a készpénzforgalom csökkentésére a Nézőpont Intézet, amelyet a kutatóintézet tegnapi konferenciáján mutattak be. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium pedig a tervek szerint 2019-től olyan képzéseket indít, amelyek segítenek a kis- és középvállalkozásoknak a digitális hátrányok mielőbbi leküzdésében.

Magyarországon rekordmagas a készpénzállomány, az elmúlt tíz évben több mint duplájára nőtt a készpénzforgalom, ami rontja az ország versenyképességét – hangsúlyozta tegnap előadásában a Nézőpont Intézet vezetője saját konferenciájukon. Mráz Ágoston Sámuel a távirati iroda tudósítása szerint elmondta: három nagy témakörben hét-hét javaslatot dolgoztak ki a magyarországi elektronikus elszámolású gazdaság megvalósításáért.

Az intézet vezetője előadásában ismertette: A hófehér gazdaságért című dokumentumban a pénzügyi tudatosság, a pénzügyi infrastruktúra és az állami szabályozás témakörében tettek összesen 21 javaslatot. Indítványozzák egyebek mellett az állampolgári jogon ingyenes bankszámlát, illetve kedvezményes pénzforgalmi számlát a kisvállalkozóknak. A Nézőpont Intézet fontosnak tartja, hogy szélesebb körű legyen országosan viszonylatban a nyugdíjak elektronikus folyósítása, valamint a bankkártya használata, kiemelten nem a készpénz felvételére és a befizetésre, hanem az elektronikus alapú vásárlások és elszámolások ösztönzésére.

A Nézőpont Intézet hangsúlyozta a tanulmányban azt is, hogy legyen kötelező az elektronikus fizetési lehetőség biztosítása az online pénztárgépeknél, néhány mintaszektorban legyen kötelező az elektronikus fizetés, valamint szükségesnek látják a POS-terminálok telepítésének folytatását.

A gazdaságfehérítést segítő állami szabályozási lehetőségek között említették egyebek mellett, hogy az elektronikus vásárlást adókedvezmények is ösztönözzék, csökkenjen ötszáz ezer forintra a készpénzes fizetésre vonatkozó értékhatár a vállalkozások közötti ügyletekben, valamint szűnjön meg a tranzakciós illeték a lakossági számláknál, a vállalkozásoknál pedig forgalom arányában legyen visszaigényelhető.

A Pénzügyminisztérium adóügyekért felelős államtitkára előadásában kiemelte: 2015–17-ben teret nyertek az elektronikus megoldások, egyebek mellett az elektronikus közúti áruforgalom-ellenőrző rendszer (ekáer), az online pénztárgépek, valamint az online számlaadat-szolgáltatás.

Izer Norbert kifejtette: a pénzügyi tárca törekszik az adóadminisztráció csökkentésére, itt is az elektronikus megoldásokat tartják a leghatékonyabbnak. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium pedig, a tervek szerint, 2019-től olyan képzéseket indít, amelyek segítenek a kis- és középvállalkozásoknak a digitális hátrányok leküzdésében – mondta el György László, a tárca gazdaságstratégiáért és -szabályozásért felelős államtitkára.

Magyarországon jelenleg 210 ezer online pénztárgép működik, és 285 ezer vállalkozás regisztrált a NAV online számla rendszerébe. Ezek közül 165 ezer cég már több mint tízmillió számlaadatot küldött be az adóhatósághoz az elmúlt két és fél hónapban.

Izer Norbert hangsúlyozta: a tárca célja az elektronikus ügyintézés minél szélesebb elterjesztése, az adók területén megpróbálnak minél több adatot valós időben, külső beavatkozás nélkül eljuttatni a NAV-hoz. Szeretnének ösztönzőket beépíteni a rendszerbe, hogy a vállalkozások lássák az elektronikus számlázás előnyeit. A csökkenő szürkegazdaság olyan erős költségvetési mozgásteret biztosít, ami lehetőséget nyújt növekedésre, adócsökkentésre és a gazdaság újabb fehéredésére – tette hozzá.

György László kiemelte: hazánkban fejlett az infokommunikációs infra-struktúra, ugyanakkor ennek használatában le vannak maradva a hazai felhasználók. A tárca célja, hogy felkészítse a munkaadókat és munkavállalókat a technológiai kihívásokra. A tárca várakozása szerint a jelenlegi formában két év múlva már nem lesz szükség könyvelőkre Magyarországon.

(Magyar Idők 2018. szeptember 22., szombat)

Értelmetlen óraátállítás, ezer forintot sem spórolunk vele

Energetikai szakértők se érzik a - tervek szerint jövő októbertől megszűnő - óraátállítás szükségességét.

A Mavir becslései szerint az ország évente átlagosan mintegy 100-120 ezer megawattóra (MWh) villamos energiát takarít meg a téli és nyári időszámítás váltakoztatásával, ami megfelel egy közepes méretű magyar város éves fogyasztásának – közölte lapunk érdeklődésére a hazai villamosenergia-rendszer egyensúlyáért felelős társaság. Az állami cég korábbi közleményeivel szó szerint megegyező mondat azért lehet üzenet-értékű, mert az Európai Bizottság a „polgárok kérésére” a téli-nyári időszámítás eltörléséről döntött. A Mavir ennek konkrét véleményezését elhárította, mondván, egy részleteiben nem ismert javaslatról nem tudnak nyilatkozni. A jogszabály módosulása esetén azt természetesen végrehajtják – tették hozzá. Mindez ugyanakkor azt az érzetet erősíti, hogy – számos szakértőtől eltérően – a hazai rendszerirányítónak nem ingott meg a téli-nyári időszámítás hasznosságába vetett hite. Bár az óraátállítás élettani hatásai is nagyrészt megkérdőjelezhetők, valójában annak energetikai hasznossága se túl jelentős – közölte lapunk megkeresésére Haddad Richárd, a Magyar Elektrotechnikai Egyesület főtitkára, az Óbudai Egyetem Kandó Kálmán Villamosmérnöki Karának intézeti mérnöke. A Mavir által említett érték az ország körülbelül 45 millió megawattórás fogyasztásának alig több mint két ezreléke. Ez a többletfogyasztás a villamosenergia-rendszernek nem okoz semminemű többletterhet. Már csak azért sem, mert az európai piacot jelenleg túlkínálat jellemzi. De a háztartásoknak se hoz különösebb hasznot: a 4,5 millió lakásra vetítve a rendszerirányító által említett éves megtakarítás még az ezer forintot se éri el. Ennyi tehát az óraátállítás egy hazai családra vetíthető haszna. (Igaz, a számítás elvi, hisz a háztartások mindössze a hazai áramfogyasztás körülbelül negyedét képviselik.) Az időmérés nyári eltolásának a szakértő a reggeli csúcsban semminemű jelentőséget nem tulajdonít. A közvilágításban és a háztartásokban használt lámpák fogyasztása az elmúlt évek során a töredékére esett. A reggeli fogyasztás felfutása így sokkal inkább az iparnak és a közlekedésnek tudható be, amit a napfény szinte egyáltalán nem befolyásol. A második, szürkületkor tapasztalható fogyasztási csúcs mögött ugyan kétségkívül a háztartások – elsősorban a melegítésre használt elektromos berendezések – állnak, de ezt mérsékli a vezérelt – vagyis a nagy terheléskor kikapcsoló – áram elterjedtsége.

Árnyalja a képet, hogy az óraátállítás ellenére az össz fogyasztás nem csökkent. Haddad Richárd szerint ugyanis az alacsony tarifák és fogyasztás nem ösztönözik a használat visszafogására. Így reggel akár világosban is felkapcsoljuk a villanyt. A 70-es években, amikor az óraátállítás a világon széles körben elterjedt, a módszer az olajárugrás ellen még hatékony módszernek bizonyult. Ám az energia árának – várhatóan hosszú távú – esésével ez a haszon fokozatosan csökken. Mindemellett Haddad Richárd a mostani brüsszeli intézkedéseket is látszatintézkedésnek tartja. Szerinte napi egy óra eltolása nem okoz nagyobb élettani megterhelést egy időjárási frontnál vagy akár egy hosszabb utazásnál. Ha választani lehetne, hogy a téli vagy a nyári időszámítás maradjon állandó, energetikai oldalról a főtitkár ez utóbbi mellett tenné le a voksát. (Ez csak azért vet fel kérdéseket, mert az „alap”-idősáv a téli és a nyári az „eltolt”.)

Már csak kétszer kell tekerni

Az Európai Bizottság a hét elején közzétette: a jövő év második felétől az unió területén eltörlik az óraátállítást. (Így nálunk most októberben, illetve jövő év márciusában kell még egyszer vissza- illetve előreállítani a mutatót.) A tagállamok jövő áprilisig dönthetnek, hogy a téli vagy a nyári időszámítást tartják meg. Az Európai Bizottság a nyáron konzultáció keretében kérte ki a polgárok és az őket képviselő szervezetek véleményét. Itt a megszólalók 84 százaléka az óraátállítás ellen tett hitet. Az Európai Bizottság ezt emelte hivatalos szintre. Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter szerint „az óraátállítás eltörlésénél Jean-Claude Juncker bizottsági elnöknek volt már rosszabb ötlete is”. Ugyanakkor közlése szerint a magyar kormány a kérdésben még nem alakította ki álláspontját. A Magyar Alvásközpont az élettani hatások miatt a téli időszámítás fenntartását javasolja. Mások szerint Magyarországnak – egy fajta politikai döntésként - a hozzá gazdaságilag kötődő államok választásához lesz érdemes igazodnia.

Mi voltunk az elsők

A világon elsőként 1916-ban Magyarországon – pontosabban az Osztrák-Magyar Monarchiában és a Német Császárságban – vezették be a nyári időszámítást az idő egy órával későbbre állításával, már akkor is kifejezetten energiatakarékossági okokból. Ezt, miközben a világ nagy részén elterjedt, 1919-ig, majd 1941-1949-ig, 1954-1957-ig alkalmazták nálunk, illetve 1980-tól egész mostanáig folyamatosan. Az elmúlt évek során ugyanakkor világszerte előtérbe kerültek az óraátállítás káros élettani hatásait ecsetelő, egyszersmind gazdasági jelentőségét lekicsinylő vélemények.

(Népszava 2018. szeptember 22., szombat)

Nincs meg a mobilom, úristenke, most mi lesz?!

Mindjárt mondjuk, hogy mi lesz, nyugalom! Meg azt is, mire érdemes még időben gondolni, hogy minimalizáljuk veszteségeinket.

KORÁBBAN A TÉMÁBAN:

Mit tegyen, ha túlmelegszik a laptopja?

Szüksége van még képernyővédőre?

Ilyen notebookot vegyen a gyerekeknek iskolakezdesre

A balszerencsés esetekkel kapcsolatban a legtöbben úgy gondoljuk, hogy velünk úgysem történik meg, így van ez a mobilunk elhagyásával is. Amikor aztán nincs meg a készülék és a pánik mellett ránk tör a kínzó hiányérzet, hogy nem tudunk felugrani a Messengerre és nem tudjuk magunkat kellően izolálni zenével az éjszakain közlekedő utastársaktól, sokan kívánjuk, bárcsak lettünk volna elővigyázatosabbak, bárcsak ne ittunk volna annyit, bárcsak

ne is ezt a ruhát vettük volna fel, **vagy bárcsak ne is mentünk volna sehova.** A kezdeti ijedtség után az első teendő, hogy meggyőződünk arról, hogy a mobilt tényleg elhagytuk-e, vagy csak nem emlékszünk arra, hol raktuk le. Utóbbi a szerencsésebb, ez magától értetődő.

Alapvetően két dolgot lehet tenni: jobban figyelünk a megelőzésre, illetve nem esünk kétségbe, ha nincs meg a telefon, hanem megtesszük a szükséges lépéseket lehetőleg tiszta fejjel.

KÉSZÜLJÜNK FEL A SZÖRNYŰ NAPRA

Kézenfekvő, hogy társaságban először megcsörgetjük saját magunkat, de ha van internetelérésünk is, akkor a technológia egy másik áldását is segítségül hívhatjuk, a készülék helyét megmutató programokat, amikkel még a kütyü elhagyása előtt meg kell ismerkednünk. Androidosok és iPhone-osok is használhatnak ilyet: előbbiek az Android Device Manager-t (Android Készülékkereső), ami a Google Szolgáltatások része, és a Beállítások/Biztonság/Eszköz-rendszergazdák alatt tudjuk aktiválni. Amennyiben mégsem találunk, keressünk rá a Play Áruházban a Find My Device-ra.

Miután aktiváltuk, az alábbi linken (érdemes könyvjelzőzni) webes felületről követhetjük egy térképen, hol van a telefonunk, illetve messziről zárolhatjuk a készüléket. Itt folyamatosan információkat kapunk a készülék hollétéről, amint az netre csatlakozik. A Hang lejátszása opció segítségével a telefont megcsörgethetjük, így ha a közelben van, a hang segít könnyebben megtalálni, ez otthon is segítséget nyújthat. Végső esetben használhatjuk azt az opciót, amivel az eszközön lévő összes adatot töröljük, de ezután a vele való kapcsolat is megszűnik, így annak helyét se tudja meghatározni a szolgáltatás.

Az iPhone-osok ugyanezt kapják a Find My iPhone nevű szolgáltatással.

AMIRE MINDIG ÉRDEMES GONDOLNI

Bár egyértelműnek tűnhet, mégsem minden felhasználó él az alapvető biztonsági beállítások lehetőségével. Ugyan ez nem segít az elveszett telefon megtalálásában, de nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy **mindig védjük a készüléket ujjlenyomattal, jelszóval, PIN-kóddal, mintával,** hogy legalább a fájlokhoz ne legyen egyszerű hozzáférni. Sokakat frusztrálhat, hogy minden egyes alkalommal fel kell oldani a telefont, de gondoljunk bele, mi lesz a bandzsítós szelfijeinkkel, ha valaki kíváncsiságból belenéz a galériába. Ezeket a beállításokat jellemzően a telefon beállításai közt az Adatvédelem & biztonság menüpont alatt adhatjuk meg.

A biztonsági szakemberek tanácsa szerint a mobilon tárolt adatokról pedig **mindig legyen felhős biztonsági mentésünk.** Így ha annak nyoma veszik, attól még a fontos kontaktok, képek és adatok más eszközökön is elérhetők lesznek.

Kicsit több energiát vesz igénybe, de ha nem használunk bizonyos appokat (mondjuk nem fészbukozunk este, ha elmegyünk bólogatni egy lengyel black metal koncertre), akkor jelentkezzünk ki mobilon a fiókokból.

HA BIZTOS, HOGY ELHAGYTUK

Ha a programok azt mutatják, hogy valahol messze jár az eszköz, és az ösztöneink mellett a csillagállások és a tarotkártyák is veszteséget sugallnak, akkor az alábbi lépéseken érdemes keresztül menni attól függően, mennyire ítéljük súlyosnak a helyzetet.

Azonnal változtassuk meg a kritikus jelszavakat!

Érdemes ebben a helyzetben internet elé kerülni, már csak azért is, hogy gyorsan lecserélhessük az érzékeny belépési adatainkat: az e-mail fiókokhoz, tárhelyekhez, és az online bankoláshoz használt jelszavakat. Ha a telefont zároltuk PIN-kóddal, ujjlenyomattal, vagy arcfelismerést használunk, akkor ugyan időt nyerhetünk ezzel a védelemmel, de ne vegyük biztosra azt, hogy nem került hozzáértő kezekbe az eszköz és nem törhető fel a készülék, **főleg ha egy mindenre elszánt ex mancsába ragadt bele.**

Vegyük fel a kapcsolatot a szolgáltatóval!

Előfizetésesként érdemes arra is gondolni, hogy ha rossz kezekbe került az eszköz, akkor a tolvajok a mi kontónkra telefonálhatnak össze csinos számlát, akár unatkozó ukrán háziasszonyok közérzete felől érdeklődve. Mindegyik hazai nagy szolgáltató weboldalán találunk segítséget ahhoz, hogyan tilthatjuk le a SIM-kártyánkat. Ezt megtehetjük adott szolgáltató értékesítési pontjain, vagy az ügyfélszolgálatok felkeresésével a honlapon megadott díjmentes számokon. Lehetőség van online ellenőrizni a forgalmat is, ha kértünk a csomagunkhoz elektronikus hívásrészletezést, ekkor visszakövethetjük, mely számokat hívták fel a mi nevünkben.

Magát a készüléket letiltani egy fokkal körülményesebb, mert csak az IMEI-szám megadásával tudja elvégezni a szolgáltató, ráadásul aláírt bejelentéssel lehet csak, egy kérvényt kell kitölteni hozzá.

Jelentsük a rendőrségen!

Macerásabbnak tűnik, de másnap megéri a rendőrségen is jelenteni az ellopott készüléket, ha felmerül annak gyanúja, hogy egy illetlen kéz fújta meg. Ugyan nem sokan szeretnek a jegyzőkönyv felvételével bíbelődni, ezzel megadjuk annak lehetőségét, hogy az eszköz netalán egy napon visszatálhasson hozzánk, ha megtalálják azt.

Szóljunk a munkáltatónak is!

Ha munkahelyi e-mailezéshez, belső levelezésekhez is használjuk az eszközt, akkor érdemes azonnal jelezni a főnökök felé, hogy eltűnt a készülékünk, ezzel kellemetlen esetektől kímélhetjük meg magunkat. A cég rendszergazdái ezek után megtudják tenni a szükséges lépéseket, akár törölhetik is távolról a céges adatokat.

(24. hu 2018. szeptember 22., szombat)

Iparági figyelmeztetés: rengeteg magyar család maradhat fűtés nélkül

Kevesen tartják számon, de minden évben szeptember 15-én indul a hivatalos fűtési szezon Magyarországon. Noha korainak tűnhet ez az időpont, a Pénzcentrum értesülései szerint azonban idén is rengeteg család hagyta az utolsó pillanatra a fűtési rendszer ellenőrzését. Iparági információink szerint már most jellemző, hogy csak hetekre előre lehet időpontot egyeztetni a fűtésszerelőkkel. Sőt, áremelésre is számíthatnak a családok.

Szeptember 15-én hivatalosan is elindult a fűtési szezon Magyarországon, ez pedig egyet kellene, hogy jelentsen azzal, hogy mihamarabb gondoskodnunk kell otthonunk fűtési rendszerének beüzemeltetéséről. Hiába hívják fel ugyanakkor a fogyasztók figyelmét évről-évre a szolgáltatók, sokan csak az első nagy őszi lehülés időpontjában kapnak a fejükhöz, hogy ideje cselekedni. Így van ez az idei évben is, a Pénzcentrum értesülései szerint ismét háztartások tömege hagyta az utolsó pillanatra a fűtési rendszer ellenőrzését. Iparági információink szerint már most jellemző, hogy

csak hetekre előre lehet időpontot egyeztetni a fűtésszerelőkkel. Sőt, a roham miatt áremelkedésre számíthatnak a családok: kiszállási díjtól függően, 15-30 ezer forint között mozog egy általános ellenőrzés.

Az ellenőrzés viszont nagyon is ajánlott! A fél éve nem használt tüzelőberendezésekben ugyanis meglazulhatnak a tömítések, az alkatrészek elmozdulhatnak, ezért az első fűtési nap előtt szakemberrel kell átvizsgáltatni. A gázkészülék lángórét tilos kiiktatni, működését nem szabad műszakilag módosítani! Noha a radiátorok légtelenítését (ez is a hatékony működés feltétele) mi magunk is elvégezhetjük, a hőtermelő-berendezések ellenőrzését csak gázszerelői igazolvánnyal rendelkező, szakképesített személy végezheti el!

A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal honlapján, továbbá a gázigazolvány weboldalon megtalálhatók azok a regisztrált gázszerelők, akik jogosultak a felülvizsgálat, a karbantartás elvégzésére.

Mit vizsgálnak a szakemberek?

A magyar háztartások jó része gázkazános-radiátoros, ahol ajánlatos évente legalább egyszer átvizsgáltatni, karbantartatni a kazánunkat. A karbantartás során megtisztítják a készüléket, és műszeresen beállítják. Ennek köszönhetően jobban fog működni a kazán, jobb lesz a hatásfoka - szakemberek szerint ennek hiányában 5-10 százalékkal is rosszabb hatásfokkal üzemelhet a rendszer.

A karbantartás másik fontos aspektusa pedig az életvédelem: a hivatalos adatok szerint évente 200-300 szén-monoxid-mérgezéses esetet jegyeznek fel, ezek közül 10-15 halálos áldozattal is jár. Már ez a szám is ijesztő, de a szakértők szerint akár több tízezer be nem jelentett, vagy fel nem ismert enyhe szén-monoxid mérgezés is történhet. Az esetleges tragédiák megelőzésében kulcsfontosságú a megfelelő szellőzés biztosítása, ami különösen az egyre jobb szigetelőképeségű nyílászárók miatt érdemel külön figyelmet

Míg a régi, fa ablakok elkerülhetetlenül "szeleltek", a modern, kiválóan szigetelő nyílászárók mellett tudatosan kell gondoskodni a beépített szellőzésről és a rendszeres szellőztetésről. Ez és a rendszeres karbantartás az alap biztonsági intézkedés, de különösen nyílt égésterű készülékek esetében javasolt az érzékelő használata is. Fontos, hogy az érzékelők működőképességét is rendszeresen ellenőrizzük, a szükséges karbantartásokat (elemcsere, tisztítás) elvégezzük.

Nincs szakember? Csak semmi pánik!

A fűtési szezon beköszöntével a magasabb számlák is hamarosan megérkeznek a postaládáinkba. Nem mindegy viszont, hogy mennyivel fizetünk többet, néhány ügyes ötlettel ugyanis jelentősen lefaraghatunk a kiadásainkból. Sőt, az alábbi építészeti- és gépészeti megoldásokkal, illetve ingyenes praktikákkal azért is sokat tehetünk, hogy kihúzzuk addig, míg beindítja a szakember a kazánt.

Napközben tekerd le a fűtést! Sokat spórolhatunk azzal, ha napközben, amíg munkában/iskolában van a család, akkor letekerjük a fűtést. Ha 4-5 fokkal állítjuk alacsonyabbra a hőmérsékletet napi 8 órán keresztül, azzal nagyjából 10 százalékot spórolhatunk a fűtésszámlán. A legjobb egyébként, ha programozható termosztátunk van, ez ugyanis automatikusan elvégzi helyettünk az állítgatásokat. Lényeges, hogy ez a praktika nagyban függ attól, hogy a lakásnak mennyire jó a szigetelése, nem minden esetben járunk jobban ezzel a megoldással. A hőcserélős fűtési megoldásoknál szintén nem érdemes ezzel próbálkozni, jobban járunk, ha nem állítgatjuk a hőfokot.

Állítsd be a meleg víz hőmérsékletét! Jellemzően az egyedi megoldásoknál lehetséges beállítani a felhasznált meleg víz hőmérsékletét. Lakásonként eltérő lehet, hogy mennyi a beállított maximum, azonban általánosságban elmondható, hogy 50 foknál magasabbra nem érdemes állítani a hőmérsékletet. Az ennél melegebb víz akár égési sérülésekhez is vezethet, így a használata nemcsak nem indokolt, de veszélyes is.

Tömjük be a réseket! A lakásunk a legtöbb hőt az apró réseken keresztül veszítheti, így ezek leszigetelésével sokat takaríthatunk meg. A leginkább kényes részek az ablakok, ajtók mellett, a közmű csövek környékén és a kémények mellett található. Ezeket legkönnyebben purhabbal vagy speciálisan az apró repedések betömésére kitalált dugasszal tömhetjük ki.

Figyeljünk a padlásra is! Sok családi házban nincs beépítve a tetőtér, ugyanakkor a ház lakott része és a padlás között sincs szigetelés (gondolva a későbbi beépítésre, vagy csak erre már nem jutott pénz). Emiatt viszont a padlásfeljárónál általában csak úgy szökik a meleg levegő, amit az ajtó kívül-belül szigetelésével védhetünk ki gyorsan és olcsón.

Fóliázzuk le az ablakot! Az (zárt) ablakokon keresztül sok hő távozik a lakásból télen, nyáron pedig sok meleg jön be. Ha viszont lefóliázzuk az ablakot, azzal rengeteg hőt benntarthatunk a lakásban, ráadásul nyáron a meleget tartja kint a fólia.

Használd a ventilátort! A plafonra szerelt ventilátorok nemcsak a nyári melegben lehetnek hasznunkra, hanem télen is jó szolgálatot tehetnek. A legtöbb ventilátor ugyanis fordított irányba is állítható, így pedig a felfelé szálló meleg levegőt nyomja lefelé. Lényeges, hogy amennyiben kimegyünk a szobából, kapcsoljuk ki a ventilátort, hiszen áramot fogyaszt, és csak akkor van értelme, ha a helyiségben tartózkodunk.

Szigeteld le a fűtéscsöveket! Ha van olyan fűtéscső, amely rövidebb-hosszabb szakaszon a házon kívül fut, akkor érdemes ezt szigetelni. Ezt a technikát a lakáson belül is lehet alkalmazni, igaz alacsonyabb hatásfokkal.

Tegyél egy függönyt az ajtóra! Az ajtóra szerelt függöny akár belül, akár kívül egy plusz szigetelő réteget képezhet, amellyel a bejáraton keresztül kiszivárgó hő útját zárhatjuk el.

Húzd be a függönyöket! A fenti trükk az ablakoknál is működik, azzal a különbséggel, hogy ha kisüt a nap, akkor érdemes elhúzni a függönyt, hogy a napfény besüthessen a lakásba.

A pincében is szigetelj! Az elpazarolt hő jelentős része a pincén keresztül szökik meg. A leszigetelésekor kétféle megoldást választhatunk. Vagy a pincét vesszük úgy, mintha kültér lenne és a lakott rész és a pince közé húzunk fel szigetelést (ekkor a párával érdemes számolni, viszont olcsóbb lesz); vagy a pincét is a lakás részeként kezeljük és a falát rendes anyaggal szigeteljük.

(Pénzcentrum 2018. szeptember 23., vasárnap)

Tonaszám égetik a saját ruháikat a divatcégek. De miért?

Szeptember elején bejárta a világsajtót, hogy a Burberry luxusruhamárka bejelentette, nem égeti el többet az el nem adott termékeit. „Miért, eddig elégette?” – kérdezték erre olvasók ezrei, akik nem ismerték a ruhaiparnak ezt a sötét, kicsinek egyáltalán nem mondható titkát.

Pedig az el nem adott ruhák, cipők, táskák, órák elégetése, módszeres széttépkedése vagy egyszerű elásása annyira hétköznapi része a globális divatiparnak, hogy külön kis iparágak épültek ki ennek a perverz igénynek a kiszolgálására.

DE MIÉRT ÉGETIK EL SORRA A SAJÁT TERMÉKEIKET A DIVATCÉGEK AZ OLYAN LUXUSMÁRKÁKTÓL KEZDVE, MINT A BURBERRY, A LOUIS VUITTON VAGY A MICHAEL KORS, AZ OLYAN CÉGEKIG, MINT A NIKE VAGY A H&M?

Első ránézésre ez a viselkedés teljesen abszurd, hiszen miért tenné tönkre egy cég azt, amit megtermelt? Pedig nem is kis mennyiségben teszik ezt.

A saját kis botrányát kiobbantó jelentésében a Burberry azt írta, hogy 2017-ben több mint 36 millió dollár, vagyis mai árfolyamon csaknem 10 milliárd forint értékben semmisítette meg a saját áruját, a H&M pedig 2013 óta 60 tonna ruhát égetett el vagy semmisített meg egyéb módon.

De nemcsak a ruhák pusztulnak, az el nem adott ékszerek és órák is a szemétdombon végzik: a Cartier, Piaget és Baume & Mercier márkákat tulajdonló Richemont cég nemrég beismerte, hogy az elmúlt két évben 563 millió dollár értékben semmisített meg órákat és ékszereket.

Az amerikai Vox hírmagyarázó portál szeretett volna utána járni, hogy mi a magyarázat a pusztításra, ezért megkérdezték erről Timo Rissanent, a New York-i Parsons School of Design divatipar és fenntarthatóság kapcsolatát kutató professzorát. Rissanen szerint

A TÖMEGES ÁRUPUSZTÍTÁSRA TÖBB MAGYARÁZAT IS VAN, A LUXUSMÁRKÁK ÉS A FAST FASHION CÉGEK MÁS-MÁS OKOKBÓL ÉGETIK EL A KÉSZLETEIKET.

Inkább az újat vedd

A fast fashion cégek, mint a H&M leginkább azért pusztítják el az el nem adott dolgokat, hogy minél hamarabb kijöhessenek az új kollekciókkal, és a vásárlóknak véletlenül se jusson eszébe nem a legújabb termékeket megvásárolni.

A divatipar az ilyen olcsó termékeket áruló láncok elterjedésével borzasztóan felgyorsult: míg régebben leginkább évszakonként jött ki új kollekció a boltokban, ennél most már sokkal gyorsabban cserélik a termékeiket a ruhaláncok. Ezzel együtt az is megváltozott, hogy az emberek mennyi ruhát vásárolnak: pár éve még évente átlagosan húsz ruhadarabot vásároltak az emberek az USA-ban, ez mára megközelíti az évi hetvenet. Éppen ezért a cégek abban érdekeltek, hogy minél gyorsabban kisöpörjék az üzleteket, és hozzák a következő kollekciót. És miért kell ehhez elégetni a régi cuccokat? Egyrészt azért, mert annyi ruhát gyártanak ezek a cégek, hogy nincs nagyon hová rakni, és mivel eladni már nem akarják, ezért nekik jobb, ha inkább megsemmisítik.

Elméletileg ugyan újra lehetne hasznosítani a ruhákat, de a sok kevert alapanyag miatt ez elég nehézkes, egy vegyes poliészter-gyapot ruhát sokkal nehezebb újrahasznosítani, mint ami csak az egyikből van vagy csak a másikkól. A gombokat, cipzárokat, egyéb kiegészítőket leszedegetni nagyon babramunka, ennél egyszerűbb és olcsóbb egyben elégetni vagy bezúzni a ruhákat.

Olcsóbban eladni nem nagyon lehet ezeket a termékeket, hiszen alapból nagyon olcsók. Adományként rá lehetne önteni a harmadik világra, ahogy ezt sokáig tette is sok cég, mára azonban a fejlődő országoknak is elégük lett az ilyen cuccokból. Például Kenya és Uganda egyenesen megtiltotta a second hand ruhák importját, mert ez teljesen ellehetetlenítette a helyi ruhaipart.

Így marad exkluzív

A luxusmárkák nem annyira a polctisztítás miatt pusztítják a méregdrága cuccaikat, hanem azért, hogy megőrizhessék azok exkluzivitását, és hogy más ne adhassa el olcsóbban, ezzel csökkentve a termékek értékét. Pontosabban azt az értékét, amit a reklámkampányok és a márkák körüli puccparádé ad a termékeknek, egy egyszerű szép ruhadarabból igazi luxusterméket kreálnak.

Az áruk gyártási költsége nem túl magas, Rissanen szerint egy 1200 dolláros Chanel ruhát nagyjából 100 dollárból ki lehet hozni, a többi marketing. Éppen ezért a divatcégek nem is nagyon égetik a pénzüket a ruhákkal együtt, mert csak a fizikai termék semmisül meg, ezzel viszont megóvják a sokkal nagyobb szellemi befektetést.

Ruhából energia

Konkrétan mi történik a fölösleges ruhával? Egy részüket erőművekben égetik el, hogy ráfoghassák, hogy energiaként hasznosítják újra a ruhákat.

EGY SVÉD SZÉNERŐMŰ PÉLDÁUL SZÉP LASSAN SZINTE TELJES EGÉSZÉBEN ARRA AKAR ÁTÁLLNI, HOGY SZÉN HELYETT H&M RUHÁKKAL GENERÁLJON ENERGIÁT,

ezzel „zöldítve” a működést (hiszen már nem csúnya fosszilis üzemanyagot pöfékelnek). Csakhogy ez a zöldítés csak félig-meddig igaz: a ruhák ma már 60 százalékban poliészterből, vagyis műanyagból készülnek, ami szintén olajból van, így ezeket elégetni nem sokkal kevésbé környezetkárosító, mint a szénégetés. Ráadásul a ruhagyártásban rengeteg olyan vegyszert használnak, ami füstként árt az atmoszférának. Emellett pedig nem igazán mondható zöldnek az, hogy rengeteg energiabefektetéssel és környezetszennyezéssel előállítunk valamit, hogy aztán elégezzük. A divatipar az egyik legszennyezőbb iparág a világon.

A divatipar ma a második legpiszkosabb iparág. Sem a gyártásra, sem a ruhaszemét kezelésére nincs megnyugtató megoldás, és a márkák közti verseny egyre örültebb tempót diktál. Oké, hogy le van árazva ezer forintra, de biztos hogy kell az idei tizenötödik póló?

Megvarrják, majd ugyanazok szétvágják

Ami nem ég el, azt módszeresen szétszabdadják és kidobják ugyanazokon a helyeken, ahol elő is állítják a termékeket. Például Indiában, ahol egy ilyen üzembről egy kis dokumentumfilm is készült. Ebben látható, hogy indiai asszonyok hogyan vagdossák a ruhákat körfűrészekre emlékeztető eszközökkel vagy tépkedik kézzel, miközben azon gondolkodnak, hogy az európaiak miért is dobják ki ez a sok jó ruhát. Az egyik nagyon elkésztő megfajtás szerint, amivel az egyik ruhadaraboló előállt,

AZ LEHET AZ OK, HOGY EURÓPÁBAN OLYAN DRÁGA A VÍZ, HOGY NEM ÉRI MEG KIMOSNI A RUHÁT, EZÉRT PÁR HORDÁS UTÁN INKÁBB KIDOBJÁK ŐKET.

A valóságban viszont a ruhák nagy részét, amit Indiában tönkretesznek, soha nem hordta senki.

Persze lehetne mást is kezdeni ezekkel a ruhákkal, de környezetvédők szerint leginkább az egész ruhaipari termelési láncot át kellene szabni úgy, hogy ne keletkezzen ennyi eladatlan áru. Rissanen is azt mondta a Voxnak, itt az ideje, hogy az egész iparág átbeszélje, milyen értékeket is képvisel. és hogyan tudna felelősebben működni. Erre szerinte el is jön a lehetőség, mert a Burberry példáját más márkák is követhetik, ha elég nagy a közfelháborodás. Addig is, Rissanen szerint aki büntudat nélkül szeretne öltözködni, az vásároljon second hand ruhát.

(Index 2018. szeptember 23., vasárnap)

FVA heti sajtószemle összeállítás – 2018. 38. hét (XI. évfolyam)

Fő téma: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, szolgáltatás, pénzügyek, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/> levelek@fogyasztovedelem.hu

Üzenőfal, panaszok, archívum: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Tudatosan Fogyasztók Köre - https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/tagsag.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás.)